

నందిన ౪

249, కేరియోమైట్, సోమ, బాంబాయి.

C. I. Hari & Co. 46, Singarachari Street Triplicane Madras

మదరాసు.

1/186 మాంబురోడ్డు, మృదాపూ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యవసాయము

కరువు హెచ్చుచుండుట

ఆంధ్ర రాష్ట్ర వ్యవసాయస్థితి నానాటికి పాడగుచున్నది. పూర్వముండెడి బురుగునీరు క్రమక్రమము తగ్గుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో సగటున సాలిన 40 అంగుళముల (పదునల) వర్షమువచ్చును. ఈ సంవత్సరము 35 పదునలైనను కురియలేదు. తొలకరి పెట్టుపంటలన్నియు గ్వంసమయ్యెను. పోకట్టుపైరులైనను పరిగా ఫలించుటలేదు. కాటకము ప్రారంభమైనది. ప్రతిష్ఠానుండియు కరువుకరువను రయితులగోల తీరకుం గ గ్వంసమగుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రము 12 జిల్లాలమొత్తము చొప్పున 60 కేలరైతెలు. ఇందుమించు బంగారాజ గానిలో సమానమైనది కాని గోదావరి కృష్ణా డెల్టా మాగాణి 20 లక్షలయకరములు. సివాకిని తుంగభద్రకాల్యలనలన 3 లక్షలయకరములు, నగభాగ, వాగ్గానీ యింకను చిన్ననదులనలన 2 లక్షలయకరములు మొత్తము 25 లక్షలయకరములు మాత్రమే ఆంధ్రదేశము ప్రముఖమైన నికరఫల మిచ్చునని. కృష్ణా తుంగభద్ర నదులనలన దక్షిణాంధ్రదేశమంతయు మరి యిరువదిలక్షలయకరములభూమి జలాశయములు నిర్మించుచో సాగుకాగలదు. ఇతరములైన చిన్న ప్రాజెక్టులు చాలనిలచియున్నవి. ఓటిసన్నిటికి ఏదోయొకవిధమున జలాశయ నిర్మాణము గావించినగాని కాటకము నివారణకాజాలదు.

సివాకిని డెల్టా 1 1/2 లక్షలయకరములుగాక మిగతా జిల్లాల జిల్లా యంతయు కడుచరిత్రము ననుభవించుచున్నది. కృష్ణా సంగమేశ్వర ప్రాజెక్టు (17 లక్షల యక సాగు) వచ్చినగాని నెల్లూరుముండలమునకు ఫలమొక్కమురాదు. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు గుంటూరుజిల్లాలో పశ్చిమఖండమునకు నీరు సప్లయచేయగలదు. కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురం కంబం తాలూకాల భూముల నన్నిటిని మాగాణికింద మార్చును. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టుకొరకై నెల్లూరు కర్నూలు గుంటూరు జిల్లాలవారు తీవ్రమైన యాంతోళన ప్రారంభించవలయును. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టువిషయమై కడప కర్నూలు బద్వారి అనంతపురం జిల్లాలవారు శ్రద్ధతీసికొనుచునే యున్నారు. వారి యాంతోళనమును కడు దీక్షతో నిరంతరము కొనసాగించవలయును. ఆంధ్రము ఒక్క విషయమును దూరదృష్టితో గమనింపవలెను. ఆంధ్రదేశములో కన్న తమిళనాడులో నీటిసరఫరా యేర్పాటులు యెక్కువగ ప్రారంభింపబడుచున్నవి. తమిళనాడులో గొప్పచైన కానేరీ మెట్టారు ప్రాజెక్టు ప్రారంభింపబడి సరి మరుగుగానడచుచున్నది. లా మెంబరుగారైన సర్ సి. పి. రాజాస్వామయ్యగారు జంటనే కొత్తచైన భవానీప్రాజెక్టునకై సర్వప్రయత్నములు సిద్ధముచేయుచున్నారు. తుంగభద్ర సంగమేశ్వరములను గూర్చి మూకిభావాభిప్రాయములు తెలుపబడుచున్నవి. దీనియొక్క గూర్భాగమును మనము గ్రహించుట ముఖ్యము. నెల్లూరుజిల్లావారొక్క నిమిషమైనను జాగుచేయక సంగమేశ్వరము కొరకై నిరంతరాంతోళన ప్రారంభించవలెను. తుంగభద్ర సంగమేశ్వరములు సిద్ధించువరకు దక్షిణాంధ్రజిల్లాలవారు శ్రద్ధతో పాటు బడవలెను.

ఇక చిన్న ప్రాజెక్టులస్థితి నిర్ణయింప వీలులేకున్నది. కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలలోనే అసంపూర్తిగ కొన్ని ప్రాంతములు సాగుగాక మిగిలియున్నవి. దివితాలూకా దేవరకొటసీమ 50 కేలయకరములన్నూ, కాకినాడతాలూకా కోంగిరి ఐలెండు 18 కేలయకరములన్నూ నీరు సప్లయచేయుటకు యేర్పాటు జరుగలేదు. ఆరెండు డెల్టాలలోను 1 1/2 లక్షల యకరముల ఆ యకట్టు వృద్ధికావలెను. ప్రారంభించుటకు యెక్కువ వీలుగా నున్న చిన్న ప్రాజెక్టులు మాసి, పాలేరు, ఎర్రకులు, వశిష్టవైనదులకై యున్నవి. సంగమేశ్వరం ప్రాజెక్టు వచ్చునగాదాయని మాసిపాలేరు ప్రాజెక్టులు మానవీలులేదు. వీటికి జలాశయ తటాకము లేర్పడియున్నచో సంగమేశ్వరమునుండి కాళహస్తి ప్రాంతమునకు బోవు కృష్ణ కాలువ సదరు పెద్దతటాకముల కనలేక నీరు సప్లయచేయుచు అంచనావేయబడ్డ ఆయకట్టునకు మించి యితరప్రాంతములలో నీరు సప్లయచేయవచ్చును. పెద్ద తటాకములను నిర్మించు యేర్పాట్లు సర్వవిధముల శ్రేయస్కరము. కాబట్టి మాసి పాలేరులను బంధించు ఏర్పాట్లను త్వరలోమాడవలెను. పులికొండ (మాసి) ప్రాజెక్టు ముందుగా ప్రారంభించెదరని తెలియవచ్చుచున్నది. కాని వెంగళాపురమే (పాలేరు) ముందుగా నాచరణలో బెట్టెదరని కంచుకూరు తాలూకావారు వాకొనుచున్నారు. ఏది ఆలస్యముగ యోచింపబడినను రయితులే బాధ్యతానిర్వహణములకు సిద్ధమై

కో ఆపరేటివ్ యిరిగేషను సొసైటీలను ప్రారంభించి నడి పెడనుని పలుచోట్ల సంకల్పించుకొనుచున్నారు. ఇట్టి పద్ధతి కొత్తగా మనతెలుగుదేశములో గో. రంగనాయకులుచాదరి గారి యాధిపత్యమున గుంటూరుతాలూకాలో ఏర్పరుపబోవుచున్నది. ఒంగోలుతాలూకా రయితులమాడ తమ మూసీ నది కాపరతితో పులికొండ ప్రాజెక్టును నిర్మించ నాలోచనలు జరుగుచున్నవట. కంచుకూరు తాలూకావారును పాలేటివిషయమై యిట్టిపద్ధతి సాధ్యముననేమో యోచించుట మంచిది. ఎర్రకాలవ నిడవనోలు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా అన్టాండు భూమికి నీటిసాగు నివ్వగలదు. అదియునుగాక అఖండఫలవంతమైన భీమవరం తాలూకాలోని పద్మనైరుజేల యకరములను ఎర్రకాలవ ఎరదలచే గ్వంసముచేయుచున్నది. ఎర్రకాలవ విషయములోకూడ రయితులు బోలెవరమునంద్ర పెద్దతనం జలాశయ మేర్పరచుటకు సాధ్యముననేమో పరిశోధనలు త్వరితముగ జరుపవలయును. శీతపల్లి ప్రాజెక్టువిషయమై రాజమండ్రి పెద్దాపురం తాలూకాల గయితులు అదేరీతిని యోచించెదరని నమ్ముచున్నాడను. ఈనాలుగు ప్రాజెక్టులు Co-operative Irrigation Society పద్ధతి ప్రకారము సాధ్యమునచో మిగతా చిన్న జలాశయములనుగూర్చి తరువాత యోచింపవచ్చును.

ఇన్ని విషయముల కేకమునేసి సమన్వయించుటకై ఆంధ్రదేశమంతయు నొకరయితులసంఘ ముండవలెను. ఆసంఘము అన్ని ప్రాంతములలోని యిబ్బండులను విచారించి నివారణప్రయత్నములు చేయవలెను. రాజధానిమొత్తముమీద నొకసమితి యున్నను ఆంధ్రాసనికి ప్రత్యేక సంస్థయున్నగాని మరుగునకు సంశ్లేష్టమైన పనిచేయుటకు వీలుండదు. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయముకలదు. రాష్ట్రమేర్పడబోవుచున్నది. కాన తెనుగునీమకు ప్రత్యేకముగ రయితులసంఘ మేర్పరచుట ముఖ్యమేయగుచున్నది. ఆంధ్రరాజధాని కాబోవు బెజవాడలో నీ సంఘకార్యస్థాన మున్నచో అన్ని ప్రాంతముల కందుబాటులో నుండగలదు. సంఘమేర్పడుటకుమందు బెజవాడ వంటిచోట ఆంధ్రరాష్ట్ర రయితులను హాసభను సమావేశపరచుట త్యవసరము ప్రస్తుత మాంధ్రరాష్ట్ర వివిధప్రాంతములలో నున్న కరువుబాధలను నివారించుటకై ప్రారంభించవలసిన సర్వయత్నములు విభులముగ విచారించవలసియున్నది. ఒకచోట పెద్దప్రాజెక్టునకై నిరంతరాంతోళన సల్పవలసియుండును. మరియొకచోట చిన్న జలాశయము నేదోవిధముగ ప్రారంభించవలసి వచ్చును. ఇంకొకచోట పంటలుపాడై పోవుటచేత రెమిషనుకై యత్నించవలసి యుండును. ప్రస్తుత డెల్టాలలోనున్న లోపములన్నిటిని నివారించవలెను. నెటిలు మెంటువిషయమై ఎంతెంతోళన గావించవలసినదియు అందరకును తెలిసియేయున్నది. ప్రస్తుతము గుంటూరుజిల్లా ప్రాజెక్టులనుగూర్చిగాని అచ్చటి రయితుల యిబ్బందులనుగూర్చిగాని విశాఖపట్నంవారికి తెలియవలెదు. అనంతపురంవారి కరువుపరిస్థితులు తూర్పుగోదావరివారికి సమాచారములేదు. కాన సర్వాంధ్రమునకును నొక రయితులనుహాసభ, సంఘము యేర్పడవలెను.

శ్రీరంగనాయకులు చాదరిగారు వ్యవసాయకవిషయముల నతిశ్రద్ధతో విచారించుచు నివారణయత్నములు సల్పుచున్నారు. వ్యవసాయశాస్త్రనిపుణులైన దర్శి చెంఱయ్య మాగంటి బాపిసీమ చాదరిగార్లుకూడ యీ యుద్యమములో పాల్గొనవలెను. చెంఱయ్యగారు చాలకాలమునుండి పాటుబడుచున్న యనుభవజ్ఞులు. బాపిసీమగారు సానబెట్టనిరత్నము. రంగనాయకులుగారు గొప్ప ఆర్థికవిషయపరిజ్ఞాని. వీరు ముగ్గురును ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవసాయకాభివృద్ధికి నాయకత్వమునహించవలెను. ఇంకనుఎందరో బుద్ధిమంతులతో డ్వాటు అవసరమైయున్నది. ఆంధ్రదేశరయితులు మేల్కొనవలెను. తమయొక్క అవసరములను యిబ్బందులను ధైర్యముతో మాండుకువచ్చి ప్రకటింపవలయును. రానున్న ట్రామనివారణోపాయములను దూరదృష్టితో విశ్లేషించి యుద్యమమును సాగించవలెను. రయితు తమమేదేశతమము. రయితు ప్రభుత్వస్థితికి ప్రధానాధారభూతుడు. సత్వరముగ రయితులసంఘ మేర్పడవలెను. బెజవాడ తెనాలి ఏలూరు నగరములలో నొకచోట త్వరలో ఆంధ్రరాష్ట్రరైతు మహాసభ సమావేశపరచుట జరూరని మనవి చేయుచున్నాడను.

సుసర్ల శ్రీరామస్వామింహం.

పార్శ్వయువకుని నీటిగండము

రంగూను, ఏప్రిల్ 2:— రంగూను నదిలో 11 ఏండ్ల వయసున్నాడైన పార్శ్వబాలుడు మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయసంఘపు నిర్ణయము

విదేశములందు విచారణచేయుదురు

పటేలు, విజయనగరం రాజా, సర్ ఛార్లసు ఇన్సు మున్నగువారలు ఇంగ్లాండుబోవుట బొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:— మార్క్విసు లిమిటెడ్కోగారు అధ్యక్షుడు, సర్ హెన్రీలాకెన్సు, డా॥ హైదరు, కాల్యర్లు రాయలు వ్యవసాయసంఘసభ్యులు నేడు మధ్యాహ్నము మునంబాయను నొకపై పయనమయిరి. ఇతిరసభ్యులు తర్వాత పారిని చేరుదురు. పిమ్మట సంఘమవారంవర అట్టోబరువరకు పనిమీద నుండురు. వ్యవసాయకళాశాలలు, పరిశోధనసంస్థలు ఫారమ్సు మున్నగువాటిని జూచి, వ్యవసాయమునందు నిపుణులను, పింఛనీ ఉద్యోగులను, ఇండియానుండి వస్తువుల దిగుమతిచేయువారిని పలువురిని సంబర్ధించెదరు. జర్మనీ ఇటలీ ఈజిప్టు దేశములుగూడ జూతురు. పత్రికాప్రతినిధులు ఇండియానుగూర్చి లినిలిమిటేగారి ఆభిప్రాయమును తెలుపగోరిరి. కాని వారు తమ కార్యదర్శిద్వారా స్టప్టుముగ రెండుమాటల చెలిపిరి. ప్రతిచోటను తమకు సంశ్లేష్టకరముగనే యేర్పాటులు జరిగినవినియు ప్రజలను వ్యవసాయమునందు శ్రద్ధగలదనియు నుడిపిరి.

ఆస్ట్రేలియాలోనే బోవుచున్న సర్ ఛార్లసు ఇన్సుగారి ని సందర్శింప తాను ఇండియాలో నానందముగ గడపితినియు యీదేశమును విడువ విచారముననున్నదనియు తెప్పిరి. ముందే మిజేయుదురని యడుగ ఇప్పటికి నిశ్చయించుకొనలేదు. బ్రెకాంతి గొందునని చెప్పిరి.

గొల్ల పటేలుగారు గొల్ల వైకొంటు నాలువర్లు, విజయనగరం రాజాగారు, అబ్దులు హమీదు, ఫాడెలు అబ్దులుమజీరాకుమారులు, సర్ బామునతుజీ, జీజీభాయి సతీమణి, సర్ ఆర్థర్ ప్రూముగార్లుగూడ ఆ నావలో బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుదు

సర్ ఫ్రెడెరిక్ నైట్ గారి విన్నపము (సర్ ఫ్రెడెరిక్ నైట్ గారు నేమను అధీనియము పత్రిక యందు ఈక్రింది విన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు.) భారతదేశమున రాజకీయ సంస్కరణముకన్న సాంఘిక సంస్కరణ అసంపరమని చెప్పవలసియున్నది. విద్యావిషయములందు ప్రజలు అభివృద్ధి గాంచునను రాజకీయసంస్కరణములవల్ల లభింపలేదు. అందు ముఖ్యముగ స్త్రీలయందు విద్య వ్యాపింపకున్న దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదు. స్త్రీల అజ్ఞానము అభివృద్ధికి ప్రబలమగు ఆటంకముగ నుండును. భారతస్త్రీలయందు విద్యను వ్యాపింపజేయుట మిగుల కష్టముగ విషయము. భారతదేశమున ఫోహపద్ధతి అధికముగ నున్నది. కావున పాశ్చాత్యవిద్య నభ్యసించిన భారతస్త్రీలే, స్త్రీవిద్యను వ్యాపింపజేయు పూనుకొనవలెను. 7 మిషనరీ సంస్థలే స్థాపింపబడిన 5 స్త్రీవిద్యా ప్రతిష్ఠాపనలు ప్రజాసానుభూతిని సహాయమునుకొనుచున్నవి. లాహోరునందలి కిసార్ల కళాశాల (పంజాబు విశ్వవిద్యాలయమున స్త్రీలకు ఈఒక్క కళాశాలమాత్రమే యున్నది), మద్రాసునందలి స్త్రీల క్రైస్తవ కళాశాల, వేలూరునందలి స్త్రీలవైద్యకళాశాల, మద్రాసునందలి పెంటు క్రిష్టఫరు ట్రెయినింగ్ కళాశాల, బొంబాయియందలి మిషనరీ నెటిల్మెంటు—ఈ యిరు ప్రతిష్ఠాపనల అధికారులు కలసి యీవిన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు. ఎట్టిసాంఘికమతభేదమునుపాటింపక కేవలము విద్యను వ్యాపింపజేయవలయునను ఉద్దేశముతో బ్రిటిషువారి సహాయము కోరబడినది. ఈకళాశాలలను అభివృద్ధికి తెచ్చుటకు 50 కేలపానులు కావలెను. విరాళములు సంపునారు కార్యదర్శి, కళాశాల నిధి, 12 పామరుపిధి, వెబ్బుమిస్టరు.

రెండు బందిపోట్లు స్త్రీలనుబాధించి ధనాభరణముల హరించుట కలకత్తా ఏప్రిల్ 2:— బెహాలాలో మార్చి 31, ఏప్రిల్ 1వ తేదీలందు బందిపోట్లు జరిగెను. 25 గురు అర్ధరాత్రము తలుపుల బ్రదలకొట్టి లోనవారబడి యజమానిని సంభ్రమనకట్టిపెట్టి చావమోది 10 కేలరూపాయల యాపితో పారిపోయిరి. మరొకచో స్త్రీలనుబాధింప, ఊరిలోనివారు రాగానే కొంతసామగ్రితో దొంగలు పారిపోయిరి. (క్రీ. ప్రెసు)

వెలువడినది!

త్వరపడుదు!!

వెలువడినది!!!

ప్రభవసంవత్సరాదిసంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగసందరమైకొత్తతీరున నున్నది.

ఆంధ్రమహాజనులను గ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో ఒప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి గ్లేజుకాగితములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగులచిత్రములున్నవి. గౌహతి జాతీయసభకు సంబంధించినచిత్రములు, ఇతరాంధ్ర దేశసంఘములయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తలయు చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోడుపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు సీసంచికను స్వీకరించి దీనివలనప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజీతో సహా రు. 2-4-0 లకు సీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రితములైనవి. వలసినవారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

పైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా సంచికను పంపుకొను చున్నాము. అక్కఱలేని చందాదారులు మాకు వెంటనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను త్రిప్పగొట్టి మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మఱిమఱి ప్రార్థించుచున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, సమాలోచనము—శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు (ప).

౧. రాజకీయము

౪౧-వ భారతజాతీయమహాసభ—గౌహతి, మొకవిలీయొక్క సిద్ధాంతములు—వి. బాపిరాజు గారు, విహారీవిహారము—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు (ప), చీనా స్వాతంత్ర్యసంరంభము—జయంతి వెంకటకీరీరావు గారు, అసహాయోద్యమ ప్రచార మని యనుభవములు—ఇంద్రకంటి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు.

౨. సాంస్కృతికము

కాన్యకేనము—యస్. శ్రీకంఠశాస్త్రి గారు, ఆశాతాండవము—పెనుమర్తి వెంకటరత్నము గారు (ప), ప్రభవ—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతి గారు (ప), కవి-ప్రకృతి కాంత—పా. విజయరాఘవరావు గారు (ప), ప్రభవసంవత్సరము—కావ్యకళానిధి పిశుపాటి చిదంబరశాస్త్రి గారు (ప), తెనుగుకైతల క్రొత్తతెన్నులు—ఆంధ్ర శేషగిరి రావు గారు, ద్రావిడీయము—మండలేమల వేంకటశాస్త్రి గారు (ప), ఆంధ్రమునకు ఆడివిద్యాక గరిమెళ్ల సోమన్నగారు, సుదాముని పువ్వువేన—బల్లారి కృష్ణప్ప గారు (ప), రేణుకారములు మైత్రం బొరయనా—విద్యాక తాల్లూరి రాఘవయ్య చౌదరిగారు, రాముడు—అతిమానుషము—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (ప).

౩. గ్రంథవిమర్శనము

మేఘసందేశము—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు, వేమనతారావలీ—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు (ప).

౪. నాటకము

ఉమాతపోననము—విద్యాక కట్టి సాంబమూర్తి శాస్త్రిగారు, భరతమాత—ఉప్పలూరి వేంకటరామరావు గారు (ప).

౫. కథ

ఉగాదికానుకలు (౨)—పెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, గుహునియుక్తి—వెలగ పూడి దానయ్యచౌదరి గారు (ప), నరపతి—అడివి బాపిరాజు గారు, కైకపశ్చాత్తాపము—పిశుపాటి నారాయణశాస్త్రి గారు (ప), నాగరం—సోమయాజుల వెంకట రామమూర్తి గారు, కామకవి—శతాపధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, విబుధా లాపము—కల్లూరి వెంకటసుబ్రహ్మణ్యదీక్షితులు గారు (ప).

౬. చరిత్ర

నక్షిణాశ్రీకా సమస్త—సింగంపల్లి వెంకటాద్రిగారు, ముద్దరాలు—గున్నేపల్లి న్యాయజయకవి గారు (ప), అనపాతనాయకుడు—శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, సోల

భ్యము—వడ్లమాడి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాచీన హిందూగ్రామ పరిపాలనము—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), సిద్ధపురుషులు. శ్రీబ్రహ్మానందతీర్థస్వామి—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు (ప), ఔరంగజేబు పుత్రికాసంతానము—కానూరి వెంకటసుబ్బారావు గారు, విరహావధి—పొన్నలూరి సూర్యనారాయణశర్మగారు (ప).

౭. నాటకకళ

కావ్యానందము—శోకరసము—నటులు—కోలవల వేంకటప్పశర్మ గారు, వాయన ప్రశంస—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప), నాటకాచితి—జనమంచి శేషాద్రిశర్మ గారు, ఎవ్వరు ధన్యులు—శ్రీమతి అయ్యదేవర బాలాత్రిపురసుందరమ్మ గారు (ప).

౮. జ్యోతిషము—ఖగోళవిజ్ఞానము

జ్యోతిశాస్త్ర పూర్వచరిత్ర—రాశిచక్రము—గర్భాం ఆస్పారావుగారు, గోపికా పరితాపము—కొమరవోలు నాగభూషణరావు గారు (ప), పురాణగ్రహణ కథాదర్శనము—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారు, అక్షరశారదాప్రశంస—తాపీ భర్మారావు గారు (ప), సూర్యుడు—దర్శి యజ్ఞేశ్వరసోమయాజిగారు, సత్యనారాయణస్తుతి—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడు గారు (ప).

౯. వైద్యము

ఆయుర్వేదమునందలి చికిత్సాపద్ధతి—డాక్టరు వేలూరి శంకరశాస్త్రిగారు, కవి మూల—దుర్గమహంతి సోదరులు (ప).

౧౦. ప్రకీర్ణకము

వ్యాసులు—పెండ్లాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, ముస్తాబు—పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్య గారు (ప), నవీనత—నడవదుటి పిరరాజుపంతులుగారు, జన్మ భూమి—సన్నిధానము—సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు (ప), సాంఘికవాసన—పాఠ నంది జగన్నాథస్వామి గారు, ఈశ్వరప్రార్థన—మంగిపూడి వెంకటశర్మ గారు (ప), సౌభ్రాత్రము—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, శ్రీకృష్ణదేవీ విద్యాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు (ప), దేవాలయప్రవేశము—పల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారు, శ్రీగాంధీనామము—ఏనుగు తమ్మిరాజు గారు (ప), రునులు—అభిరుచులు—చాళురయ సీని నెట్ల వ్యక్తపతి పోషింపనను—నర సింగ కిరరాఘవయ్యగారు, శివాన—కాశూరి వెంకటరామరావుగారు (ప), ప్రతికా నిర్వహణము—కొడాలి శివరామకృష్ణారావు గారు, ఓరుగంటి పూర్వప్రశస్తి—దేవుల పల్లి వేంకటాచలపతిరావు గారు, (ప) అక్షయసంవత్సర విశేషములు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

వేలము నోటీసు

గుంటూరు కాటన్ జూట్ అండ్ పేపర్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

యీ కంపెనీవారివద్ద బెజవాడ కాపురస్తులు మ. హ. (శ్రీ) అప్పన వెంకట కృష్ణయ్య సకా కంపెనీ నాడు 17-3-27, 18-3-27 తేదీలలో 40 X 29 సైజు 300 గోతములుగల 200 బేళ్ళను గోతములు 100 కి దు 42 లు చొ॥ వీక్రయించుకొని ధర్మఖర్చు సహా 100 గోతములకు దు 42-0-6 లు చొ॥ చెల్లిం చవలసిన సొమ్ముకట్టకయున్నా గోతములు డెలివరీ తీసుకొనకయున్నా వుండుటచేత యీ కంపెనీవారి రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసులో నడరు గోతముల బేళ్ళను యీ క్రిందివరతుల ప్రకారం 7-4-1927 తేదీన సాయం త్రవ 4 గంటలకు వేయబడు బహిరంగమైన వేల ములో యీ కంపెనీవారు అమ్మి అందువల్ల నష్టము నచ్చేయెడల నడరు నష్టమును అప్పన వెంకటకృష్ణ య్య సకా కంపెనీవారివల్ల ఖర్చులతో రాబట్టు కొందురు. కాన నడరు 7-4-27 తేదీన సాయంకాలం 4 గంటలకు వేయబడు బహిరంగ వేలములో మీరున్నా మీ స్నేహితులున్నా పాటపెట్టి కొను గోలుచేసుకొనవచ్చును.

వేలము వరతులు

1. వేలముపాట పై కంపెనీ రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసులో కంపెనీ జాయింట్ల శ్రేక్టరీలలో ఒకరివల్లగాని లేక ఇంజనీయరు అండు మేనేజరువల్లగాని సాయంకాల ము 4 గంటలకు ప్రారంభింపబడి 5-30 గంటలకు కొట్టివేయబడును.

2. ప్రతిపాటదారున్న పాటకు ముందుగా రు 100 లు ధరానతు కట్టవలెను. తనపాట అంగీ కారంకానియెడల తనకు యీధరానతు సొమ్ము పాపను చేయబడును. పాట ఎక్కువపాటదారుని పేర కొట్టివేయబడును.

3. పాటకొట్టివేయగానే యెవరిపేర కొట్టి వేయబడినదో వారు అప్పడప్పుడే రు 1000 లు చెల్లించి తక్కినసొమ్మును ఏడు రోజులలోగా (అనగా 14-4-27 లోగా) చెల్లించి సరకు తీసుకొన వలయును. అట్లు వెంటనే రు 1000 లు చెల్లించని యెడల పాటప్రారంభమున చెల్లించిన రు 100 లు కంపెనీకి ఫర్ ఫీట్ చేయుటయేగాక తిరిగి పాటను వెంటనే ప్రారంభించి అందువల్ల కలిగేనష్టమును నడరు పాటదారుని వద్దనుండి వసూలు చేయబడును.

4. అంగీకారమైన పాటదారు 14-4-27 తేదీలోగా మిగతాసొమ్మును పూర్తిగా చెల్లించి సరకుతీసుకొనియెడల పాట ప్రారంభమునకు ముందుకట్టిన రు 100 లును పాట అంగీకారమైన వెంటనే కట్టిన రు 1000 లున్నా యీ కంపెనీవారి కి ఫర్ ఫీట్ కావడమేగాక నడరు సరకు తిరిగి వేలమువేయబడి తిరిగి వేలమువేయటంలో వచ్చే నష్టము యీ పాటదారునివల్ల రాబట్టుకొంటును.

కె. లక్ష్మయ్య నాయుడు

బాయింట్ల శ్రేక్టరీ అండ్ ప్రెజరం.

గుంటూరు కాటన్ జూట్ అండ్

పేపర్ మిల్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

29-3-27.

మహాత్ముని అస్వస్థత

మహాదేవదేశాయుగారి లేఖ

హరిద్వారమునుండి బయలుదేరునప్పటికి మహాత్ముడు సంపూర్ణారోగ్యవంతుడుగా కనబడెను. మహారాష్ట్రమున సంచారము ముగియనప్పటికి వెనుకటికంటె నైదుపాను లభికము గూడ తూగెను. సంచారమువలన మంచి ఆరోగ్యము కలిగినదే గాని శ్రమకలగ లేదని మేమందరమును రి త్రసంతసమును గూడ జెందితిమి. కాని ఆపుష్టి వట్టి భ్రాంతియని వెంటనే స్పష్టమైనది. హరిద్వారమునుండి బయలుదేరిన రెండుమాడు రోజులకే మహాత్ముని అస్వస్థతను గూర్చి నేను తంలివార్లను పంపవలసినచ్చి నది. కార్యక్రమ మంతయును రద్దుపరచబడవలసి వచ్చెను.

హరిద్వారమున క్షణికమైన మహాత్మునకు విక్రాంతి కలుగనిపాట నిజమే. 23 వ తేదీని బొంబాయి చేరితిమి. నాడంతయు మిత్ర సందర్శన మునందే గడచెను. కొన్ని నెలలనుండి మహాత్ముని దర్శింపజాలకుండిన మిశ్రులందరనువచ్చి మహాత్ముని సందర్శించిరి. మిత్రసందర్శనముసంతోషప్రదమేయైనను విక్రాంతికి భంగకరమేయగును. అనాడు సాయంకాలమే సాంతా ప్రజాలో కార్యక్రమము జరుపవలసినచ్చెను. గుజరాతీయుల సభయగుటచే మహాత్ముడు గుజరాతిభాషలో నొకగంటసేపు నిరాఘాటముగా నుపన్యసించెను. పిమ్మట ద్రవిడసోదరులు కొరుకుచే హిందీలో నుపన్యసించెను. పిమ్మట వేలమును ఖడ్గరు విక్రయమును జరిగినవి. అవి లాభకరములేయగును గాని విక్రాంతిమాత్రము కాజాలదు. ఇల్లుచేరునరికి రాత్రి 12-30 గంటలయినది. మహాత్మునికి నిద్రపట్టునరికి ఒంటిగంట కొట్టుబడియుండును. మరల యథాప్రకారము వేకువజామున అయిదుగంటలకే అందరును లేచిరి. నాలుగుగంటలకే లేవవలసియుండెను గాని అది మహాత్మున కా నాడు సాధ్యము కాలేదు. అది మొదలు మధ్యాహ్నము రెండు గంటలవరకు ను విరామము లేకుండ పలువురువచ్చి మహాత్ముని సందర్శించి సంభాషించుచునేయుండిరి. ఈలోగా ఘట్కే-పరులో మహాత్ముడు గంభీరోపన్యాసము నొసగెను. అచటిపరిస్థితులు మహాత్మునకు సంతృప్తికరముగానుండలేదు. రెండుగంటలకు రైలుస్టేషనుకు బయలుదేరితిమి. దారిలో కొంతమంది రోగులనుమాడుట జాతీయపాఠశాల బాలర కువదేశించుట మున్నగునవి జరిగినవి. మధ్యాహ్నము 12 గంటల ట్రెయినులో వెళ్లితిమి. ట్రెయినులో మహాత్ముడు కొంతసేపు నిద్రించుచుండుట అలవాటు. అందువలననే మహాత్ముడు మోటారులో ప్రయాణముచేయుటకు విధి లేక పోయినగాని అంగీకరింపడు. ట్రెయినులోనే ప్రయాణముచేయ గోరునుగాని అనాడు ట్రెయినులో మహాత్మునకు సరిగా నిద్ర పట్టలేదు.

సాయంకాలమున నైదుగంటలగుసరికి తలదిమ్మెక్కినది. ఎడమపార్శ్వమునందును మొద్దుబారినది. మేమేమియోహాల నొనర్చితిమి. పూనా స్టేషనులో మహాత్ముడు లేవలేకపోయెను. మేము లేవనెత్తి దెంగుళారు మెయిలులో కూర్చుండబెట్టితిమి. చూపుగూడ సరిగా కనబడలేదు. చెప్ప దలచిన ముఖ్యవిషయములను చెప్పజాలక ప్రాయబోగా రెండు పంక్తుల ప్రాయుకుకే యంతోకష్టమైనది. ఆ రాత్రి బాగుగా నిద్ర పట్టినందున 24-వ తేదీ ఉదయమునకు మరల మహాత్మునకు సహజస్థితి కలిగినది. మే ముల్లుమతులగుటచే రానున్న ఆపదను గ్రహించజాలకపోతిమి. కొల్హాపూరులో మహాత్ముడు కార్యక్రమమునంతను కొనసాగించెను.

మహాత్ము డవివరకన్నకును కొల్హాపూరు వెళ్లియుండ లేదు. అందువలన సన్యాససంఘమువారు పెక్కుసభలు నేర్పాటుచేసిరి. అస్పృశ్యులు ప్రత్యేకసభలు గావించిరి. అస్పృశ్యుల కొక ప్రత్యేకపాఠశాల కలదు. ఆ పాఠశాలను మహాత్ముడు సందర్శించుటకు కార్యనిర్వాహకు లేర్పాటు చేయ నందున అస్పృశ్యులు మహాత్మునితో వాదించసాగిరి. ఆర్యసమాజమువారు ప్రత్యేకావ్యవస్థ మొనరించిరి. ఖడ్గరు ప్రవర్తనము జరిగినది. రాట్టపుకాల (సరకామందిరము) కు మహాత్ముడుకొంఘ సాపన మొనరించెను. మానవిధి అంతే అవల రక్షణ భారము భగవంతుని దేతనువారే స్త్రీలసభలో నుపన్యసించెను. అదితప్పనిసరియే. పాఠశాలల విద్యార్థులసభలో తలదిండ్రులపట్ల సాత్విక నిరోధ మునుగూర్చి బోధించెను. వారు 350 రూపాయలను సమర్పించిరి. తరువాత బహిరంగసభ యుండనేయున్నది. ఆవల గోశాల కు వెళ్లితిమి. బ్రాహ్మణేతరులు ప్రత్యేకముగా సన్నచేసి మహాత్ము నాహ్వానించిరి. క్రైస్తవులును ప్రత్యేకముగా సభచేసిరి. మోక్ష సామ్రాజ్యమునుగూర్చి మహాత్ము డుపన్యసించెను.

దివానుగారు మహాత్మునితో ప్రత్యేకముగా మాటలాడిరి. ఖడ్గరునుగూర్చి ఎట్టి గూఢచారియైన కలదా యని మహాత్ము డనుగగా లేదని దివానుచెప్పెను. ఆసంగతిని మహాత్ముడు బహిరంగసభలో స్పష్టముగా తెలిపెను.

బ్రాహ్మణేతర సభలో మాటలాడుచున్నపుడే చివరకు మహాత్మునకు తలదిమ్మ మున్నగుతీక్షణములు మరల కనబడెను. మొత్తము ఏడుసభలలో మహాత్ముడు పాల్గొనెను. ఆ రాత్రి కొల్హాపూరులోనే నిద్రించుటనుంచిది. నివాసికీబయలు దేరుగూడదని మేము చాలమారము చెప్పితిమి. కర్నాటకమున వెుదటితానే నివాసి. మహాత్ముడు కార్యక్రమము సంతోషము నిలువగూడదనెను. అందువలన కొల్హాపూరునుండి 24 వ తేదీన బయలుదేరువలసినచ్చినది. నివాసిచేరు సరికి స్థితి మరింత విషమించినది. నైద్యులు వచ్చిరి. పక్షవాతము రాదగినదేగాని దైవానుగ్రహమున తప్పిపోయినదనిరి. కొంతకాలము పాటు సంపూర్ణముగా విక్రాంతి అవసరమనిరి. భగవదనుగ్రహమున త్వరలోనే మరల సంచారము ప్రారంభము కాగలదని నమ్మెదనుగాని వెనుకటివలెమాత్రము జరుగగూడదు. ఎట్టి ఆయాసమున కలుగకుండుటకు తగిన యోర్పాటులు ముఖ్యముగా జరుగవలెను. నాయకులకు ప్రాణోపద్రవము కలుగునంతటి శ్రమను కలిగించకుండనే ప్రజలు విజ్ఞానవంతులగుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నాయకులును మనుష్యులే. వారికిని వేళపట్ల నిద్రాపోక విరామాదులవసరమే అని గ్రహించవలెనుగాని వారు యంత్రములవంటివంటివారని గ్రహించగూడదు. (10వ యిండియా 31-3-27)

అఖిలభారత మార్కెటింగ్ అగర్వాల మహాసభ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2-అఖిలభారత అగర్వాల మహాసభ 9 వ సమావేశము నేటిదినము బొంబాయి వర్తకులకు కేశవ దేవు యోటివాగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. దాదాపు 1500 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. అధ్యక్షుడు గొప్ప ఊరేగింపు తీసికొని పోబడిరి. ఈమహాసభవారు సంఘ సంస్కరణమును కోరువారుగలచే దాదాపు వెయ్యిమంది సనాతన ధర్మ పరులగు మార్కెటింగ్ ఊరేగింపు వాపురా బ్రిడ్జివద్ద గారానే రాట్టరువ్విరి. పోలీసువారువచ్చి గుంపును చెదరకొట్టిరి.

మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. బి. యం. బిర్లా, డి. పి. కైలాసు, జి. యం. దాసుగుప్త, జమనూలాలు బజాజుగారు మరికొందరు ప్రముఖులు వేదిక నలంకరించిరి.

సన్యాస సంఘాధ్యక్షులగు బాబు ఈశ్వరదాసు జలన గారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమునుసమ సంస్కరణము అవసరమని వాదించిరి. మార్కెటింగ్ బాలరకు వాణిజ్యవిషయములందు శిక్షకరపుట అవసరమనియు, మార్కెటింగ్ ప్రత్యేకము గ. బాంకీలను స్థాపించవలయుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షుడు తన ఉపన్యాసమిచ్చుచు మార్కెటింగ్ ధనికులైన సంఘ సంస్కరణము అత్యవసరమనిరి. బాల్యవివాహమును దూషించిరి. స్త్రీపునర్వివాహము అవసరమనిరి. అస్పృశ్యతను ఖండించి హిందుసంగతం. ఉద్యమముపట్ల అధ్యక్షుడు సానుభూతి తెలిపెను.

అంతటితో సభ ఆదివారమువరకు ఆపువలచేయబడెను.

(ఆ. వె.)

సక్లతువాలాగారు

బొంబాయి పార్టీలసన్మానము

నేన్నటిదినము బొంబాయి పార్టీలు సక్లతువాలాగారిని సన్మానించి వారికిరూకలసంచి నొసగిరి. ప్రాచ్యపాశ్చాత్యప్రపంచములకు నూతన జీవిత మార్గదర్శకుడని పార్టీలు సక్లతువాలాగారిని సంతోధించిరి.

ఈసన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సక్లతువాలాగారిట్లుచెప్పిరి. సాంఘిక విముక్తికిగాని జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకుగాని జరుగు సంక్రామమునందు ఇతర సంఘములవారితో కలిసి పనిచేయుటను మీరుశ్రమింపజాలరు. మీరు తటస్థముగ నున్న అభోగతిపాలయ్యెదరు. ఒకసంఘమువారు సాంఘికభేదములను ఆధారముగ గైకొని స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నములందు చేరకుండుట అత్యంతాత్మ గావించుకొనుటయని చెప్పవలెను. తప్పులు చేపెదమని భయపడనక్కరలేదు. భీరత్వమే నిండ్లమైనది. స్వాధీనపరుడవుకాక సదుద్దేశముతో ఎన్నితప్పులుచేసినను చింతపడ నక్కరలేదు. మీరు మిప్రాతపక్షతులను వదలుకొని నూతనజాతీయ సంక్రామమున మీకు అర్హమగుస్థానమును ఆక్రమించుకొనుడు." (ఆ. వె.)

మెనూరులో 40 వేల రూపాయలు వ్యయమొనర్చి జుమ్మామసీదు నిర్మింపబడినది. దీని ప్రారంభమహాత్మునమున మెనూరు మహారాజు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ జరిపెదరు.

బర్మీను హెడుగారి ఉపన్యాసము

గుట్టు బయల్పడుట

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి అభిప్రాయము

బర్మీను హెడు ప్రభుని ఉపన్యాసముగూర్చి ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యిట్లు చెలిపిరి. రాజ్యాంగవిధాన సంస్కరణముగూర్చి బర్మీను హెడు ప్రభువు జెప్పినదానియందు ప్రత్యేకముగ నెంచదగినదేదీయు లేదు. సంస్కరణల విచారణ సంఘనియామకముగూర్చి మనకు తెలియనిదేమియు చెప్పలేదు. కాని వారిగర్వము దురభిమానము హెచ్చినట్లు యీ ఉపన్యాసము చెల్లుచున్నది. నిజస్థితినిగూర్చి వారి అజ్ఞానముగూడ యథాప్రకారమే యున్నది. ఈదేశములోగల స్వరాజ్యశక్తియ సాంఘిక భేదాభిప్రాయములను గోరంతలు కొండంతలుజేసి జెప్పినట్లులే జాతీయైక్యతకును, స్వరాజ్య సాధనకును జరుగుచున్న యత్నములను గమనింపకుండ చిన్నబుచ్చుటకు యత్నించెను. ఈ స్వరాజ్యభేదములు తగవులు స్థిరముగ నుండునను దలంపుతోనే భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనెను. కాని భారతీయులు స్వరాజ్య సంస్థాపనమునకై ఐక్యకంఠముతో జాతీయశయమును ప్రకటించుచునే యున్నారు. పార్లమెంటువారు రాయలకమిషను నియమించుట ఆలస్యముజేయుదురని జెప్పినంతమాత్రమున భయభ్రమభావముగారు. ఈనాచు యంత్రప్రయోజనకరముగనుండు నో ప్రభుత్వపు నిజస్థితి తెలిగినవారికి తెలియగలదు. ఏకాగ్రణము చేతనోగాని స్టేటు సెక్రటరీగారును ప్రభుత్వమువారునుగూడకమిషను త్వరగనియమించుటయేగాక వారు విచారణచేయువిషయముగూడ మార్చునలయున్నదని గుర్తించుట శోచనీయము. బర్మీను హెడుగారు జెప్పిన అర్థములో గాకున్నను వేరొకరీతిని యీవిషయము ఇండియాలో స్వయముగ నిర్ణయించుకొనవలసియుండును. బర్మీను హెడుగారు యంత్రకప్పిచ్చుచు దలచినను ఉన్న సంకతి యిది. మన జన్మభూమి ప్రభుత్వమువారు మన కొసంగునట్లు నిర్ణయించుటకు, స్వరాజ్యయులు యెట్టివరతులులేక లొంగిపోయి, నిరర్థకముగ రాజ్యాంగవిధానము నంగీకరింపవలసినదేనా, లేక రాజకీయ సాంఘికభేదముల తొలగించి ఐక్యతయు పెంపొందించు జాతీయవిధానము నేర్పరచి, దాని నేరీతిగనైన న్యాయమును సక్రమశాంతిపద్ధతులపై ప్రవర్తించి సాధింపవలసిన ప్రజలు పట్టుదలజూపవలసియున్నదా? ఐక్యతయు గుడురుట చాలూరపుమంటయనవచ్చునుకాని, ఇండియాలో యిప్పుడున్నట్లు యెల్లకాల ముండజాలదని బర్మీను హెడుగారే అంగీకరించినవిషయమును మనము మరువజాలము.

శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి తంత్రము

ఎసంబ్లీలో జరిగిన పనిగూర్చి నేనిప్పుడుచెప్పను. కాని “ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యముగ ప్రతిపాదనలు చెప్పదగినంతయెక్కువనుందిచే గాక పోయినను, అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడినవి” అనియు, “ఇండియన్ డెంటులనని, రిస్పాన్సిబులారులనని యేపేరుపెట్టుకొనినను వారు కాంగ్రెసునాయకుని అభిప్రాయములతో నేరీతినిచి ఆతనిననుసరించి ఓటుజేసెద” నియు బర్మీను హెడుగారు జెప్పినవిషయముగూర్చి యింక రెండుమాటలు చెప్పవలసియున్నది. (1) కరెన్సీబిల్లు; ఉక్కు-సంరక్షణ చట్టము; బడ్జెటువంటి ముఖ్యాంశములందు తప్ప ప్రభుత్వమువారు చెచ్చిన యితర ప్రతిపాదనలన్నియు ఎసంబ్లీలో ప్రజాభిప్రాయముననుసరించి నిరాకరింపబడినవి, లేదా వేరొక మంచిపనుయమున చచ్చికుదెచ్చు నుద్దేశముతో ఉపసంహరించుకొనబడినవి. 2. ఈసారి సభయందు ప్రభుత్వకార్యక్రమము ఉక్కిరిబిక్కిరిగా నుండెను. వారి ప్రయత్నములు భగ్గుముకాకుండుటకు కారణము ఒక్కటేగలదు. సభలో బలహీనులగు నొకభాగము వారిని ప్రభుత్వమువారు మోమాటపెట్టి ఒత్తిడిగలుగజేయుటయే. రాష్ట్ర శాసనసభలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రివర్గము లేర్పడకుండ ఆటంకపెట్టజాలక పోయినను రెండుమాడుముఖ్యరాష్ట్రములందేర్పడిన మంత్రివర్గములు చాల బలహీనులుగ నుండుటచే బర్మీను హెడుగారు దలంచిన రీతిని రాజ్యాంగవిధానమున నడపింపజాలవు. రాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు ఎన్నియు క్షులుబర్ని క్లిప్తపనుయముల తప్పింపజూచినను ముఖ్యవిషయముల పరిష్కారమంతయు కాంగ్రెసుపక్షమువారి ప్రవర్తనననుసరించియే యుండును. వారిచే వేచేయిగనున్నది.

ఇంత ఆర్కాటుమకేసినను జాతీయపక్షములతో రాజీకు ముర్చుకొనుట అవసరమని అధికారులు గుర్తించిరనియు వారి కాలేగోచుచున్నవనియు, దురదృష్టవశమున మనలోగలిగిన విభేదములు అంతరించునని నాకు నమ్మకముగలదు. ఈవిషయక్షు న పరిష్కరించు బాధ్యతను ఇర్విను ప్రభువుగారిపై బర్మీ

నిర్దిష్ట బడునట్టి వస్తువులను మరల విభజింప నున్నందున

బ్యాక్

1927 ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీ నుండి

దక్షిణయిండియాకు మేము ప్రతినిధులముగా నుండుటను

మానుకొంటిమి.

సింపున్ ఆండు కో, లిమిటెడ్.

మదరాసు

ఉదకమండలం.

నుహెడుగారువిడిచిపెట్టిరి. ఇర్వినుగారు నిజమెరిగితమకుసహజముగ నిష్కపటమైన పద్ధతిని పరిష్కరింతురనియు, చూచుచుండగనే గోతులోపడరనియును ముచ్చున్నాను. వారిదేశమునకు వచ్చినప్పటినుండియు సత్కర్మచేయుట కవకాశములు వచ్చుచునేయున్నవి. కాని వారాయవకాశముల వినియోగింప దైర్యముజూపకున్నందుకు విచారమగుచున్నది.

స్కీనుకమిటీ రిపోర్టు

ఎసంబ్లీలో నైన్యముగూర్చిన డిమాండుపై వర్తవలన ప్రభుత్వమువారు దాచియుంచవలసిన యిరిపోర్టు ప్రకటించ తప్పినదిగాదని స్పష్టమగుచున్నది. కమిటీవారి శిఫార్సులు ఇండియాహక్కులకు తగిన న్యాయమొసంగుటలేదు. అయినను వాటిని యేరీతిగ అమలుజరిపినను, ఎంతఆలస్యముగనైనను స్వపరిపాలనము ఒపంగుటకు మార్గమేర్పడును. జాతీయ స్వపరిపాలనమునకు మూలముత్రముగ జాతీయసంరక్షణదళ ముండవలెను. అందుకు తగిన యేర్పాటుచేయవలసినట్లు వైటుహోలోని ప్రభుత్వమువారి కాశ్చర్యము కలిగించెను. ఇదివరకువలె దానిగూర్చి బురుడుచేయుటకు వీలులేకుండుచే యీవిషయముని నిజముగ శ్రద్ధవహించు నుద్దేశములేనేలేదని బర్మీను హెడుప్రభువుగారు బయలుపడవలసినచెప్పును. ఇండియాలోని నైన్యము కేవలము ఇండియాసంరక్షణకొరకే యున్నది. ఇంకను చాలకున్నది యనుటలో బర్మీను హెడుగారు ఇదివరకు కార్యదర్శులకన్నయే మాత్రము యెక్కువనిపించుకొనలేదు. ఇండియాప్రభుత్వమువారుగూడ యిట్లేచెలిపినట్లు జెప్పిరి. రిడింగుప్రభుత్వమువారు, ఆర్థికసభ్యుడు, ఇంచీకేపుసంఘమువారు యంతకాలమునుండి యారీతిగ జెప్పుచుండ ప్రభుత్వమువారెప్పుడు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనిరో తెలియవచ్చును. ఈవిషయమున యిక్కుమందు యెక్కువగ తెలియగలదు. (ఆ. ప్రె.)

జిన్నాగారి అభిప్రాయము

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 4:—“బర్మీను హెడుప్రభుని ఉపన్యాసము కొన్నిచోట్ల విచిత్రముగ నున్నది” అని ఎం. ఎ. జిన్నాగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేజురీతో తమ అభిప్రాయమును చెలిపిరి. “అందు కొన్నివిషయముల ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి సరిగచెలిపినను ఆయన ప్రభువులసభకు తద్వారా ప్రపంచమునకు చాల ఆసక్త్యమును ప్రకటించియుండెను. ఇండియాదేశ నైన్యముగూర్చియు, సాండుకార్డుకమిటీ రిపోర్టును గూర్చియు జిన్నాగారు యిట్లు చెలిపిరి. “ఈ కమిటీ రిపోర్టును గూడ మూలపెట్టవలసినది బర్మీను హెడుగారి ప్రకటనవలన చెలియుచున్నది. అట్లయ్యును మనము యెక్కువ యింగితజ్ఞానము గలిగియుండవలసిన విన్నవించుచున్నాము. అట్టిప్రకటనవలన ఇండియా ఇంగ్లాండులు భాగస్వాములవలె ఆ న్యోన్యత గలిగియుండునని స్టేటు

సెక్రటరీనంటి అనుభవముగల రాజనీతిజ్ఞులు యింకను నమ్ముచుండురని నేననుకొనలేదు. సంస్కరణముల విచారణసంఘము నియమించుట గత ఐదేండ్లనుండి జరుపుటపెట్టుచున్నాము. 1929 సం॥ చేరువగుచుండుటచే తత్సంఘమును త్వరగ నియమింపవలెనా లేదా యను విషయప్రాముఖ్యము తగ్గిపోయినది. ఐదేండ్లనుండి దేశమువందలి ప్రజలును శాసనసభ్యులు కొరచున్నందుకు యిదివరకే సంఘముని నియమించియున్నచో త్రిటి షు ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి వెల్లడియయ్యెడిది. బర్మీను హెడుగారు కోరెడి సహకార మిదివరకే వచ్చియుండెడిది.”

లార్దానా దురంతములు

సింధివర్తకుల మొర

“పంచాయితీ తంత్రం”

జొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:—జొంబాయిలోనివసిండు సింధివర్తకులు శాసనసభ్యుడు జయరామహాను దౌలతాముగారి నాయకత్వమున హోంమెంబరుగారివద్దకు లార్దానావిషయమై రాయబారమేగిరి. పంచాయితీవారు “హిందువులకు భయము తగ్గలేదు. హరతాళము జరుగుచునేయున్నది. ఉన్న పోలీసుధళముచాలదు. గాయపడినహిందువు మరణించెను. లూటీలల్ల చాల నష్టముగలిగినది. హరతాళ మాగదు” అని తంఠినిచ్చిరి. ఇడ్డిదినమున చాలఅల్లరికి కారణమున్నది. కావున పోలీసుదళముంపవలెను.

హోంమొరబరు

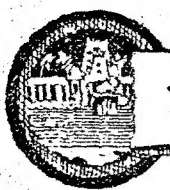
“ఏకపక్షుండి పోలీసులనంపుటకు వీలుపడదు. నైన్యపంపవలసిన అవసరములేదు. 73 హిందువులు గాయపడిరి. ఇరువురు తీవ్రగాయముల పాలైరి. ఒకరు మరణించిరి యని రాయబారము చెప్పగా, రికచేతనైనది చేసెనని హోంమెంబరుగారు తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

“డివేలరా” జీవితము

పోలీసువారు తీసికొనుట

నారాయణగంజీ, ఏప్రిల్ 2:—పోలీసువారు జామిని మోహనపాలుగారి యింటిని సోదాచేసి “పాడేరుదేవి” “అగ్ని విణా” యను పుస్తకములకు “డివేలరా” జీవితము వ్రాతప్రతియు ఎత్తుకొనిపోయిరి. పోలీసువారు ఇంటిని ప్రతికాకార్యాంయమును వారిసోదరుల ఇండ్లను ఒకేసారి సోదాచేసిరి. (క్రీ. ప్రె.)

31వ తేదీసాయంత్రం:—సార్వభౌమరావుగారు, కా-
దాసుగార్ని ఓడించి 6, 4; 6, 3.
అంకమ్మనాయుడుగారు సార్వభౌమ రావు గా రు
ఫైనల్స్కు నిర్మిరి. సింగిల్సు ఫైనల్సు 4 తేదీ ఆడెదరు.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—కాపెన్ కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గారు (జిల్లా మేజిక్లు ఆఫీసరు) నేటి ఉదయం విశాఖపట్టణం నుండి వచ్చిరి.

గా॥ టి. ఇ. మాయరగారు గతరాత్రి బహిరంగమున యన్. హెచ్. సెన్నకుమారు ఏలూరు వెళ్లిరి. హెచ్ గారు కల్కికోట వెళ్లిరి. గా॥ బొబ్బిలి రాజాగారు ఉదయమున వెళ్లిరి.

దత్తమండల విద్యార్థి పరీక్షాఫలము:—సం. 72 ఆర్మీమెంటు విభాగం నెలకొల్పబడియుండిన దత్తమండల విద్యార్థి పరీక్షాఫలము విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలన్నియు (ఎఫ్. ఎల్. బి. ఎల్., తప్ప) అయిపోవుటచే ఈనెల 1 తేదీనుండి 1926-27 సంవత్సరమునకుగాను మాయబడినది. పలు కష్టములకు లోబడిన పరీక్షాఫలమును యంతమున నిర్వహించిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు కళాశాలలలో చదువు దత్తమండల విద్యార్థులెల్లరు కడుకృత్యములు. - సె. రామకృష్ణశాస్త్రి.

శివాజీ మహారాజాగారి వర్ధంత్యోత్సవము భారతఖండమునందలి శివాజీ మహారాజాయొక్క 3-వ శతవార్షికోత్సవము జరుపుటకు బ్రతుకైములు చేయబడుచున్నది. మే 3-వ తేదీన ఈయంత్యోత్సవము జరుపుటకు మధ్యపరగణాలలోని, బొంబాయిలోని బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు కమిటీలవారు జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. మదరాసులోని బ్రాహ్మణేతర కాంగ్రెసు కమిటీవారు ద్రావిడసంఘమువారును, దక్షిణయిండియా మితవాదసంఘమువారును ఈయంత్యోత్సవమున కేర్పాట్లు చేయుటకు వచ్చేవారములో సభి జేసి నిర్ణయించెదరు.

అసెంబ్లీ కాంగ్రెసువాదులపై నిరసనతీర్మానము ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు మధురై అన్నపూర్ణయ్యగారు రాజోపు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభలో నీ క్రిందితీర్మానమును ఉపపాదించబోవుచున్నారు. “అసెంబ్లీలో కాంగ్రెసువాదులు ఆర్థికబిల్లును ప్రోత్సహించుటకు ప్రయత్నములుపట్టుకుండుట కాంగ్రెసుతీర్మానమునకు విరుద్ధముగాన వారితర్యము ఈసభవారు గర్హించుచు వారిపై చర్యను తీసికొనవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారికి శిఫార్సు చేయుచున్నారు.”

నేషనల్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్సు సంఘము సాంవత్సరీకోత్సవము ఏప్రిలు 18 వ తేదీన జరుగును

నేషనల్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్సు సంఘముయొక్క తృతీయ సాంవత్సరీకోత్సవము ఈనెల 18 వ తేదీ సోమవారమునాడు అడయూరులోని దివ్యజ్ఞాన మహాసభా మందిరమునందు జరుగును. ఉత్సవము జరుగుటకును ఇతర విషయములు త్వరలో తెలుపబడును.

ఈ సంవత్సరసభలో నేడు భారతీయ విద్యాప్రపంచము నెదుర్కొనుచున్న సమస్యలను గురించి ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిర్వహింపబడుట ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నపుడు ప్రతిసభ్యుడును ఇందునుగురించి తానుచేయుచున్న సేవనుగురించియు ముందు అనుసరింపబోవు కార్యవిధానమును గురించియు ఆసమయమున మాటలాడుటకు అన్నిరీతుల అవకాశము లీయబడును.

ఇతరచోట్లనుండి సభికులవచ్చు సంఘసభ్యులకు యధా రీతి భోజనముజ్జనాదులకు ఏర్పాట్లు చేయబడును. ఈ ఆసకాశములను గైకొనదలంచువారు దివ్యజ్ఞానకళాశాలలో నున్న సంఘకార్యదర్శులకు వి. ఎన్. శర్మ టి. పి. టి. గారికి ఈనెల 10 తేదీలోపుగా తెలుపవలయును.

సభి జయప్రదముగా నిర్వహించుటకు సభ్యులందరూను వచ్చి తోడ్పడెదరుగాక యని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

అడయూరు } వి. ఎన్. శర్మ, మద్రాసు } కార్యదర్శి.

మద్రాసు మహాజనసభ:—ఈనెల 3 తేదీన పై సభయొక్క సాధారణవార్షిక సమావేశము జరిగినది. ఈ 1927 సం॥ రమనకు యీ దినవ కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి.

అధ్యక్షులు:—యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు. ఉపాధ్యక్షులు:—టి. వి. వెంకటరామ అయ్యర్ గారు, యన్. సత్యమూర్తిగారు.

కార్యదర్శులు:—సి. యన్. ముత్తరంగమొదలియారు గారు, మహమ్మదు పెరీపుద్దీసుఖామగారు.

కోశాధిపతి:—కే. భావ్యం అయ్యంగారు.

ధర్మకర్తలు:—ఇ. రంగనాయకులుచెట్టిగారు, సి. అబ్దుల్ హక్ సాహెబుగారు. మామూలు కమిటీలు ఏర్పర్చుటకు 30 మంది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈక్రింది సభకమిటీలు ఏర్పర్చబడినవి. ఎన్నికల సభకమిటీకి (7 గురు సభ్యులు); స్థానిక స్వపరిపాలనా విషయ కమిటీకి (7 గురు సభ్యులు) పబ్లిక్ ఫ్రైనాన్సు ఎకనామిక్సు కమిటీ (7 గురు సభ్యులు) పబ్లిక్ హెల్త్ సభకమిటీ (7 గురు సభ్యులు) మినరేని యన్ సభకమిటీ (7 గురు సభ్యులు.)

కార్యదర్శులతో కూడిన మోకకమిటీకి ఈదినవవారు నిర్ణయించబడిరి. టి. వి. వెంకటరామ అయ్యర్, యన్. రాజగోపాలచారియారు, సి. వెంకటరంగం నాయుడు, యం. భక్తవల్తలగారు- సంఘసభ్యులకు పునర్నిర్ణయ హితోపదేశకులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

గత కార్యనిర్వాహకులకు కృతజ్ఞతావందనము లర్పించబడెను. సభ ముగిసెను.

మదరాసు కార్మిక రాజకీయపక్షము

మదరాసు హార్బరు, పోర్టుట్రస్టు యూనియను సంఘమువారి కార్యాలయముందు చింతాడిపేటలో ననేక కార్మికసంఘముల ప్రతినిధులు సమావేశమై యొక్కొప్ప కార్మికపక్షమును రాజకీయాంశోపముకొని ఏర్పరచిరి. ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ మేమనగా హిందూదేశములోని కార్మికుల స్వత్వములనుగాపాడి వారికి స్వరాజ్యమును సంపాదించుట. ఈసంఘముయొక్క ప్రయోజన మేమన, కార్మికులజీవనోపాధికి దగిన వేతనముల సమకూర్చుట, కార్మికులకు ప్రాంతభోజిత విద్య యొన్నతవిద్యయు, వృద్ధాప్యమునందు పింఛనులు, ప్రసూతి వైద్యసహాయము, వారికుటుంబములకు ధర్మవైద్యసహాయము, స్వకృతార్థ వయస్కులకు ధర్మసాహాయ్యమును కెన్నికసామ్యము, దేశసంపద్యుద్ధికరములకు భూవసతులు, గనులు, రవాణావ్యాపారములు మొదలగునవన్నియు దేశీయుల స్వాధీనముచేయుట మున్నగు ప్రయోజనములను చేపూర్చుట. ఈ ప్రయోజనములను సాధించుటకై సంఘమువారు రచించుచుపడతు లేవియన:—

మునిసిపాలిటీలు, తాలూకాజిల్లాబోర్డులు, కాసనసభలు, పీనియందు కార్మికపక్ష ప్రతినిధులను సభ్యులనుగ నెలకొల్పుట, ఇటువంటి సమేతుకమైన న్యాయబద్ధమైన పద్ధతులు. రానున్న మదరాసు పురపాలకసంఘపు టెన్నికలలో కార్మిక ప్రతినిధులను సభ్యులుగ నెలకొల్పుటకు తీర్మానించడమైనది. ఆనెగవనితెలెలక్రాసింగవద్ద ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టుట సభి తేపించుటకై కార్మికపక్ష సమైక్యమును నూరేగింపును ఏర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయించబడినది.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

ఈక్రిందివారు కార్యనిర్వాహకవర్గసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి:—

సుబ్బార్యయం. శింగారవేలుచెట్టిగారు రధ్యక్షులుగను, సభాపతిగారు కార్యదర్శిగారు, తెల్వపతి, దొరస్వామి, గోవిందరాజులు, శ్రీరాములు, సుబ్రహ్మణ్యంగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను, శ్రీమాక టి. వి. కశ్యాపింగుందరమొదలియారు గారి సోదరీవారికి సలహాదారులుగ నియమింపబడిరి.

ఖద్దరు ప్రచారము

ఈనెల 6 వ తేదీ మొదలు 14 వ తేదీవఱకు జాతీయ వార మగుటచే “అఖిలభారత వరఖాసంఘము ఆంధ్ర ఖద్దరు కాఖి, మద్రాసు” వారి తరపున కె. బాపుకుట్టిగారు ప్రచారము (హాకింగు) కు బయలుదేరెదరు. వారివస్త్రములను విరివిగ గొని వారిని ప్రోత్సహించుటకు యుజనులను బ్రార్థించుచున్నారు.

మదరాసు, } మేనేజరు. 5-4-26: } ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు.

కుంభమేళము

5 లక్షలకుపైగా గంగాస్నానము చేయుట నాయకుల రాక

హరిద్వారము, ఏప్రిలు 3:—పండిత మచనమోహన మాశవాగారు ఇక్కడకువచ్చి పగలంతయు వైష్ణావమున గంగాతీరమున గడపిరి. మహాత్మాకాంసరాజగారు రుషియనున దగారి ఆచార్య ఆశ్రయముల చెలిపిరి. కేలకొలదిజనులకు ఉపన్యాసములు పలువు రుపన్యసించిరి. భారతపరిశ్రమల నాశనమును చూపుచు కాంగ్రెసువారు రుపన్యాసముల నేర్పరచుచున్నారు.

ప్రథమపత్రికాదినము

నిన్న స్నానములు ఉదయమున చెందు గంటలనుండియు చేయుచున్నారు. స్త్రీలు అంతరికంపై ముందే ప్రారంభించిరి. చలి ఎక్కువగానున్నను జనము క్రిక్కిరిసియేయుండిరి. రాత్రి లందుండుటకు విదేశీయులనుండివచ్చినవారికి హార్మిపురమువద్ద సదుపాయములు గలిగెను. గంగామాతకు కీర్తియెచు స్త్రీసమూహములు భజనలు సంకీర్తనలు చేయుచు వచ్చిరి. గంగామాతా కీర్తన యను ధ్యానము నిరంతరము వివరముచున్నది. గంటలు, శేఖములు, పూలుతెచ్చి గంగాభవానికి పలుపురర్పించిరి. (ప్రజలను 9-30 గంటలవరకు స్నానము చేయించిరి, సాగువులు మహంతువులు తరువాత వచ్చిరి. మొత్తము 5 లక్షలకు పైగా స్నాన మారించిరి. స్నానముచేయువారికి స్వచ్ఛందసేవకులు ఇక్కడ సేవ చేసిరి.

చలి తీవ్రతచే కొందరు మరణించిరి.

అధికారులు పావరక్షలతో ఆపవిత్రస్థలమున సంచారముచేయునపుడు హిందూప్రజలకు చాల కష్టముగలిగెను. మనసునొచ్చెను.

త్రాగుడు-మాంసదుకాణము

మేళాధికారి హిందువు లాతనిచర్య నాటకపరమమన్ను ఒక త్రాగుడు దుకాణమునకును మాంసపు దుకాణమునకును తై నెప్ప నిచ్చెను. ఇంతవర కిట్టిచర్య లేన్నదను జరుగలేదు.

మూడు మరణములు

జనము త్రోపు నెక్కుడనుటచే ఒకరిపై నొకరు పడ నలసివచ్చెను. ముగ్గురి త్రొక్కుడులో ప్రాణముల విడచిరి.

ఊరేగింపులు

5 పెద్ద ఊరేగింపులు సంకీర్తనలు జరిగెను. అన్నియు విరిగిపోయి సాగువులవే. నిర్బలయ్యుత్సవము నెనుక 12 వీను గులు అలంకరింపబడివచ్చెను. వారివెనుక నేలకొలది విగతవస్త్రులైన సాగువులు స్త్రీసాగువులును వచ్చిరి.

ఆగ్నిప్రమాదము

భీమగోడవద్ద ఆగ్నిప్రమాదము గలిగెను. చాలతీవ్రమై భయంకరమైనట్టు కన్నడినను స్వచ్ఛందసేవకులు ఇక్కడ త్వరలో నార్పివైచిరి.

వారసురోజులలో 12, 18 మహాసభలు జరుగనున్నవి. మాలవ్యా, బిర్లామొదలగు నాయకులు రాష్ట్రవ్యాపి. అఖండమైన ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. సభాతనధర్మ కుంభమహాసమైక్యము 18-వ తేదీన మాలవ్యాగారి ఆధిపత్యమున జరుగును. దేవాలయ సంరక్షకమహాసభ, నివృణాతులమహాసభ, విగవాసంరక్షకసభ, అనాధబాలబాలికా సంరక్షకసభ, మత్తె కమహాసభలు జరుగును. మహాబీర్తనమువారు 60 మంది స్త్రీలను బాలబాలికలను రక్షించిరి. (ప్రేమెను.)

నెల్లూరుజిల్లా విద్యావిషయకసభ - నెల్లూరు

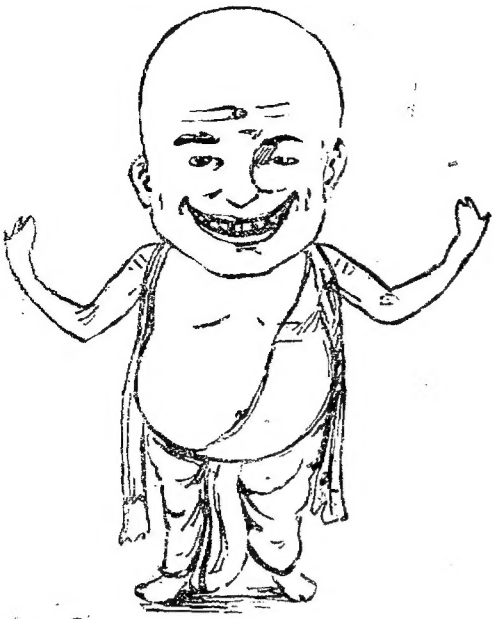
రెండవ సమావేశము

గా॥ ఆర్. యన్. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారి (మంత్రిగారి) అధ్యక్షతన ఈనెల 8, 9 తేదీ ప్రక, శనివారములయందు నెల్లూరులో ఎమిలీకోల్సు మెమోరియల్ హాలునందున వెంకటగిరి రాజాగారి కళాశాల హాలులోను జరుగును.

అయిదవ విశాఖపట్నం మండల సహకార మహాజనసభ తే 8-4-27 దిని అనకాపల్లిలో మం॥రా॥శ్రీ రావుసాహెబు టి. శ్రీనివాసరావుపంతులు బి. పి. గారి ఆధిపత్యమున జరుగును.

కుటుంబపోషణభారము-ఆత్మహత్యాకారణము

హుగ్లి, ఏప్రిలు 2:—కుటుంబపోషణభారాధిక్యము వలన నిష్కృహచెంది స్త్రీ మందు మింగి ఒక అచ్చుకూర్పువాడు కలకత్తాలో మరణించెను. (ప్రేమెను.)

తొమ్మోషాలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

భయం

సిల్లవాడు:—మానాన్ననుమానే నాకు భయంలేదు.
ఉపాధ్యాయుడు:—ఎందుచేత?
సిల్లవాడు:—మా అమ్మే మానాన్నను కోప్పడుతుంటుంది.

మిరియాలు

రామయ్య:—భీమయ్య ఎంతో కోపిష్టివాడండి.
కృష్ణయ్య:—అట్లాగా? ఆయన ఇంటిపేరేమండీ?
రామయ్య:—మిరియాలవారు.

వంతు

దర్జీవాడు:—పంతులుగారూ, తమరు నాదగ్గర చొక్కాలుకుట్టించుకోడం మానేసారేమండీ?
సంగీతపాటకుడు:—పట్నంలో బాగాకుడతారు. ఆ క్కడకుట్టించుకున్నాను. ఈమధ్య నాపాట వింటున్నావా?
దర్జీవాడు:—అయ్యో, పట్నంలో పాడేసంగీత పాట బాగుంటున్నదండీ. అందుచేత, ఆక్కడకేపోయి వింటున్నానండీ.

ఈనాం

భార్య:—మన ఇంట్లో పనిచేసేదానీది, పండగ ఈనాం అడిగిందండీ.
దంతవైద్యుడు:—అయితే, డబ్బులేకుండానే పండ్లను ఊడదీసి పెడతానని చెప్పు.

జేబులు

దర్జీ:—అయ్యో, జేబులు ఎంతవి కుట్టుకున్నారండీ?
పెద్దమనిషి:—దొంగలచేతులు దూరకుండా ఉండేటంత వికుట్టు.

వయస్సు

ట్రాంకండ్లరు:—మీ పిల్లవాడికి ఆయిదేండ్లుఉంటావా?
ప్రయాణికుడు:—అబ్బే, ఉండవండి నాలుగేండ్లు వచ్చినాయి.

ట్రాంకండ్లరు:—అయినా టికెట్టు కొనుక్కోవాలే, మూడేళ్లువెళ్లితే టికెట్టు తీసుకుంటాము.

అలస్యం

పెద్దమనిషి:—అయ్యో, తమరు సభకు గంటలసంతాపంగా వచ్చారేమండీ.

సంగీతపాటకుడు:—అయితే తొందరగా పాడుతారేమండీ.

పాపం

పాప, పుణ్యాలనిగురించి హరిదాసుగారు చెప్పడం మొదలుపెట్టిరి.
హరిదాసు:—పాపం అంటే ఏమిటో ఇప్పుడు తెలిసిందా? సభికుడు:—తమవద్దకు వచ్చేదాకా, పాపం అంటే ఏమిటో నాకు తెలియదండీ.

మోటారు ప్రమాదం

మోటారుబండి ఎత్తు ప్రదేశాన్నుంచి కింకికి దొర్లుతుండెను.

భర్త:—అయ్యో, మోటారుబండిని ఆపడం సాధ్యపడటంలేదు. తలకిందయితే ప్రాణం దక్కుదు.

భార్య:—మీరింత భయపడుతారే? బయటోళ్ళు లా మోటారుబండ్లు ఎంతో ఎత్తునుంచో పడ్డట్టు ఎప్పుడూ చూస్తూనే ఉంటాం గదా!

ఎలిక

భార్య:—గవీలో, ఎలిక చప్పుడు చేస్తున్నట్టుంది. లేచి చూడండి.

భర్త:—ఫరవాలేదులే. ఒకమూల పిల్లికూడ ఉందనునవి, నిద్రపో.

ఇన్నూరెన్ను

ఏజెంటు:—మీ భార్య పేర, అయిదువేల రూపాయలకు ఇన్నూరెన్ను చెయ్యండి.

పాపయ్య:—నాకింకా పెళ్లికాలేదు.

ఏజెంటు:—కాకపోతే, తప్పకుండా నుంచి పెళ్లాం కుదురుతుంది.

టెలిఫోను

యజమాని:—ఏదిరా, టెలిఫోను?

కొత్తవాకరు:—ఎదురింటివాళ్లు టెలిఫోను కావలెనని అడిగారండీ. దానిని తీసుకుపోయి వాళ్ల ఇంట్లో పెట్టినట్లుచూపండి.

కాలు

రిక్షావాడు:—అయ్యో, నెమ్మదిగా దిగండి. ఇది గోమెట్టు. దానిపైద కాలుపెట్టండి.

తాగుబోతు:—అయితే, నాకాళ్లు కనిపించవో? అవి ఏమయినాయి?

ఫలహారం

ప్రయాణికుడు:—అయ్యో, ఈస్టేషనులో దిగి ఫలహారం చేయవచ్చునా అండీ?

గార్డు:—చేయవచ్చు.

ప్రయాణికుడు:—నేను వచ్చేలోగా, రయిలు పోతుందేమో?

గార్డు:—అట్లాంటిభయముంటే, మనయిద్దరంపోయి ఫలహారం చేతామురా.

యమలోకం

పౌరాణికుడు:—యమలోకంవర్తించి చెప్పుతుండెను. పాపయ్య:—అయ్యో, ఇది అంతా నిజమేనా అండీ?

పౌరాణికుడు:—నేను చెప్పిందంతా, వేదంలో ముక్క. పాపయ్య:—నేను నమ్మనండీ.

పౌరాణికుడు:—ఎందుచేత? పాపయ్య:—ఒక్క చెబ్బుకొట్టితేనే, ఆగలేమే. నిప్పులో వడేస్తే, ఇంకా ప్రాణం ఎట్లా వుంటుందయ్యా?

నవ్వు

ఎల్లయ్య:—తమరు ఫోటో తీయించుకొన్నప్పుడు కొంచెం నవ్వుముఖంపెట్టితే బాగుండెదండీ.

పుల్లయ్య:—నేను నవ్వనండి. ఫోటో గ్రాఫరు తియ్యడం మరిచిపోయాడండీ.

ప్రేతభూమి

ఒకడు:—అన్నిటిలోకి ఈ ప్రేతభూమి బాగుంటుందండీ.

ఇంకొకడు:—భగవంతుడిదయ వచ్చినపుడు నన్ను ఆక్కడికే తీసుకుపోయి నీ మావాళ్లతో చెప్పుతాను.

నమ్మకం

భార్య:—నేను రూపాయి అడిగింది మీకు విడిపించలేదా?

భర్త:—వినిపించింది.

భార్య:—అయితే అర్థరూపాయ ఇచ్చారే? భర్త:—నేను వినేదానిలో, కొంచమే నమ్మవలసిందని చెప్పావుగా?

చొక్కా

దర్జీ:—అయ్యో, మీ ఎదురుకొమ్ముమీద గడ్డ ఉన్నట్టుంది. నేను చొక్కాకుట్టేటప్పుడు, అందుకు సరిపాడ్యేటట్టుగా కుడుతాలెండి.

పెద్దమనిషి:—అది గడ్డకాదు. లోపలిజేబులో ఉన్న డబ్బులండీ.

పటాలు

ఎల్లయ్య:—మీరు చిత్రపటాలంటారు. చిత్రకళ లంటారు. ఈపటం ఏం బాగుందయ్యా?

మల్లయ్య:—అది చిత్రపటం కాదండీ. అదమండీ. మీ ముఖం అందులో కనిపిస్తే మీ కట్లాతోంది.

గుర్తు

మోటారుబండి తగిలి రత్నయ్య కిందపడెను. పోలీసువాడు:—మోటారుబండి నెంబరు చెప్పగలవా?

రత్నయ్య:—నేను నెంబరు చూడలేదండీ. పోలీసువాడు:—మోటారుమనిషిని గుర్తుపట్టగలవా? రత్నయ్య:—అదిమాడా చెప్పలేనండీ. నన్ను చూసి వాడు నవ్వుతూ పోయినాడండీ. నాడుమల్లి నవ్వేటట్టుయితే, తప్పకుండా కనుక్కోగలనండీ.

చెట్టు

బాటసారి:—ఈ చెట్టు ఎన్ని ఏళ్ల బట్టి ఉందండీ? పిచ్చయ్య:—చెయ్యినీ నాలుగుసంవత్సరాలు.

బాటసారి:—అంతసరిగా, ఎట్లా చెప్పారండీ? పిచ్చయ్య:—చెట్టు నెయ్యిపంపత్తెరాలనుంచి ఊర్చని, మాతాతెచ్చాడు. ఆయనవచ్చిపోయి ఇప్పటికి నాలుగుసంవత్సరాలయింది.

పని

కొత్తకాకరు పనికోసం వచ్చెను. యజమాని:—ఇంతకుముందు ఎంతకాలం ఉన్నావు?

నాకరు:—రెండుమాసాలండీ. యజమాని:—అదివరకో?

నాకరు:—నాలుగుమాసాలండీ. యజమాని:—ఇంకావెనక?

నాకరు:—ఒక్కరోజే ఉన్నానండీ. ఆదఫా జరిమానా తో వదిలిపెట్టారండీ.

చంద్రుడు

ఇద్దరు బాటసారులు వంతెనమీద నడుస్తుండిరి. మొదటివాడు:—కింద నీళ్లల్లో మెరుస్తుండేమిటి?

రెండోవాడు:—చంద్రుడు కిందవుంటే, మనంపైన ఎట్లావున్నాం?

హోటల్

ఒకడు:—చెన్నపట్నంలో కల్లా మంచి హోటల్ ఏదండీ?

ఇంకొకడు:—కోమలవిలాసం. ఒకడు:—తమరు ఆక్కడ భోంచేసారా?

ఇంకొకడు:—అది తప్ప మిగిలినవాటి అన్నిటిలో భోంచేసి చూశాను.

మెడ

ఉపన్యాసకుడు:—తమరు మెడయినా తిప్పకుండా, నా ఉపన్యాసం విన్నందుకు సంతోషం. ఉపన్యాసం బాగుందా?

ప్రేక్షకుడు:—నేను బాగా వినలేదండీ. నామెడ తిప్పుకపోవడానికి, కాలరు గట్టిగా ఉండడమే కారణమండీ.

అరటిపండ్లు

తల్లి:—రయిల్లో అరటిపళ్లు తిన్నావుగద. తోట్లు ఆపెట్టలోనే వేశావా?

బాలుడు:—నాపక్కమార్పున్నవాడి, జేబులో వేశాను.

దక్షిణాఫ్రికా విశేషములు

ఏజెంట్ల నియామకము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—శ్రీమదన్యా మహారాజాసింగుగారిని దక్షిణాఫ్రికా ఏజెంట్లుగా నియమింపబడెదరని ప్రేట్టుమను సత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 2:—నిన్న పార్లమెంటువారి ఆలోచించిన విధమున జాగ్రత్తగా పరిశీలనలను. ఇదివరలోనే నూచించినటుల చెడవసారి పార్లమెంటువారి బిల్లును ఆమోదింపక పూర్వము ప్రత్యేకోపసంఘము ఎదుట భారతీయులు తమ ఎన్నికహక్కులగూర్చి తెలుపకొనవలెను. అక్రికాలో కాంగ్రెసు వారు అట్లు సాక్ష్యమియమన్నారని తెలియుచున్నది. ఆంధ్రాసుగారుగూడ సాక్ష్యమిత్తురు. (ప్రీచెసు)

పాబ్నా అల్లరులు-పూనిటిపు పన్ను పాబ్నా ఏప్రిల్ 2:—పూనిటిపు పన్నును తొలగింపవలసినదిగ గోరుచు పిందువులు చేసిన దావా 12 వ తేదిన విచారణజరుగును. (అ. ప్రె.)

భోగపువాండ్రనగల హరించుట

పోలీసులపై కేసు కలకత్తా, ఏప్రిల్ 2:—కలకత్తా హంపెడు పోలీసులు చేమ అల్లుడు భట్టుగార్లు భోగపువాండ్రనగల హరించినందుకు తేబడినకేసు న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పిరి. చేమగారికి 7 ఏండ్లు కఠినవరకము విధించి అల్లుడుగారిని విడుదలచేసిరి. (ప్రీచెసు.)

కర్తవ్య మేమి?

భారతశాసనసభ - కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని
అభిప్రాయములు

[శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి డిల్లీ శాసనసభా సమావేశము గురించి తన అభిప్రాయములు తెలుపుచు శాసనసభలలో సంపూర్ణ ప్రతినిధులైన కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు అవకాశము లేదనియు కాంగ్రెసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు నిర్మాణమును బలపరచుకొని, దేశమునందంతటను కాంగ్రెసుసంఘముల నేర్పరచి హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము నంతమొందించి కన్వెన్షను పార్లమెంటు నేర్పరచవలయునని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సూచించెను.]

కాంగ్రెసుపక్షము - జాతీయపక్షము

డిల్లీ శాసనసభా సమావేశములను శ్రద్ధతో గమనించినవారు ఒక్కవిషయమును సులభముగ గుర్తెరుగ గలరని నమ్ముచున్నాను. ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రభుత్వమువారి తియ్యనిమాటలకు లొంగిపోవుటలేదనియు తమవ్యక్తిత్వమును కాపాడుకొనుచున్నారనియు నేను యాభిప్రాయము. కాని కాంగ్రెసు, జాతీయ, స్వతంత్రపక్షములు మూడు కలిసిన గాని మనము ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయకుటకు వీలులేదు. దాదాపు అన్ని సమయములందును జాతీయపక్షమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారితో కలిసి పనిచేయుచుండిరి. ఒక్క ఒక్క చట్టమునందుతప్ప మిగిలిన చర్చలయందు దంతన స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన జిన్నాగారు సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు మాతోనే కలిసియుండిరి. కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన మహమ్మదీయసభ్యులు చలించలేదు. స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన మహమ్మదీయసభ్యులు ఏవైపునకును మొగ్గిన, అవైపునకు జయముకలుగుచుండెను. ప్రభుత్వమువారి విప్లులు తమ పలుకుబడిచే ఈ మహమ్మదీయులను తమవంక త్రిప్పుకొనుటచే కాంగ్రెసు జాతీయపక్షములవారు కలిసినను ప్రభుత్వమువారిని అన్ని విషయములందును ఓడించుటకు వీలులేకపోయెను.

ప్రభుత్వవైపున

కాంగ్రెసు జాతీయపక్షములసభ్యులు, స్వతంత్రపక్షము నందలి జిన్నాగారు, సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు, తమతెలివితేటలను విషయజ్ఞానమును ప్రకటించుచు అన్ని విషయములనుగరించి సంపూర్ణముగ చర్చజరుపుచుండిరి. ఈ సమావేశమునందు జరిగినచర్చలలో అధిక సంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసుపక్షమువారు పాలుగైకొనినందులకు సంతోషించుచున్నాను. వైదికశాఖావ్యయమువిషయమై జిన్నాగారిచ్చిన ఉపన్యాసము ఇతర అన్ని ఉపన్యాసములకన్న ప్రేమమైనదని ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. కాని సాంఘికసంఘర్షణము ప్రబలించుచేతను, రాజకీయపక్షముల విభేదములు అధికముగనుండుటచేతను ప్రభుత్వమువారు కొంత చీకులేక కాలముగడపుచుండిరి. జాతీయపక్షమువారు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు, జిన్నాగారు, సర్ థాకూరుదాసుగారు ప్రభుత్వమువారిని లొంగదీయవలయునని శతవిధముల యత్నించిరిగాని ఈ ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలములయ్యెనని చెప్పవచ్చును.

భ్రమ వీడుట

ఈ అపజయములకు కారణములు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సంపూర్ణమైత్రీ కుదరకుండుట వివిధ రాజకీయపక్షముల విభేదములు అంతమొందకుండుటయే అని చెప్పక తప్పదు. భారత శాసనసభా నిబంధనలనుసరించి సంపూర్ణ ప్రతినిధులైన కార్యక్రమము కొనసాగించుట అసాధ్యమని నాకిప్పుడు స్పష్టముగ గోచరించుచున్నది. అధ్యక్షుడు నిన్నుక్షుపాతబుద్ధితో నిబంధనలనుసరించి శాసనసభా సమావేశములను జరుపవలయును. శాసనసభ వ్యవహారములు సరసముగ కొనసాగునట్లు ప్రవర్తించుట అతనిధర్మము. కాని శాసనసభను ధ్వంసముచేయునెంచి ప్రతినిధులైన విధానమును కొనసాగింపవచ్చిన స్వరాజ్యపక్షమువారి కతడు తోడ్పడజాలడు.

భారత శాసనసభయందు మన మెంత పనిచేసినను మనకు స్వరాజ్యము వచ్చుననిగాని కొంతకు కొంతయైనను స్వరాజ్యసంపాదనము సాధ్యమగుననికాని నా కించుకైనను విశ్వాసములేదు.

అంతేకాక భారత శాసనసభలో అధికారసభ్యులు నామినేటెడ్ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి అండగ నుండెను. అన్ని సమయములందు వీరు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారి నోడించుట కష్టసాధ్యమగుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి మారకుండుట

ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ఎంతమాత్రము మారలేదు. సర్వేం ప్రచం ప్రజో ను గా రి ని ఇ త ర తం గాలు రాజకీయతైడిలను విడువలేవలయునని భారత శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు సరకుచేయలేదు. వైవాకు భారతసేనలను పంపకూడదను అభిప్రాయమును ప్రకటింప భారతశాసనసభవారు ద్వేషించినప్పుడు రాజప్రతినిధి చర్చను నిశేధించెను. రైల్వేబోర్డునందు భారతీయుల సంఖ్యను హెచ్చించమని మేము కోరినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ససేమిరానునది. ఎక్స్ క్యూటివు కౌన్సిలు డిమాండును నిరాకరింపవలయునని జయకరుగా రుపపాదించిన తీర్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రజల ఆశయములపట్ల నిరాదరణ నిర్లక్ష్యభావము ప్రకటించెను. కరెన్సీబిల్లు సందర్భమున ఆర్థికసభ్యుడు ఎట్టి వాపరికములేక భారతీయుల యోగక్షేమములను మూలకు నెట్టి పెట్టి ఆంగ్లేయ వర్తకసంఘములకు లాభకరమగు విధానమును నిర్ణయించిరి. ఉప్పుపన్ను తగ్గింపు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపలేదు. ఇదంతయు చూడ ముఖ్యవిషయములందు భారతీయులకు లాభకరమగు విధానము తమ విధానమును మార్చుకొనవలయునని గాని ముఖ్యముగ విషయములందు భారతీయుల అభిప్రాయములకు అనుగుణ్యమగు విధాన ప్రవర్తించవలయునని గాని ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుటలేదని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. భారతశాసనసభయందు ఇర్విన్ ప్రభువుగారు, ప్రభువులసభయందు బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారు రాజకీయ సంస్కరణములు వైదికశాఖా సంస్కరణముగరించెయ్యి యొసగిన ఉపన్యాసములు మితవాదుల ఆశలనుకూడ భగ్గుమొనర్చగలవని తోచుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును మార్చుకొని మనకు స్వపరిపాలనాధికారము సాధరణము చేయవలసిగాని తలచుట కెంతమాత్రము అవకాశము లేదు. ఇంక ప్రతినిధులైన విధానము కొనసాగింపవలయుననిని శాసనసభయందు డిప్లొమ్యాసమిలించి కాలపాతము గావించవచ్చును. కరెన్సీబిల్లు విషయమున కాంగ్రెసు జాతీయపక్షముల సభ్యులు ఈవిధముననే కొంతవరకు పనిచేసిరి. కాని ప్రతినిధులైన విధాన మునినయేమో, దానిని ఆచరణయందుండుట ఎట్లో మనకు కొంచెమైనను తెలియదని నాకు తోచుచున్నది. ప్రతినిధులైన విధానము నవలంబించి చలించవారు ప్రభుత్వసభ్యులయొక్కయు ఆంగ్లేయ సభ్యులయొక్కయు మామూల తిరస్కారములను పాటించువాడగు.

కర్తవ్యము

కావున మనము భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించునపుడు శాసనసభయందు చేయగలపని అంతలాభకరమైనది కాదని తలచి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవలెను. కాని హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఐకమత్యము ఏర్పడి వివిధరాజకీయపక్షములకు గల భేదములు అంతమొంది ఈ శాసనసభయందే గొప్ప పనిచేయవచ్చును. ఇట్టి అనుకూలపరిణామము సాధ్యమనియే నా నమ్మకము. కావున సాంఘిక విభేదములు రాజకీయ రంగమున ప్రవేశింపకుండునట్లు మనము పనిచేయవలయును. మహమ్మదీయుల కోరికలను సభ్యులవలె పారిన మనవైపుకు త్రిప్పుకొనవలెను. రాజకీయసంఘములకు ఐకమత్యము కలుగజేసి, వారందరిని కాంగ్రెసునందు చేర్చుకొని బలవంతముగ ఆపోజిషనువర్గము నేర్పరచవలయును. భారతదేశమునందంతయు కాంగ్రెసు సంఘములు విరివిగ వ్యాపింపవలయును. కాంగ్రెసునిర్మాణమును బలపరచి, మునిసిపాలిటీము నేర్పరచి యువకులకి దేశలాభమునకు వినియోగముగ విధానము పనిచేయవలయును.

కన్వెన్షను పార్లమెంటు

కేంద్రరాష్ట్రీయ శాసనసభయందలి ప్రజాప్రతినిధులతో కూడిన నేషనలు కన్వెన్షను పార్లమెంటును ఏర్పరచి భారతదేశపు రాజకీయనిర్మాణము ఏవిధమున నుండవలయునో మనమే నిర్ణయింపవలయును. ఈ సంవత్సరమో రాబోవు సంవత్సరమో రాయలకవిరామను నియమింపబడును. మనము నిద్రపోకూడదు. ప్రజలయందు ప్రబోధము నాడుకలయందు ఐకమత్యము ఈరెండు ముఖ్యముగ విషయములందు. వీటిని ఆధారముగ గైకొని భారతదేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతతో కూడిన స్వపరిపాలనావిధానమును మనమే నూచింపవలయును. (ఆ. ప్రె.)

సంయుక్త నియోజక వర్గములు

యస్. సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయములు

(యస్. సత్యమూర్తిగారు సంయుక్త నియోజక వర్గముల విషయమై ఈక్రింది అభిప్రాయములను అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి తెలిపెను.)

మహమ్మదీయ నాయకులు డిల్లీయందు సమావేశమై హిందుమహమ్మదీయసంఘర్షణము నంతమొందింప గావించిన నూచనలు మిగల సరసముగనున్నవని నా అభిప్రాయము. నిజముగ జాతీయతా భావమును ప్రజాబాధ్యతను సంయుక్త నియోజకవర్గములు వృద్ధిచేయగలవని నా నమ్మకము. కావున ఈ రూచనలను ఆధారముగ గైకొని రెండు సంఘములకును సంపూర్ణ ఐకమత్యము కదురుటకై నాయకులు పనిచేయుట ధావ్యము. సరిహద్దు రాష్ట్రములందును బెల్గావిశాసమునందును సంస్కరణ శాసనమును అమలునందుంచవలయుననియు, వివిధ రాష్ట్రములందు అల్పసంఖ్యాకులగునట్లు హిందువులయొక్కయు మహమ్మదీయులయొక్కయు హక్కులను సరక్షింపవలయునని కోరుట న్యాయమే. కాని సింధును హిందూరాష్ట్రమునందే ప్రత్యేకించుట అంత సులభమగు విషయము కావరి తోచుచున్నది. ఈవిషయమై సింధువాస్తవ్యులు కోరు విధానము ఈ సమస్యను పరిష్కరింపవలెను. ఈ స్వల్పవిషయము రాజకీ అభ్యంతరకారముగ నుండగూడదు. యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు, అఖిలభారత చుట్టి సంఘివారు స్వరలో సమావేశమై ఈ నూచనలను శ్రద్ధతో పరిశీలించెదవని నమ్ముచున్నాను. ఈవిధమున రాజకీయరీతి బర్మెను హెడ్ గారి దుండగపు టుపన్యాసమునకు సరియగు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినట్లుగును. త్వరలోనే భారతీయులు తమ అల్పభేదములను వివనాడి ఐకమత్యముతో ప్రభుత్వమువారి నెదిరించిన బర్మెను హెడ్ గారి భ్రమ తొలగిపోవును. స్నేహకమిటినివేదకము ప్రకటింపబడినప్పుడే బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలో ఉపన్యాసమిచ్చుట గవనింపదగినవిషయము. బ్రిటిషువారి దేశమునందలి పోయిన భారతీయులు తమదేశమును కాపాడుకొనగలరాయని సామ్రాజ్యవాదులు ప్రశ్నించుట ఆచారమైనది. స్నేహకమిటి నివేదకమే బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారి సవాలుకు సరియగు ప్రత్యుత్తరము. స్వదేశసంరక్షణకీర్తిని భారతీయులకు కలుగజేయుటకు బ్రిటిషువారికిష్టములేదు. మీరు మీ దేశమును సరక్షించుకొనగలరాయని ప్రశ్నించుట నింద్యమగు ప్రశ్న. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయాధికారి లంచముపట్టుట

ఎత్తైన కమిషనరు లంచముపట్టుట

మరొకయధికారి విచారణ

లక్నో, ఏప్రిల్ 1 :- మొదటితరగతి న్యాయాధికారి మొదటితరగతి డిప్టీ న్యాయాధికారి ఇద్దరూ, హాస్సేనుగారికి లంచముపట్టినందులకు సంవత్సరము కఠినపరకమును వేయి రూపాయిల జరిమానాయు విధించిరి.

ఈ న్యాయాధికారి జమాలుద్దీన్ హైదరును ఎత్తైన అధికారికి సంవత్సరము కఠినపరకము వేయిరూపాయిల జరిమానాయు లంచముపట్టినందులకు విధించిరి.

అస్సాము సర్ న్యాయాధికారి లంచముపట్టినందులకు విచారింపబడుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

కుటుంబ నాశనము

హత్యల తరువాత - హత్యహత్యాప్రయత్నము, పాల్గొని, ఏప్రిల్ 8 :- ముత్తూరు గ్రామ కాపురముడు ఒకడు భార్యను ఇరువురు పుత్రికలను ఒక కుమారుని హత్య గావించి శుక్రవారమునాడు ఆత్మహత్యచేసికొన యత్నించెను. కారణము తెలియదు. విచారణ జరుగుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

పట్టుఖాళీ సత్యాగ్రహము 215 వ దినము

పట్టుఖాళీ, ఏప్రిల్ 2 :- సత్యాగ్రహము 215 వ దినములనుండి ఆత్మహత్య హత్యతో జరుగుచున్నది. నేడు నలుగురు అరెస్టు చేయబడిరి. న్యాయాధికారి రిసత్యాగ్రహములనుకూడల శిక్షవిధించెను. ఇదియే ఇదివరలోని శిక్షలకంటె పెట్టి. కార్యదర్శి స్వచ్ఛంద సేవకులను ధనమును గోరుచున్నాడు. (ప్రె. ప్రె.)

ప్రకటన

ప్రభుత్వసంస్థానాది సంచిత తయారైనది. చివరగా బాగులకు వరుససంబంధకారము వి. పీ. లు సంబంధించుచున్నది. వి. పీ. లు తిరిగిని మాప్రయత్నముగాను జోషివేడుచున్నాము. ఆక్రమణలైనవారు మొట్టకేటా గోరెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

చీనావ్యవహారములు

శివశివ

చీనా పరిస్థితులు శ్రుతిమించి రాగమున బడుచున్నవి. బాక్సరు తిరుగుబాటునా డెట్టిస్థితి తటస్థించినో, నేడును అట్టి స్థితి పాడగట్టుచున్నది. నాకొకింగులో కాకటనీసు నేనలు దురంతరముల గావించిరను నెవమున, పెద్దజాతులవారు నష్టపరిహారము గోరుచున్నారు. తమ కోర్కెలు నెరవేరు నిమిత్తము, బ్రిటీషువారు ఇంగ్లండునుండి క్రొత్త సేనల దెప్పించుచున్నారు. చీనావారు యూరపియను జాతుల వరతులను చెల్లించినో, వారిపై తగుశిక్ష విధించుటకు సంకల్పించబడెను. సముద్రము పైనను, యాంగ్లేజీనదిపైనను, చీనాకు వెలుపలనుండి ఎట్టిసర్దులు చేరుటకుగాని, చీనానుండి సరకులు వెలుపలకు బోవుటకుగాని వీలులేకుండ నిరోధము సాగించబడు నని, ఊహించుచున్నారు. బ్రిటీషు ఆరోగ్యమంత్రులగు నెవిల్ ఛేంబర్లెనుగానాకొకింగు సందర్భముల గూర్చి ముచ్చటించుచు, నేరస్తులగు వారిని శిక్షించవలయు ననియు, తగు ఊహాపణను కోరవలయుననియు నష్టపరిహారమును గైకొనవలయు ననియు, పట్టుదలతో వ్యక్తపరచిరి. ప్రస్తుత కన్న ర్వేటిప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున వెనుదీయ రని నమ్మవచ్చును. వీరితో అమెరికావారిది వరకే జేరిరి. చీనాలో ఉత్తరభాగమున కును, దక్షిణభాగమునకును పోరాటము జరుగుచున్నతరి, దక్షిణభాగము జాతీయభావముచే ప్రేరితమై చీనా స్వాతంత్ర్యసిద్ధికయి కృషిసలుపుచున్న సమయమున, విదేశీయులు జోక్యము కలుగ జేసికొని కాకటనీసు నాయకుల కష్టపడుట జోచనీయము. తాము జోక్యము కలుగజేసికొన నలసి నంత ప్రసక్తి వీరికి గలిగెనాయని యోచించవలయును.

నాకొకింగు పట్టువడినవిమ్మట, ఉత్తరప్రాంత పైనికులే అల్లరులకు పాల్పడినటులు కాకటనీసు నాయకులు చెలుపుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములలో నోడిపోయినవలదు గూడ ఉత్తరప్రాంత పైనికులిటులకే వారంతములకు పాల్పడియుండిరి. ఆసంగతి యటుండ, విదేశీయుల నౌకలనుండి విడువబడిన ఫిరంగిగుండ్లు నాకొకింగు ప్రజలలో పలువుర మరణ

ములకు కారణమయ్యెనని, జాతీయవాదులు ప్రకటించిరి. ఇంతియ గాక, సగము పట్టణము నాశనము జేయబడె ననిగూడ, వీరు చెప్పుచున్నారు. కాని, ఈ వార్తలుకట్టుకథలనియు, విశేషనష్టమేమియు జరుగలేదనియు, ఛేంబర్లెనుగారు చెలుపుచున్నారు. ఇట్టిపరస్పరనిందలమధ్య సత్యమును గ్రహింపవలయుననిన, తగినవిచారణ జరిగించి, ఆవిష్కృత చర్యదీసికొనుట భావ్యము. ఆసంగతినే జపాను సూచించినటుల తెలియుచున్నది. వివిధజాతులక్రొత్తినిధులును చీనా ప్రతినిధులును గల విచారణసంఘ మొకటి ఏర్పడి విచారణ సలహావలయు నని, జపాను గోరెనుగాని, బ్రిటీషువారు రిందు కంగీకరింతురనితోచదు. ఇట్టివిచారణయనిన, ముఖ్యకర్తవ్యమును విడనాడుటయే యని వీరి యుద్దేశ్యము. అమెరికాగూడ దక్షిణ చీనా ప్రభుత్వముపై ఆగ్రహము జూపుచున్నను, ప్రెసిడెంటు కూలిజ్జిగారు తీవ్రచర్యల జరుపరని, కొందరు తలచుచున్నారు. ప్రస్తుతసందిగ్ధస్థితిలో చీనా రక్షింపబడునేని, జపాను అమెరికాల నిగ్రహము అందుకు తోడ్పడ వచ్చునుగాని, ముందేమి జరుగునో చెప్ప వీలులేకున్నది.

వివిధజాతులును గలసి చీనాను లొంగదీయదలచుచో, చీనాకు తీరనినష్టము గలుగకమానదు. దక్షిణచీనా పలుకుబడియు, బలమును అడుగంటుచో, చీనాలో బలమగుప్రభుత్వ మేర్పడు అవకాశము దగ్గిపోవును. ఉత్తరదక్షిణభాగముల మధ్య త్వరలో పెద్దయుద్ధము జరిగి, ఏదో యొకనిర్ణయము జరుగునని, ఊహించుచున్నారు. ఈలోపుగ, విదేశీయుల గంధగోళము ప్రబలమగుచో, ఆంతరంగికపు పోరాటమునందు క్షిప్రస్థితి ఏర్పడకమానదు. చీనా ప్రజలు తమ స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుకొనుటకై పాటుబడుచున్న సమయమున, ఇంగ్లండు ఎక్కుడు సహనముతో ప్రవర్తించుట ముఖ్యము. బ్రిటీషువారి జోక్యమును, ప్రాక్ష్రించము వేరుగ భావింపవచ్చును. స్వార్థప్రేరితమని ఎంచవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో చీనా తపభావ్యభ్యుదయమును తాను నిర్ణయించుకొనుటకు, ఇంగ్లం డేమి, అమెరికా జపాను లేమి అవకాశ మిచ్చుట న్యాయము. విదేశముల వారు తమ నౌకలను పైనికులను దెచ్చి చీనాపై విజృంభించుచో, తూర్పుదేశములు స్వేచ్ఛగ జీవించుటకు వీలుండదు. ఇట్టిదుస్థితిని దెచ్చిపెట్టుటన్యాయమా ప్రపంచశాంతి కనుకూలమా యని, వివిధదేశముల రాజ్యాంగవేత్త లాలోచింపవలయును. ఇంగ్లండులో నయినను లేబరుపక్షమువారు, బ్రిటీషు పైనిక విజృంభణమున కిష్టపడుట లేదు. కాని యీవిషయమై తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును వెల్లడిజేయుటకు, లేదురు పక్షనాయకులు వెనుదీయుచున్నారు. డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రిక, బ్రిటీషువారు రొక్కరును చర్య దీసికొనినను, సరిపోయెడి పైనికబల ముండవలయు నని కోరుచు, నూతనపైనికులను పంపుట యవసర మయ్యెనని సమర్థించుచున్నది. డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో, సంధిప్రయత్నములు వెంటనే జరుగవలె నని ఆర్థరు పాన్సెన్సీగారు వ్రాయుచున్నారు. ప్రస్తుతస్థితి కడువిషమముగ నున్నను, త్వరలో సమాధానము గుదురుగాక యని కోరెదము. ఈసందర్భమున నానారాష్ట్రసంఘ మేమి చేయుచున్నదో తెలియదు. ఆల్బేనియా, యుగోస్లావియాలుమధ్య నుడుముచిన మహాస్పర్ధలను తొల

గించుటకు ముందుకువచ్చిన నానారాష్ట్రసంఘము వారు, చీనావిషయమునా డెట్టిజోక్యముకలిగించుకొనకుండుట వింతగ నుండక మానదు. పెద్దజాతుల వారితో సంబంధించిన వ్యవహారములలో చర్యదీసికొన నవసరము లేదా? ప్రాక్ష్రించముప్రపంచములను కలవరపెట్టుచున్న చీనావిషయమున నానారాష్ట్రసంఘము జడత్వము జూపుచో, ఈసంఘమువలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనములేదని తెల్లును. చీనాలో నుడుముచిన తీవ్రజాతీయభావము నకు విదేశీయప్రాబల్యమే మూలపేతు వయ్యెను. విదేశీయు లీవిషయమును కనిపెట్టి, నిగ్రహము జూపనియెడల, జాతీయభావము మరింత బలపడవచ్చును. ఇంగ్లండుపైననే, చీనాభావిపరిణామ మాధారపడియున్నది. ఇంగ్లండు సౌమ్యముగ ప్రవర్తించుచో, జపాను అమెరికాలు గూడ ఇంగ్లండు ననుసరింపక మానవు. ముందేమి జరుగునో యని ప్రపంచ మెదురు జూచుచుండును.

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు : శాసనసభలు

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షు లగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు అసోసియేటెడు ప్రెస్సుప్రతినిధికి దెలిపిన యభిప్రాయములు నిరాశను సూచించుచున్నవి. హాన్స్ మెనుగారి ఆశాభంగము నివి బలపరచుచున్నవి. ఇకముందు కాంగ్రెసుసభ శాసనసభల వ్యవహారములను స్వయముగ నిర్వహింపవలయునా, నిర్వహించుచో కాంగ్రెసునిర్ణయమునివి నిష్కర్షగననుసరింపవలయునా లేదాయను ప్రశ్నను అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు విచారించుట ముఖ్యము. అది సాధ్యపడనియెడల, కాంగ్రెసు, కర్తవ్యమేమియో నిరూపింపవలయును. కాంగ్రెసు, జాతీయ, స్వతంత్రపక్షముల మధ్య గాఢసంయోగము గుదిరినగాని, ప్రయోజనములేదని, శ్రీనివాసయ్యంగారు భావించుచున్నారు. ఇది గుదురు తెలులు? స్వతంత్రపక్షమువారు గాని, జాతీయ పక్షమువారుగాని నిరోధమార్గము సంగీకరింపరు. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారే తాము తలపెట్టిన పద్ధతులను విడనాడవలయును. అందరను సహకారవాదుల జేయుపద్ధతివలన, గుదిరెడి సంయోగము, దేశాభివృద్ధి కెంతవరకు తోడ్పడునో యూహింపవచ్చును. ప్రజలు బలహీనతపై నాధారపడు ఐకమత్యము సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు. దీనివలన ఎల్లరును సంపూర్ణసహకారవాదు లగుదురు. ఇండియామంత్రిగారు గోరుచున్నదిదియే. ఈసంతకరపుశీతకాలములో రాయల్ కమిషను తప్పకయరుదెంచునని, మద్రాసు మెయిలు పత్రికలో డిల్లీవీలేఖకుడు జోస్యముజెప్పచున్నాడు. ఈలోపుగ కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ నిరోధమును వదలుకొందు రనియు, జాతీయవాదు లింకను మైత్రపడెదరనియు, ఇండియామంత్రిగా రూపించియుందురు. తాము ఎంచదగిన విజయమును బడయలేదని చెప్పుటయగాక, భారత శాసనసభలో సరియగు నిరోధమునకుగాని ప్రతిష్ఠాభవకుగాని, తావులేదనిగూడ, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు చెలుపుచున్నారు. శాసనసభాధ్యక్షులు స్వరాజ్యపక్షమువారు రని సంతసింప బనిలేదు. ఏలన, సంస్కరణముల నిబంధనల నెందునిమిత్తము చేసిరో, ఆ విధముగనే

శాసనసభ్యత్వము చూలించుట నియమమును గాని, నిరోధమార్గమున కనుగుణముగ నిబంధనల నుపయోగించ వీలులేదని, "శ్రీనివాసయ్యంగారి తలంపు. అందుచే భారతశాసనసభ్యురాలి, ఎన్న జేకయినను స్వరాజ్యమునుగాని, అంతకన్న తక్కువ స్వాతంత్ర్యమునుగాని పొందుట యసంభవమని విరికి నమ్మక మేర్పడెను. శాసనసభ్యులెంత ప్రయత్నించినను ముఖ్యమగు విషయములలో ప్రభుత్వమువారు విజయము గాంచగలరని, వీరు తలంచుచున్నారు. ప్రభుత్వదృక్పథమునందు వీరి కే మాత్రము మార్పు గనుపించలేదు. వీలగునంతవరకు దీర్ఘప్రసంగముల గావించుట యొక్కటియే, తాము సలుపగల నిరోధ మని, శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరిగాని, అట్టిప్రసంగములను వినువా రెవరుదురు? రంగయ్యగారు మాటాడుచున్నపుడు, అధికారసభ్యులు వెడలిపోవుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. శాసనసభలలో నిరోధము నవలంబించుటకు గాని, వానిద్వార స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకుగాని వీలులేని తరి, ప్రధాన నాయకులందరును వీనితో ప్రొద్దుబుచ్చుట భావ్యమగునా, కాదా యని యోచింపవలయును. శాసనసభల వెలుపల జరుగవలసినపని చాల ముఖ్యమనియు, అందునిమిత్తమై నిరంతరకృషి జరుగవలయుననియు భావించుచున్న సమయమున, దేశనాయకు లీవనులకు తోడ్పడజాలనిచో, భావిస్థితి అంధకారమయముగ దోచును. శాసనసభలలోని ప్రజాప్రతినిధులు గలసి, హిందూదేశమున కొక రాజ్యాంగవిధానమును తయారుజేయవలయునని, శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించిన ఏర్పాటువలన ఎంతవరకు ప్రయోజనముండునో యూహింపవచ్చును. ప్రజాప్రతినిధులు తయారుజేసిన రాజ్యాంగవిధానమును పాలకు లంగీకరించుటకు పూచీపడినగాని, దీనివలన లాభముండదు. ఇందునిమిత్తమై ముందుగ ప్రజాశక్తిని బలపరచుట యవసరము. ఇతియగాక, శాసనసభ్యులే నిర్ణయాధికారు లగుచో, కాంగ్రెసుకు సంబంధమే యుండదు. కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయములను విలువ, కేవల శాసనసభ్యుల యభిప్రాయముల కుండజాలదు. రాయల్ కమిషను వారికి సమర్పించుటకు మాత్ర మిట్టి విధానము పనికివచ్చును. ఇతర రాష్ట్రీయశాసనసభలలో, అవకాశము లేకుండుటచే, మంత్రుల జీతములను నిరాకరించుటకు వీలుపడలేదు. వీలుగల మదరాసు శాసనసభలో నయినను, ఇతర యాలోచనలక్ష్యపడెను. సౌదర్యమహాబలలో జరిగిన సభలో, కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖులు తా మహంసించిన మార్గమును సమర్థించుకొనిరి. ప్రస్తుత ముత్రివర్గము వారెట్టివారయినను, ద్వంద్వప్రభుత్వము స్వరాజ్యమునకు ప్రతిబంధకమనియు ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించువా రెవరయినను పరోక్షముగ వత్సరస్వరాజ్యసిద్ధి కడ్డుపడుచున్నారనియు, వీరు గ్రహించుచో, నింత పొరబడెడివారు గారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రీవర్గపును చేపట్టుకుండుటకు, కారణము ద్వంద్వప్రభుత్వమును బలపరచుటగాదను భావమే గద. గతశాసనసభలో తా మేమియు మేలుజేయలేకబోతిమనియు, చేయదలచినను ఆయ్యది ఏ పక్షమునకును సాధ్యపడదనియు, హమీద్ ఖానుగా రొప్పుకొనిరి. కాంగ్రెసు

పక్షమువారికి అత్యధికసంఖ్య లున్న గాని, మంత్రులను ప్రోత్సహించజాలరని, సత్యమూర్తిగారు చెప్పటచే, ప్రస్తుతశాసనసభలో నీ విషయమును తలపెట్టుటకే వీలులేదు. ఇట్టి స్థితిలో భావికర్తవ్యమేమియో యోచించి, ఖండితముగ నిరూపించుటకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ పూనుకొనవలయును. కాంగ్రెసు సందేశమును శాసనసభలో నిర్వహించినమాత్రముచే స్వరాజ్యము పెట్టనే మూడిపడునని తలచువారుండరు. కాని, కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిర్వహించక బోవుచో, కాంగ్రెసుగౌరవమునకు భంగము కలుగును. దానిని మరల నెలకొల్పుట, ఎంతయో ప్రయాససాధ్యమగును. శ్రీనివాసయ్యంగారివలె అజయము సంగీకరించుట దోషముగాదు. ఏలన, ప్రస్తుతానుభవము లబట్టి ముందు జరుగవలసినపని నిర్ణయించుకొనవీలగును. కాంగ్రెసు తీర్మానములు, నిర్వహింపవీలులేనంత సంకటముగను, అర్థముజేసికొనవీలులేనంత దుర్భాగ్యముగను నున్నచో, వానినిమార్చి ఆచరణలో నెంతవరకు జెట్టవీలగునో అంతవరకే నిర్ణయముల గావించవచ్చును. సందిగ్ధత కపకాశము లేకుండ, స్పష్టమగు భాషలో విశదీకరింపవచ్చును. అంతియగాని, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకును, శాసనసభలలో జరిగెడి చర్యలకును వ్యత్యాసము గనిపించుచో మాత్రము, ప్రజల విశ్వాసము తొలగిపోవును. కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ నిర్వహింపవలసిన బాధ్యత చాలగొప్పది. అట్టిసభ గూడులోపల, పరస్పరదూషణలకు గాని, పరుషభాషకు గాని ఎడమియక, కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో సంయోగము చెడకుండ మాత్రము మెలగుట యవసరమని, విన్నవించెదము.

జాతీయవారము

రేపటిదినము జాతీయవారము ప్రారంభమగును. 13 వ తేదీతో అంత మొందును. జాతీయ వారము, రాలేటు చట్టపు సందర్భమున జరిగిన సత్యాగ్రహము నిమిత్తమై గాంధీమహాత్మునిచే నెలకొల్పబడెను. కాని, జలియవాలాబాగ్ లో డయ్యరుసేనాని గావించిన దురంతములతో నంతమొందినది. ఇట్టి సంఘటనములను హిందూదేశము మరువజాలదు. ఆసమయమున ప్రాణముల నర్పించిన హిందూ మహాత్ముడీయ వీరులసంస్మరణము నిమిత్తమై స్మారకచిహ్నమేర్పరుపబడెను. దానిని గూర్చి చింతించెదరేని, భారతీయులు స్వరాజ్య సంపాదనము నిమిత్తము అప్రమత్తులై పాటుబడవలయునని గ్రహింపగలరు. రాలేటుచట్టము తొలగిపోయినను, స్వరాజ్యము సమీపింపలేదు. స్వరాజ్యసంపాదనకు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట ముఖ్యము. అందు ముఖ్యముగ విదేశవస్తుబహిష్కారమును, కద్దరు నిర్మాణమును ముఖ్యవశ్యకము లని గాంధీమహాత్ముడు అనవరతము చాటుచున్నాడు. దీనికొరకై దేశము తన ప్రయత్నముల నన్నిటిని కేంద్రీకరింపజేసియుండినచో, ప్రజల ఆర్థికదుస్థితి దొలగెడిది. స్వశక్తిపై విశ్వాస ముదయించెడిది. ప్రజాశక్తి బలపడెడిది. స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చెడిది. కాని, మహాత్ముని సందేశమును మరచి, భారతీయప్రముఖులు పేరు మార్గముల ద్రొక్కిరి. ఇతర ఆకర్షణ

ములచే నమ్మోహితు లయిరి. అందువలన గలిగిన ఫలమును దేశము నే డనుభవించుచున్నది. జాతీయ వారమునకు బూర్వము, మహాత్ముని సందేశము దేశమందంతటను మారుమోగుచుండెడిది. ఈ మార్పుల జరుగ గుండ, వై న మధ్య పడెను. శత్రువశిష్టుడయిన మహాత్ముడు, దుర్బలశరీరుడై కోర్కూటదేశపు పర్యటములపై విశ్రాంతి గైకొనుచున్నాడు. వారి పర్యటనమున కంతరాయము గలిగెను. మహాత్ముడు స్వశక్తిరీతి డగుగాక యని, ఎల్లరును వై నమును ప్రార్థించుట విధి. కాని, ఇంతటితో ప్రజలకర్తవ్యము ముగియదు. మహాత్ముడు తనహాసముమూలముగనే, ప్రజల కర్తవ్యమును బోధించుచున్నాడు. వారి మనమును సంశృప్తిపరచి, వారికి త్వరలో దేహస్వాస్థ్యము దెప్పింపవలయుననిన, మార్గ మొక్కటే గలదు. ఈ వారమున నూలుపడుకుట, కద్దరును విక్రయించుట, కద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుట, కద్దరునిధికి ధనము ప్రోగు జేయుట మున్నగు పనులలో ప్రజలు నిమగ్నులు. గావలయును. ఇకమిద నిర్మాణకార్యక్రమమువిషయమయి అప్రమత్తులై పాటుబడుటకు, భారతీయులెల్లరు నడుముగట్టవలయును. జాతీయవారము జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుగాకయని కోరెదము,

అకాలీనభ్యుల రాజీనామాలు

గురుద్వారాచట్టమును నిర్మించుటతోబాటు. అకాలీనిర్బంధితులనుగూడ విడుదలజేసిన నెంతయో లాభముండెడిది. అకాలీలకు వెనుకటి సంగతులు త్వరలో మరుపునకు వచ్చెడివి. సర్ హెయిలీ ప్రభుత్వమువారందుకు బూనుకొనరయిరి. శాసనసభ్యులెంత వేడుకొనినను, ప్రయోజనము లేకబోయెను. గురుద్వారా కమిటీవారిటీవలసమావేశమై పంజాబు శాసనసభలోను, భారతశాసనసభలోను, స్టేటు కౌన్సిలుసభలోను సభ్యులుగనున్న సిక్కులందరును తమ శత్రువులకు రాజీనామా నియమలయనని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఇటుల రాజీనామానిచ్చినవారు, ప్రజాభిప్రాయమును ఆధారముగ గైకొని తిరిగి ఎన్నికలకు నిలిచెదరు. అకాలీల నిశ్చయము నెరింగినవా రెల్లరు వారేమాత్రము వెనుదీయరని, గ్రహింప గల్గుదురు. ఇట్టి చుందిగ్ధస్థితికి కారకులయిన పంజాబు ప్రభుత్వమువారు, ఇకనయినను నిర్బంధితులను విడుదలజేయుట, వివేకము.

యజ్ఞమహాత్మ్యము

ఎండిన అరటిచెట్టు కాయలుకాయట
యజ్ఞ మఖిలగుసరికి ఎండిన అరటులు పచ్చబడి క్రొత్త కుటుపైకిరాగ ఒక గెలిదొంపెను మాలవ్యాకాన్త్యాలాదేవి, ఆనంద శంకరద్రువాగార్లు కుతూహలముతో చూచిరి. శివప్రసాద గుప్తాగారు 10 వేల జనుల కన్న దానముచేసిరి. (ప్రీతెను)

మంతనుపత్రిక కేసు-రాజద్రోహమే

వ్యాసముద్ర ఉత్తమాగారి సోదరుడు వ్రాసెనట
రంగూను, ఏప్రిలు 1.— "బర్యావారి భావము" అను వ్యాసము వ్రాసినందులకు మంతను పత్రికాసంపాదకునిపై రాజద్రోహనేరము మోపబడెను. ముద్దాయి కోర్టువారికి తానింతకు ముందే తుమాహా చెప్పికొనుటకు సిరపరమకొని వచ్చెననియు తా నికముందు పత్రికాసంపరకము విడుచుననియు ఆవ్యాసమును ఉత్తమాగారి సోదరుడు వ్రాసెననియు తెలిపెను. (ప్రీతెను)

సంస్కరణముల రాయలు కమిషను

ఈ సంవత్సరమే ఏర్పడవచ్చును

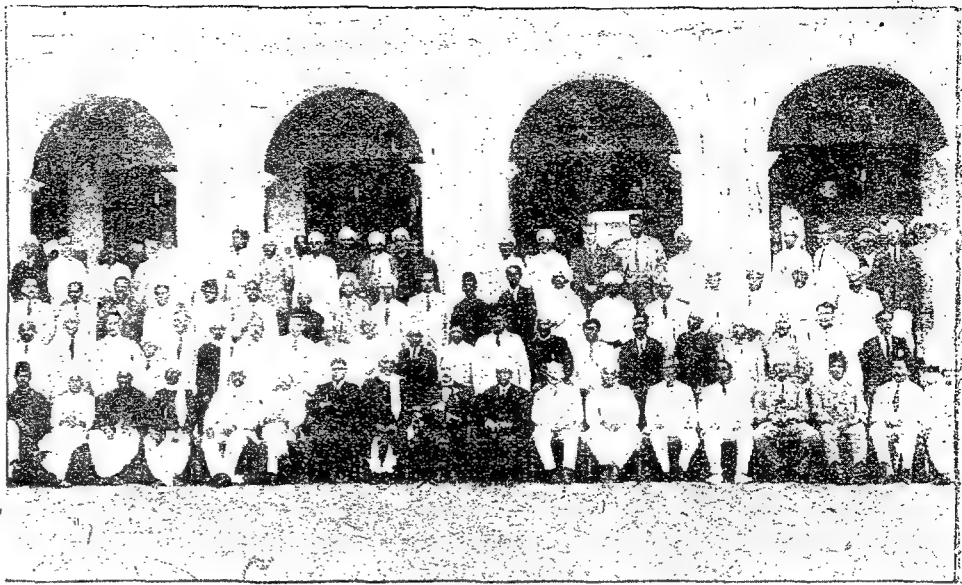
ఎవరు సభ్యులుగ నుండెదరు?

(మద్రాసు మెయిలు పత్రికా ఫిల్లి విలేజుకుడు అసెంబ్లీ కకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు).

సంస్కరణములను గురించి విచారణ సలుపుటకు రాయలు కమిషను ఏర్పడు నియమింపబడునను విషయమై ఫిల్లివారు అధికముగ ఆందోళనపడుచుండిరి. రహస్య సంభాషణలు జరుపుచుండిరి. కాని బక్కెను హెడ్ ప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో ఉపన్యసించిన పిమ్మట రహస్యసంభాషణలు అనవసరమగుచున్నవి. భారతశాసనసభవారి కైఫిరి కొంతవరకె ననుమరిన ఈవిషయమై ప్రకటన గావింపవలయునని ఉద్దేశించి భారత శాసనసభ ప్రధానసమావేశము అంతమొందువరకు ఇండియాపత్రి ఓపికతో ఓర్పుకొనియుండిరి. భారత శాసనసభ్యులు ప్రకటించిన సహకారభావము వారికి కొంతవరకు తృప్తికలుగజేసినది. కాని ప్రతిఘటనవాదులబల మింకను సంపూర్ణముగ తగ్గనందున బక్కెను హెడ్ ప్రభువుగారు తన అభిప్రాయములను నింకను స్పష్టముగ ప్రకటింపజాలకపోయిరి. కాని ఒక ముఖ్యమగు విషయమును గమనింపవలసియున్నది. రాయలు కమిషను నియామకము త్వరలో జరుగవలయునని ఇంతవరకు గొంతెత్తి అరచుచుండినవారు ఈసంవత్సరము నోరుమూసికొనిరి. ఏలయు నిన, దేశమునందంతటను వ్యాపించియున్న సాంఘిక సంఘర్షణము వారికి అద్వైతము పురికొల్పుచుండెను. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము క్రమమగు విధమున సరియగు మార్గమునందే ప్రవర్తించుచుచున్నారు. దౌర్జన్యమునకు లొంగని విధముననే అనవసరముగ రాయలు కమిషను విచారణను త్రోసి వుచ్చుటకు వారి కిష్టములేదు. ఈశీతకాలములో పుగనే సంస్కరణముల రాయలు కమిషను విచారణ ప్రారంభించెదరని యాశిగ తెలియుచున్నది. ఇందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంతపని కూడ జరుపుచున్నారు. విచారణసంఘమునకు అనవసరముగ సాధనసామగ్రిని నేకరించుటకై హోంసెక్రెటరీగ పనిచేసిన క్రయరుగారు ప్రత్యేకోద్యోగిగ నియమింపబడిరి. మరియొక సివిలియను వీరికి సహాయముగ పనిచేయ నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారి అభిప్రాయములను, కేంద్ర ప్రభుత్వమునందలి వివిధశాఖాధికారుల అభిప్రాయములను వీరు నేకరించెదరు. ఈపది సంవత్సరములు జరిగిన కార్యముల వివరణమును వీరు తయారుచేయుదురు. ఇందులకు రీ లేక 7 మాసములు పట్టును. క్రయరుగారు అతని సహోద్యోగి ఈకార్యములను ప్రశంసనీయవిధమున నిర్వహింపగలరని నమ్ముచున్నాను.

సభ్యు లెవరుగ నుండెదరు?

రాయలు కమిషను సభ్యుల నియామకము విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియానుండి తీవ్రముగ ఆలోచించుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితి ముందెన్నడు ఏర్పడలేదు. బ్రిటిషు పార్లమెంటువారి సంపూర్ణ విశ్వాసమునకు పాత్రులైన న్యాయ దృష్టితో ను నిష్పక్ష పాత బుద్ధితో ను పరిశీలన మొనర్చగల వారే సభ్యులుగ నియమింపబడవలెను. సభ్యులుగ సంఖ్య స్వల్పముగ నుండవలయు ననియు, ఏదో ఒకపక్షమునకు చేరినవారుకాక న్యాయదృష్టితో సమస్యను చక్కగ పరిశీలించువారు సభ్యులుగ నియమింపబడవలయు నని ఆధికారుల అభిప్రాయమని తెలియుచున్నది. ఈ ఆదర్శము ననుసరించి రాయలు కమిషను సభ్యులను నియమించిన, భిన్నాభిప్రాయములకు అవకాశముండదు. సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగ ఒకటే నివేదికను తయారు చేయుటకు అవకాశ ముండును. భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగ నియమింపబడవలె నని కొందరు వాదించుచున్నారు. భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగనున్న కేవలము సాక్షుల వాక్యాలుములమీదనే ఆధారపడక కమిషనువారు స్వయముగ అన్ని విషయములనుగూర్చి చర్చనలిపి తగు నిర్ణయములను గాఢముకొనవచ్చును. స్క్రీను కమిటీయందు భిన్నాభిప్రాయములతో కూడినవారు సభ్యులుగ నున్నను ఏకగ్రీవముగ ఒకటే నివేదికను తయారుచేయ గలిగిరని ఈవిధమున వాదించువారు చెప్పుచున్నారు. కాని నిష్పక్షపాతబుద్ధితో సమస్యను పరిశీలంపగలవారు సభ్యులుగ నియమింపబడెదరనియు ఏకగ్రీవముగ ఒకనివేదిక తయారుగటకు సాధ్యముగ విధమున సభ్యులు నియమింపబడెద రనియు చెప్పుచున్నాను. సర్ విలియం మారిస్, సర్ మల్కాము హెయిలీ గార్లు అన్నివిధముల కమిషను సభ్యులుగ నుండదగినవారని తోచుచున్నది. రాజోవు శీతకాలములోపుగనే కమిషను నియమింపబడునని గట్టిగ నమ్ముచున్నాను.

మద్రాసు శాసనసభ్యులు

(చెరుకుపర సభ్యులు)

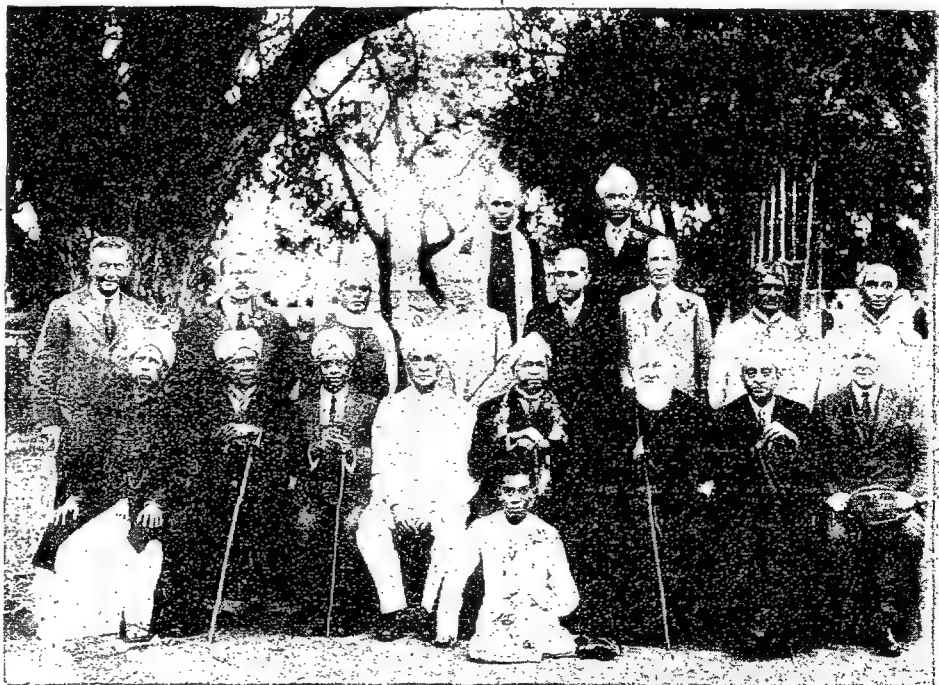
మార్చి 30 వ తేదిన శాసనసభ్యులు లగు గౌ॥ నరసింహరాజుగారు శాసనసభ్యులకు విందుసలిపిరి.

(చె. ఫో. వీ.)

హిందూ ధీయలాజికలు హైస్కూలు వార్షికోత్సవము

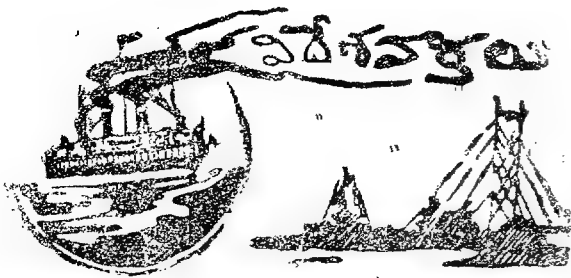
డాక్టరు సుబ్బారాయనుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.

టి. రంగాచారిగారికి విందు

(చె. ఫో. వీ.)

ఆస్ట్రేలియాకు భారతదేశప్రతినిధిగ పోవుచున్న టి. రంగాచారిగారికి మార్చి 31 వ తేదిన గౌ॥ విదుయివ్యభద్రుడు, (మొదటివరుస) టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యరు, సర్ పి. యస్. శివస్వామిఅయ్యరు వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సర్ సి. వి. కుమారస్వామిశాస్త్రి, డి॥ బి॥ టి. రంగాచారి, డాక్టరు ఏలన్న, సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, గౌ॥ టి. యం. మాయుగుగార్లు. (రెండవవరుస) ఆర్థరు డేవిసు, సర్ అలెక్జాండరు మాన్జుగలు, గౌ॥ వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, న్యాయమూర్తి ఆడ్రస్, న్యాయమూర్తి మాధవమనాయకు, గౌ॥ ఆరోగ్యస్వామి మొదలి, గౌ॥ న్యాయమూర్తి దేవదాసుగార్లు.

స్వాంగుపేకు ఎక్కువసేనలు యుద్ధనాకలు పోవుట

కోమింగ్స్ నాయకులలో చీలిక

విదేశ ప్రభుత్వముల చర్య

పికింగుకు ప్రమాదము

రుగ్బీ, ఏప్రిలు 2:—బ్రిటిషు అమెరికను నాకలనుండి కాల్చినప్పై షెల్లులుపోయి ఎందరినో చీనావ్యక్తులను హత మార్చినవి విద్యార్థులముగ జెప్పుకొనుచున్నారు. గడిచినవారపు స్వాంగింగు ఘోరముల సందర్భమున నగరము సగము పాడై నది. అసలు నిజమేమనగా బ్రిటిషు అమెరికను షెల్లులు గలగజేసిన నష్టమేతే కొద్దిగనేయున్నది. కాని విదేశీయు లను జంపుట ఆగిపోయినది. చావుతప్పించుకొన్నవారు బయట ప్రాణములతో బదులుకు వీలైనది.

చాంగ్లూనున్న తక్కిన విదేశీయులు హాంకాంగ్ కు వచ్చివేసినది దెలియుచున్నది.

ఒక స్పెయినుబివపు 21 మంది పురోహితులు బ్రిటిషు క్రూయిజరు 'క్వాడ్రా' మీద నున్నారు.

క్యాంగింగును అమెరికనులు జపానులు ఖాళీజేయ సిద్ధ ముగనున్నారు. జపాను అమెరికను నాకాధికారులు తీవ్రముగ సానిక చీనా యధికారులను హెచ్చరించిరి. అందుచే కొంత నెమ్మదిపడినది.

స్వాంగింగు దురంతములు

హూనునీను జాతీయసైనికులు విదేశీయులను జంపి వారిఇండ్లను దోచుకొనిరిని నిర్ధారణ అయినది. అధమము 8 విదేశీయుల కొంపలైనను తగులబెట్టబడినవి. దోపుల్ని కొన్ని నాల్గవరకు సాగుచుండెను అదేపనిగ. అపుడు 7 గురు విదేశీయులు హతమైరి. కొందరు తుతగాత్రులైరి.

10 అంగుళముల పొంగిని ఎక్కించిరి చీనావారు స్వాంగింగుదగ్గర.

రుగ్బీ, మార్చి 31—పైనజెప్పిన అమెరికను జపాను షెల్లులచే ముగ్ధర చీనావారు హతమైరి. చీనావారి సొత్తుకు హానిగలగలేదు అంతగా జెప్పుకొనుటకు. చీనావారి ఇండ్లు ఏమియు కాలిపోలేదు.

మనయెదుట గావించిన ఈ దురంతమునకు మనము కనీసము ఈపరిహారమును గోరకతప్పదని నెల్లి చాంబర్లెనుగారు, ఆరోగ్యశాఖామూతుడు దెలిపెను:— ద్రోహులను శిక్షింపవలెను. చీనావారు తుమాపణ జెప్పుకొనవలెను. నష్టపరిహారమునిప్పించవలెను. ఇతరజాతులతో కలిసి మనము ఈకోర్కెలను గోరవలెను. క్యాంటను ప్రభుత్వమువారు నాగరకప్రభుత్వ మని జెప్పుకొనుచున్నారు గాన నాగరకప్రభుత్వమువారు జేయు నటుల ఏకగూడ జేయవలెను. ఎవరు ద్రోహులూ కనుగొనుటకు ప్రయత్నించవలెను.

మనము దెలిసిన కోర్కెలను నెరవేర్చవలెను. ఈబాధ్యతను తప్పించుకొనుటకు ఏలులేదు. చేసి తీరవలసినదే. చీనాలోనే గాక ఇతరచోట్ల గూడ బ్రిటిషువ్యక్తి. జంపరాదు. దోచుకొరాదు. అగౌరవము పాల్పేయరాదు. అట్లుజేసిన చీనావారిని ఊరక విడిచిబెట్టరాదు.

త్వరలోనే క్యూమింగ్సు నాయకులలో చీలిక గల్గునని నమ్మకముగ దెలియుచున్నది. చాలమంది ఆందోళకులను అరెస్టు జేసిరి బాతీయవాదులు. ఆందోళకులను అడమాయించుచున్నారని వినుట, ఇదే మొదటి పర్యాయము.

యూరపుమండి వాంగుచింగ్ గారు తిరిగివచ్చుటలో విశేష మేదో యున్నదనుచున్నారు. కోమింగ్స్ వారు లెప్టెనెంటువారు వీరిని రప్పించిరి.

ఉత్తరదేశముపై దండెత్తుటకు పూనుకొందునని కేపేకు గారు దెలిపిరి. ప్రభుత్వమును స్వాంగుగారికి స్వాధీనము జేసెనట.

స్వాంగు సహాయమును సంపాదించుటకు పేకుగారిట్లు జేయుచున్నారు. ఇతడే పెద్దవాడగుటచే సకాయాల్ సేనుగా కిస్సానమును బడయన వ్వలట.

దాక్షిణాత్యులు అనగ్గ శముగ ముందుకుబోవురు

స్వాంగుపే, ఏప్రిలు 3:—స్వాంగుపే, స్వాంగింగులు దాక్షిణాత్యులచేతిలో సురక్షితముగ నున్నవి. జాతీయపతాకమును ఎట్లో నదీముఖముగ గొంపోబడుచున్నది. తిన్నగ దాక్షిణాత్యులవెనుకటిసిన పెంగ్వాంగు అపుడేజేరినది. దాక్షిణాత్యులను ఎవరును ఎదుర్కొనరని విదేశీయు లనుకొనుచున్నారు.

జపానుపట్టణమును చీనామూక ముట్టడించెను. దుకాణములను దోచుకొనిరి. జపానుప్రజలను పిగులలోనే కవలకుండ ఆపుచున్నారు. జపానునావికుడు, రిక్ మోరాలికి జగడము పడుటచే ఈ ఆలరికి కారణమాయెనట. తొందరగాదిగిన జపానునావికులు చీనామూకపై గాల్చిరి మరణింకలతో. ఇద్దరు చీనావ్యక్తులు తుతగాత్రులైరి. మూకంతయు చెడిరిపోయెను.

చాలమంది జపానులు యుద్ధనాకలో దాకొనిరి. జపానునావికులు జపానుపట్టణమును గాపాడుచున్నారు.

స్వాంగింగునుండి తక్షణము నాలుగు జపాను యుద్ధనాకలను స్వాంగుపేకు పోవలెనని స్వాంగుపేనుండి మూడు జపాను పాగయోడలు హాంకాంగ్ కేగుచున్నవి. 'గ్రీన్ హార్డెస్' స్వాంగుపేకు వచ్చినవి. హాంకాంగులోనున్న చీనాకార్యకర్తలను లును నిశ్చించిరి.

చీనావారు విదేశ ప్రభుత్వముల కోర్కెలను నెరవేర్చుకున్నచో దక్షిణాతీయమును యాంగ్లిస్టుముఖమును ముట్టడించుట తథ్యమనుచున్నారు.

సింగటోనుండి స్వాంగుపేకు జపాను క్రూయిజరులను బంపిరి.

అమెరికనుల ఎత్తు

వాషింగ్టన్, ఏప్రిలు 3:—ఉత్తరచీనాలో అమెరికనులకు మరింత ముప్పు గల్గుచున్నదని అమెరికా ప్రభుత్వమునకు దెలియుచున్నది. క్యాంటను, మాస్కోచుండి విదేశీయులపట్ల ప్రతికూలప్రచారమునకు సామ్యు చేరుచున్నదని అనుకొనుచున్నారు.

అమెరికా ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు జరుగునున్నవి. చీనావిధానములో మార్పిడిగారు వెనుకముందు తడబడులాడుచున్నారు. అందుచే ఇతరదేశములతో బాటు కలిసి చర్యనుదీసికొన్నను, వారికి తోచునటుల ఆవసరమేర్పడు నపుడు. స్వతంత్రముగ న్యవహరించుటకు అమెరికనులు అధికారమును బెట్టుకొనుచున్నారు.

స్వాంగింగు దురంతములు ఉత్త చీనావారి కృత్యములని క్యాంటను ప్రచారకులు ప్రజలలో నాటుకొనునటుల ప్రచారమును సల్పిరి. స్వాంగుపేలోను పికింగులోను ఆయా ప్రభుత్వముల వారు వికవత్త్యముతో మసలుకున్నను లేక చీనావారి దౌర్జన్యమునడంచు చర్యలను నిరూపనాపరచినను చీనాలో విదేశీయులుండుటకే అసాధ్యమగునని విదేశీయులు భయపడుచున్నారు.

ఇట్లు భయపడుటకు కారణము ఆయాప్రభుత్వముల ప్రతినిధులను చీనా యధికారులను విచారణ సంఘముగ ఏర్పడి ఈదురంతములనుగూర్చి విచారింపవలెనని జపానులు నూచించుటయే గ్రేటుబ్రిటను నర్తక వాణిజ్యము అంతరించును. యాంగ్లిస్టి లోయలో జపానుకు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడునని జపాను అనుకొనుచున్నది. అందుచేతనే గాబోలు గ్రేటు బ్రిటను అమెరికాతో కలిసి పనిచేయుటకు జపాను ముందుకు వచ్చుటలేదు. క్యాంటను ప్రభుత్వముతో తగవు బెట్టుకొనుటకు ఇష్టపడుటలేదు. అంతమాత్రమున గ్రేటుబ్రిటను అమెరికనులు చర్యనుదీసికొనక మానరు.

స్వాంగింగు విషయమై ప్రభుత్వమువారు చర్యను దీసికొనుటకు ఆలస్యము చేయుటచే పికింగులో భయమగుచున్నది. తగినచర్యను దీసికొన్న గాని ఉత్తరచీనాలో లా ఆర్డరు భంగమగును. అమెరికనులు లేచిపోవుచునే యున్నారు. ఏషియాటికు పెట్రోలియము స్టాండర్డు చమురుకంపెనీలకు కార్యాలయములను మాసివేసిరి. అనుమానముగల ఆందోళకులను సోదాజేయవలెనని పికింగు రాయబారులు ఆలోచించుచున్నారు. ఫ్రెంచిపట్టుమున కేమియు భయములేదు.

లేనిపోని అల్లరులు లేకుండజేయుటకే సహాయ సైన్యములను స్వాంగుపేకు పంపుచున్నారు గాని నష్టపరిహారమును గోరకనే చర్యను దీసికొనుతలంపుగాదు. స్వాంగుపేకరుణనేనను హెచ్చు జేసెదరని ఎవరును అనుకొనలేదు. స్వాంగింగు పరిహారమునకు భయపెట్టుట కీసిన అవసరమగుటచే బంపిరి.

స్వాంగింగులో కన్నించలేదని నెవకుచున్న ఇద్దరు పిక్కులు క్యాంటనులదగ్గర యున్నారు. ప్రచారమును జేయుచున్నారట. వీరిచే బ్రిటిషువారు వీరిని విడిచిబెట్టెదని జెప్పించుచున్నారు.

లండన్, ఏప్రిలు 4:—ఒకమూల పికింగు క్యాంటను లెవరింపు, చీనాకు ఇంకొక పటాలమును బంపెననును బ్రిటిషువారినిత్యము, దూరప్రాచ్యదేశమున అస్థిరపరిస్థితులనుగూర్చి ఉదయపు వార్తాపత్రికలు జెప్పుకొనుచున్నవి. చీనాలో ఇంకను గొప్పఘోరాటమునకు తయారుగానుండవలెననుచున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక స్వాంగింగు దురంతములను సద్దుబాటుచేయుటతో సంబంధములేకుండ స్వతంత్రముగ వ్యవహరించవలెనన్నచో గ్రేటుబ్రిటను వెనుదీయదు. వ్యవహారము చేయిదాటిపోకుండగోరుచునే ప్రభుత్వమువారందరును కలిసి చర్యనుదీసికొనవలెను. అందరుకలిసి ఉదారభావముతో ప్రవర్తించిననే మోక్షముండును. తక్షణము రాయబారులను ప్రారంభించవలెనని పోస్ట్ అండ్ టెలిగ్రాఫు హెచ్చరించుచున్నారు.

స్పెయిను కుట్రనెరములో రాజ్యాంగ సత్వములను మరల ప్రవేశబెట్టుటకు ప్రయత్నించినందులకు నేలరచేనానిని, రూపీప్రభుత్వను విధారించుచున్నారు.

క్యాబెకు, సామ్రాజ్యము

ప్రేమికులను అపీలు

చేయవలదని ఒకసభ్యుడు డెలుప క్యూబెకు ప్రధానామాత్యుడు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. కొన్ని అపీళ్లు క్యూబెకుకు లాభమే లేకున్నదట. ముఖ్యముగ ల్యాబ్రదారునమస్సు లాభించలేదు. మనము బ్రిటిషు వ్యక్తులముగాన నిజముగ బ్రిటిషు వ్యక్తులుగనేయుండి ఆయధికారము నుంచుకొనవలెనని కొన్ని అపీళ్లు రాష్ట్రమున కెంతో లాభించెనని. అపీళ్లు తీసివేసినచో ప్రమాదము వచ్చును. ప్రేమికులను ఎక్కువ అపీళ్లు మాలు నిజమేయనిరి. రాజ్యాంగవిధానము, అంతర రాష్ట్రీయ చిక్కులు, రాష్ట్రములకు కేవల ప్రభుత్వములకు గల్గు తగాదాలకు, భాష, మతము, సాంప్రదాయములకు సంబంధించు విషయములలో అపీలు చేయవలె ననిరి ప్రధానామాత్యుడు.

దక్షిణాఫ్రికా-ఇండియా

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతప్రతినిధి

కేపు టైముస్ పత్రిక సూచన

కేపుటవున్, ఏప్రిలు 1:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఇండియా ప్రతినిధిగ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారింతయు తగినవారుగ నుండురనియు వారిని నియమించవలెననియు కేపుటైముస్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. యూరపీయను ప్రతినిధిగ నుండరాదనుచున్నది. గాంధీగారుగూడ శాస్త్రిగారినే కేర్కొనుటచే ఇంతకంటె మంచి ఏర్పాటు ఇంకొటి యుండజాలదనిరి. శాస్త్రిగారియు ద్యోగము నంగీకరించునటుల జేసిన దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడిక మంచి శుభపరిస్థితులతో ప్రారంభమగుననిరి. కాని శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యము దౌర్బల్యముగ నున్నది. వీరికి ఒకరిని సహాయముగ నిచ్చెదరు. అందుచే అంతకష్టమేదియు నుండదు. శాస్త్రిగారి రాకెంతో వచ్చిన అందరికిని ఈయనయందు ఎక్కువ గౌరవముండును. శాస్త్రిగారి అందరిననుమల నాటుకొనిరి. ఆయన దగ్గర ఆర్కాటు, దర్బుమలేదు. ఆతనిముఖమే చెప్పుచున్నది ఆయన ప్రతిభను, గొప్పమనసును. ఆయనవాగాటి అనగ్గళము. ఇంతకంటె ఇంకొక భారతప్రతినిధి దొరకుట దుర్లభ మనుచున్నది.

యుద్ధ నష్టపరిహారములు

ఇంగ్లాండుకు ముట్టిన మొత్తము

రుగ్బీ, ఏప్రిలు 1:—ఆక్రమణ సైనిక భర్త్యుక్రింద బ్రిటిషువారికి 57000 పానులు, పరిహారములకింద 88000000 పానులు ముట్టినవని చర్చిలుగారనిరి. ఈమొత్తములో 10000000 పానులు సరకుల రూపముగ ముట్టినది ఇంకొక 10000000 పానులు జర్మను కరెన్సీరూపముగ వచ్చెను. బల్గేరియా, రొక్కము, ఆక్రమణ సైనిక వ్యయమునకు 183000 పానులు, పరిహారముగ 98000 పానులు ఇచ్చెను. అప్రియాగాని హంగరీగాని పరిహారమును ఇవ్వనేలేదట.

యూర్పు ప్రభుదంతతులు

సిడ్నీ కేగిరి. బ్లా పర్యవముల కేగిరి. ఆగండించి సిడ్నీ మరల జేరిరి.

అమెరికా బొగ్గు తగవునుగూర్చి ప్రభుత్వము భయపడుటలేదు.

చీనా పరిస్థితులు

చాంగ్ ను గాంచి కార్మికసత్కమువారు ప్రశ్నలతో ముందేస్తుంటే

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— కామన్వెల్త్ లో చాంగ్ ను గాంచి చీనా పరిస్థితులు ప్రశ్నలతో ముందేస్తుంటే చీనా ప్రజలు చనిపోయి రోగము, ముగ్ధులు బ్రష్టులు, ఒక అమెరికను, ఒక క్రైస్తవి, ఒక ఇంగ్లీషు క్రియ చనిపోయినందుకు ఒక అమెరికను ముగ్ధులు జపానులు కత్తగాత్రులైనందుకు ప్రతివిదేశీయుని చావునకును మూడునెలలు చీనా ప్రజలు చనిపోయినందుకు మూడునెలలు సంగతి అబద్ధమనియు చాంగ్ ను గాంచు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. యునైటెడ్ స్టేట్స్, జపాను, ఫ్రాంసు, ఇటలీతో, వ్యాంకింగులను మై ఆలోచించుచున్నది క్రేటులను. ఇవట పాతీయ వారులు చాల పెరిగితమగు నున్నారు. విదేశీయులను బాధగా పడుటలేదు. చీనాలో ప్రతిహత బ్రటిషుభావమును పెంచుచున్నది. మా స్కాగ్ నుండి ప్రోత్సాహము వచ్చుచున్నది. హ్యూంకో పరిస్థితులు కొంచెము చురుకైన యున్నవి. కాని మరల విషమమున ఏర్పడుచున్నది. బ్రటిషువారు తమ సంతకము తెచ్చిందరు. సాగ్యమైనంతవరకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలను బంపిణీయులకు ప్రయత్నించెదరు. హ్యూంకో నుండి హ్యూంగ్ హా విషయములో నెటికెట్టులు కావల కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వమును ఏర్పాటు చేసిరి, తా త్కాలికముగ రెండు చీనా ప్రభుత్వములున్నవనీ యనుకొనవలెను. చీనా అంతరాగమందున్న బ్రటిషువారిని ఖాళీ చేయమని ఆదేశనిగ హెచ్చరించుచున్నందునా మిరి, నవంబరు నుండి, అట్లా మానవలసిన విషయము తమ ప్రాచీనమైన అపాయమునకు లోనై యుండిరి. 200 బ్రటిషువారికంటె ఎక్కువయందవరి చెలియుచున్నది.

హెచ్చరించబడినవారిలో ట్విన్స్ లో బ్రటిషువారు లేరు. తనకు తొందరగల్గుచో సహాయము చేసెదరామని ప్రశ్నించుచున్నానని లండన్ గారిని అడిగినందుకు ప్రశ్నించుచున్నది 25 ప్రమాదముగల్గుచో సహకారము సత్వననని లండన్ గారిని చదివెయ్య, చాంగ్ ను గాంచు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

హ్యూంగు హేలో జపాను పట్టణము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

హ్యూంగు హే, ఏప్రిల్ 4:— హ్యూంగు హేలో జపాను పట్టణమును చీనా నాక చుట్టవేసినందుకు, చీనా సేనలు బారదోలుచున్నవనియు, చాలవరకు జపాను లండనును ఖాళీ చేసిపోయినందుకు 25 నురు జపానీయులు బ్రటిషు యుద్ధనౌకలో తలదాచుకొనినందుకు హ్యూంకోలో అయిదు జపాను యుద్ధనౌక లిదనరకే యున్నవనియు ఇంకొక మాడు తొందరగ వచ్చుచున్నవనియు ఇంకొక మాడు పల్లయిలను గొంపోవుచున్న పొగయోడలను వెంటబెట్టుకొని వచ్చుచున్నవనియు చెలియుచున్నది.

వర్తకపు తగవుచట్టము

ట్రేడ్ యూనియనుబిల్లు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— నేడు కామన్వెల్త్ లో ట్రేడ్ యూనియనులకు వర్తకపు తగవులకు సంబంధించిన బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. కొన్ని విషయములపై చర్చన జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.

మరాకోలో పోరాటము

క్రొత్త తిరుగుబాటు

లండన్, ఏప్రిల్ 2:— స్పెయిను మెరాకోలో మరల పోరాటము ప్రారంభమైనది. శిరకాలముగలచే స్పెయినువా రే ముఠాయలకు పీలులేకపోయెను. ఫ్రాంచితో కలిసి పోరాటకు స్పెయిను నేనాని ఏర్పాటు చేయుచున్నాడు. మనతో విప్లవ కారులు ఆధునిక తుపాకులతో స్పెయిను సేనలపై బడిరి. 88 నురు స్పెయినువారు కత్తగాత్రులైరి. విదేశ పటాలములో 7 నురు కత్తగాత్రులైరి.

భారతదేశ గమ్యస్థానము

స్వపరిపాలనమే

లండన్, ఏప్రిల్ 3:— ప్రపంచములో ఇప్పుడు స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని సర్వే ట్రెయ్యుసరీకి వాయించుచున్నది. బ్రటిషు విభావమును బర్మోకా క్రొత్త ప్రభువు సమర్థించెను. తర్జుమానే సురక్షితముగ భారతీయలకు మరింత రాజకీయ విద్యను భారతీయులకు ఇచ్చుటకు ప్రయత్నించవచ్చును.

ఎవ్వరినైనను గురారు మరల పక్షిణ ఆమెరికాలోనో యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోనో క్రొత్త జీవనమును ప్రారంభించెదరు.

ఆమెరికాలో కొట్టేర్వరు నిరుడుకంటె చెట్టింపెరు.

వర్ణంధులలో నివిలయంధులకు 30,000,000 పానులయ్యె నట.

ఇండియను మెడికలు సర్వీసు (వి. ఎం. ఎస్.)

కార్యకర్త కమిషనలు

లండన్, ఏప్రిల్ 4:— తర్జుమా ఇండియను మెడికలు సర్వీసులో కొన్ని కార్యకర్త కమిషనలు కొన్నింటిని ఇచ్చెదరు అందులకు అభ్యర్థులను రావలెనని గోరుచున్నారు. దరఖాస్తులను చెట్టుకొనడమన్నారు.

కెట్రోలు ఖరీదు గ్యాలను 1 కి ఒకపెన్సి తగ్గినది, లండన్ లో.

రుమేనియా రాజు

యూరొప్, ఏప్రిల్ 1:— రుమేనియా రాజు ఆరోగ్యమును గాంచుచున్నాడని ప్రకటించిరి. ఇన్ ఫ్లుయెంజా వచ్చినదట. మొదట చాల తొందరగ నుండెను.

ఇటలీలో రాయబారులు కొంతకాలము ఎప్రెంటిస్ (తరీఫీదు) గావలెనట. మంత్రులకు (మొదటితరగతి) 'హిస్' ఎక్స్ టెన్సి, అను బిరుదము నెత్తివేసిరి.

కొరియా ప్రభుత్వముపై తిరుగుబాటు

నేర్పరులకు కమ్యూనిస్టులు ఏర్పాటు చేయుచున్నారట. ప్రభుత్వములపై కుట్రలన్ని నందులకు 99 గదిరి విచారణ చేయుచున్నారు. 100 నురు అరెస్టు చేయబడిరి.

కాలిఫోర్నియాలో నౌకావిధానములను పారవేసినందులకు రహస్యముగ విచారణ జరుపుచున్నారు. 7 తేదీని మరల విచారణ ప్రారంభమగును.

డెకలెన్ రబ్బరు కంటెనీకి 1926 నకు 2250000 పానులు నికరములాభము గల్గెను.

నిరుడుకంటె ఈ ఏడు లండనులో పాపీపుల విక్రయము ప్రక్షు ఎక్కువవచ్చెను.

జాతీయపాఠశాల తగులబెట్టుట

మహమ్మదీయులే చేసినను వదలి

బారిసాలు, ఏప్రిల్ 2:— భోవా జాతీయపాఠశాల తగులబెట్టబడెను. మహమ్మదీయులే యాపని చేసినది తెలుపుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు)

ఎత్తైన అధికారి లంచగొండి నేరము

నేరముగి కరించుట

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 1:— ఎత్తైన అధికారి ఆనుబర్న గారిపై లంచగొండితనమునకుగాను కేసుచేయబడి నేరములు మోపబడెను. ముద్రాయి నేరము నంగీకరించెను. కేసు 11 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

భార్యను అనుమానించుట

ఆమెను చంపి భర్త ఆత్మహత్య చేసికొనుట

బెంగళూరు, ఏప్రిల్ 1:— మహారాజా చూడియంతా లయములకర్గరను గ్రామమున చింతింపు యనునతడు తన భార్య ననుమానించి ఆమెను చంపి ఆత్మహత్య గావించికొనెనని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక గర్మము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప గర్మము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు మొత్తము.
గోపాల్ పూర్	88.5	75.4	...	0	0.02
విశాఖపట్టణం	96.0	77.4	...	0	0.05
కాకినాడ	90.6	74.1	...	0	0.07
మచిలీపట్టణము	93.1	74.8	...	0	0.05
కర్నూలు	108.0	77.1	...	0	0.03
బళ్లారి	102.2	76.2	...	0	0.05
అనంతపురం	0	0.05
కడప	102.4	77.6	...	0	0
నెల్లూరు	95.7	75.8	...	0	0
మద్రాసు	94.5	77.6	...	0	0.02
కడలూరు	91.9	77.6	...	0	0
నెలము	101.8	78.1	...	0	0.21
కోయంబూరు	95.1	74.0	...	0	0.08
తిరుమనాపల్లి	101.9	80.8	...	0	0.07
నాగపట్టణము	91.7	80.8	...	0	0
మధుర	102.8	81.6	...	0	0.08
పాంబక్	91.1	80.9	...	0	0.12
తిరునల్వేలి	0	0.19
తిరువేంగడము.	87.8	79.9	...	0.01	0.49
కొచ్చిక్	88.8	83.3	...	0	0.40
కాలికట్టు	91.8	80.1	...	0	0.02
మంగళూరు	90.5	78.6	...	0.01	0.03
బెంగళూరు	96.8	69.8	...	0	0.07
మెర్కాట్	89.1	62.8	...	0	0.28
కొడైకనాల్	74.1	53.5	...	0	0.71

సర్కారులు:— కాకినాడలో మబ్బు కొంచెము బట్టినది. తక్కినచోట్ల ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. విశాఖ పట్టణములో ఆర్ద్రత కొంచెము ఎక్కువ. కాకినాడలో పగటి వేడిమి 4½ రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కడపలో 3 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ.

కర్నూలు మ:— మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. కడలూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

రాజధాని అంతటను వాతావరణము అనుకూలముగ నేయున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

సైకిలుపై ప్రపంచయాత్ర

వీరుడు 7 వ తేదీన మద్రాసు చేరుట

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 3:— అంగ్లో హైందవయువకుడును ప్రపంచయాత్ర సైకిలుపై చేయుచున్నట్టి జాన్ డేవిడుగారు మద్రాసు 7 వ తేదీన చేరుదురు. ఆయనకు తెన్నిసిన చాల యిష్టము. ఆయన చిరునామా c/o పోస్టుమాస్టరు, మద్రాసు. (అ. ప్రె.)

ఖర్బహదరుసింగు విద్యార్థి

కామ్యూరు, ఏప్రిల్ 4:— కళాశాల విద్యార్థులు సమావేశమై ఖర్బహదరుసింగు త్యాగశక్తిని ధర్మనిష్ఠను గొనియాడి గవర్నరుగారిని ఆశీర్వాదించి పంపిణీసినదిగ గోరుచు తీర్మానించి తంతునవిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

ఆర్డినెన్సు ఖైదీ

తిరుచినాపల్లి నుండి మార్చు

నాఖలి ఏప్రిల్ 2:— శ్రీమన్మోరంజన గుప్తాగారిని బెంగాలు ఆర్డినెన్సు క్రైడ అరెస్టుచేసి తిరుమనాపల్లిలో నుంచి. అక్కడ నుండి నిన్న కలెక్టరేట్ కు మార్చిరి. (అ. ప్రె.)

చానత్యాన్వేషణము

మూడవభాగము - పదునేడవ ప్రకరణము

గోక్షేగారి బసలో నెలదినములు

"నేను గోక్షేగారి బసకు వెళ్ళిన తేదీమొదలు ఆయన తనతమ్మునివలెనే ఆదరించెను. నా కెట్టిలోటును కలుగ పండ చేసెను. నాకు తాళలసిన వాని నన్నిటిని తెలుసుకొని వానినన్నిటిని సిద్ధపరుచునట్లు చేసెను. కాని నేను కోరునట్టి చాల తక్కువయే. సాధ్యమగునంతవరకు నాపనుల నన్నిటిని నేనే చేసుకొనట్లు వాడుకయగుటచే నాకరులకు నావలన వధిక మగుత్రేమ కలుగ నవకాశములేదు. ఇటుల నే నొకరికి పనిచెప్ప పండ నుండుటకును చాల పరిశ్రమగా నుండుటకును వేళ్ళ ప్రకారము శ్రద్ధగా పనులుచేయుచుండుటకు గోక్షేగారు తరుచుగా నన్ను త్యధికముగా ప్రశంసించుచుండెను.

ఆయన సకలవిషయములను దాపరికము లేకుండ నా కెరిగించుచుండెను. తన్ను మాడవచ్చిన ప్రమాఖులందరితోను నాకు పరిచయము కలిగించుచుండును. గోక్షేగారిబసకు ప్రక్క యింటనే డాక్టరు ప్రభులచంద్రరేగారు నివసించుచుండిరి గాన తరుచుగా ఆయన మాబసకు వచ్చుచుండెను. అప్పుడే రేగారితో గూడ నాకు పరిచయము కలిగినది.

రేగారును గోక్షేగారును ఎప్పుడు మాటలాడినను విద్యా విషయములగుర్చియు ప్రజాహితముగుర్చియు మాత్రమే మాటలాడుచుండిరి. కాని వారిప్రసంగముల నెంత వివరముగూడ తనిది కలిగిడిది గాదు. వారపుడు నాయకులనబడువారి చర్య లలోగల లోపములనుగూడ వెల్లడించుచుండెదవారు. అదివరకు చాల గొప్పవారని నేను భావించుచుండెడి వారిలో చాలమందిపట్ల నా కంటపిమ్మట గౌరవము తగ్గుట గూడ సంభవించినది.

గోక్షేగారు పనిచేయునపుడు ముఖ్యముగా మాచి తీర వలసినదే. ఒక్కనిమిషమైన గోక్షేగారు వృథాచేసెదవారు కారు. ఆయన యేపని చేసినను దేశహితముకొరకే చేసెను వారు. ఎవరితో మైత్రీచేసినను దేశహితముకొరకే. అసత్యము కపటము మున్నగునవి యేకాశకుండును కనబడునవిగావు. దేశ హితార్థమే ఆయన ఎల్లపుడును ప్రసంగించుచుండును. దేశవారి ద్రవ్యమును పరాధీనతను గూర్చియే ఆయన ముఖ్యముగా నెల్ల పుడు నాలోచించుచుండును. పలువురు పలువిషయముల నాత నికి తెలుపుచుండువారు. ఆపనులలో తమకు సహాయము చేయ గోరుచుండువారు. "నేనిపుడు స్వాతంత్ర్యమును కోరి పనిచేయు చున్నాను. అది లభించిన పిమ్మట నితరవిషయములగుర్చి అలోచింపవచ్చును. ఈలోగా మీపనిని మీరు చేయుచుండుడు. నాపనిని నేను చేయుచుండును. ఇప్పుడు నా కిపనిలోనే తీరిక లేకుండనున్నది" అని గోక్షేగారు తెలుపుచుండురు.

రెనడేగారిపట్ల గోక్షేగారి కత్యధికముగ భక్తి కలదు. రెనడేగారి వాక్య మాయనకు పరమప్రమాణము. ఎల్లప్పుడును ఆయన దానినే తెలుపుచుండును. రెనడేగారి మృతదినోత్స వమును (అర్ధికము) గోక్షేగారు ప్రతివత్సరమును జరుపుచుండిరి. నేను గోక్షేగారి బసలోనున్న రోజులలోనే రెనడేగారి అర్ధిక దినముగూడ వచ్చెను. ఆనాడు ఆయన కొంతమంది మిత్రులను గూడ నాహానించెను. అపుడు ఆయన మిత్రుడగు నొక నలు జడ్డియును ప్రాసనరు కతవేటిగారునుగూడ వచ్చియుండిరి. ఆ నాడు రెనడేగారి జీవితమునుగూర్చి గోక్షేగారు మా కెరిగించిరి. వెనెడి, తిలారంగు, మాండలికుగార్లను పోల్చుచు మాటలాడిరి. తిలారంగారి భాషప్రావీణ్యమును మాండలికుగారి సంస్కరణ ప్రయత్నమును ప్రశంసించిరి. ఒకసారి ఒకదావాలా కొద్దిలో పాదించుటకు మాండలికుగారు రైలుసెక్కుటకు రైలుస్టేషనుకు రాగా రైలు మించిపోయినందున స్వేచ్ఛలు రైలుచేసుకొని వెళ్లి రని గోక్షేగారనిరి. "మీరు ముగ్గురిలోనురెనడేగారు ప్రభుమగణ్యు లు. ఆయన గొప్పమేధావి. న్యాయాధిపతిగను నరిత్రకారుడు గను అధికశాస్త్రవేత్తగను సంస్కర్త గనుగూడ రెనడే గారు నిర్వపమానుడు. ఆయన న్యాయాధిపతిగా నుండినను నిత్యముగా కాంగ్రెసుసభలకు వెల్లుడు నేయుండెను. ఆయన తీర్పులను అందరునుగూడ ప్రశంసించుచునేయుండిరి" అని గోక్షే గారు మిక్కిలిసంతోషముతో రెనడేగారినిగూర్చి తెలిపిరి.

గోక్షేగారు గుర్రపుబండిలో వెల్లుచుండువారు. ట్రాంకా రులో వెళ్లగూడదా? అందువలన నాయకునిప్రతిష్ఠకు భంగ ముకలుగునా? అని నే నొకనా డడిగితిని.

అన్యాయము

(సంక్షిప్తలేఖక సంఘము)

భూదత్త. (16) వార్షిక సమావేశము

ప్రధానామాత్యులగు గొల్ల డాక్టరు పి. సుబ్బారాయనుగారియధ్యక్షతన నిన్న సాయంకాలము తిరువళ్ళిక్కణ్ణి హిందూ మైక్యులహాలులో వైసభ జరిగినది. సుబ్బారాయనుగారి సతి బహుమతులను పంచిపెట్టిరి. శ్రీమంత్ యస్. శ్రీనివాస య్యంగారు రైటుఆసనభీతి వి. ఎస్. శ్రీనివాసవాస్త్రిగారు యస్. సత్యమూర్తిగారు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, రావు బహదూర్ ఆర్. కృష్ణరావుభాస్కర్లు, డాక్టరు సి. నరేశ మొదలయ్యారుగారు మున్నగుప్రముఖులు సభకు విచ్చేసిరి.

నర్. పి. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు శివస్వామిఅయ్యంగారు సభకు రాజాలక తమ యభి ప్రాయములను పాంచుపరచుచు గణేశఆయ్యంగారికి ఉత్తరము వ్రాసిరి.

శాసనసభలోని సంక్షిప్త లేఖకులకు జీతము హెచ్చించులెనను విషయము నాకును సమ్యక్మేకాని జీతములను హెచ్చించు సందర్భమున లేఖకుల సామర్థ్య ప్రావీణ్యములను పరీక్షించి ఉద్యోగార్హులైన శ్రేష్ఠులనే తీసికొనవలయును. తూచాలు తప్పకుండా ఉన్నది యున్నయట్లుగా ఆస లుకు నకలుగా వ్రాయగలవారే ఉద్యోగార్హులు అట్టి సమర్థులను నిర్ణయించుట కొక పరీక్షావిధానము నేర్పరచవలయును.

వైశిత్తర్యము చదివిన పిమ్మట గణేశయ్యంగారు చిన్నియువన్యాస మొసంగుచు మద్రాసు విశాఖపట్టణంకల్లి కోటలయందు దేశభావలయందుగూడ సంక్షిప్త లిపిని నేర్పుట కును సంక్షిప్త లిపి బోధనశాలల నెలకొల్పుటకు నిశ్చయము చేయబడినది.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మద్రాసులోని సంక్షిప్త లేఖకులకు ఇవ్వబడుచున్న రు 125-5-200 లు వేతనపథతి రద్దుచేసి రు 800-10-450 ప్రమాణ మును అమలులో పెట్టవలసినదనియు క్రొత్తగా ఉద్యోగపు ఖాళీలు వచ్చేయెడల విద్యాపాండిత్యగరిమ కలవారినే నియ మించవలసినదనియు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వై తీర్మానమును యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రహపా దించుచు నిట్లుచెప్పిరి: ఇతర రాష్ట్రములలోని రిపోర్టరులకు మద్రాసులోని రిపోర్టరుల వేతనములు చాలా హీనముగాను న్నవి. నేను ఉత్తరహిందూస్థానమంతయు సంచారముచేసితిని. కొన్ని పట్టాములయందు సంక్షిప్త లేఖకులే లేరు. మద్రాసు రాష్ట్రములోని రిపోర్టరు సామర్థ్యము మిన్నయైనది. ఇది నే స్వ రాష్ట్రాభిమానపూరితుండైన పలుకునదికాదు. మద్రాసులోని సంక్షిప్త లేఖకుల వేతనము లతినిరసముగా నుండుటకు కారణము ఇతర రాజధాని పట్టాములందుకన్న మద్రాసునగరము లో జీవనోపాధిభర్త తక్కువయని పాదించుట సర్వవిధర్థము.

విద్యాసామర్థ్యముగలవా రునేమీరు నిరుద్యోగులై యట్లాడు చుండు కఠింబున రు 50/ల వేతనము నకు గూడ ప్రపిణులైన వారు ఉద్యోగముల స్వీక రించుటకు సంసిద్ధులగునూరను మాటనిజమే కాని యిది వారియొక్క యసహాయతీరి నూచించుచున్నది. ఉపాధిలేక యుద్యోగార్హులైయున్న యువకుల యుత్సాహతను దాసీనము తో నుపేక్షించి యుష్కగతికినైన నుపకరింపని యుత్తమ లైచ్చి వారియుసురు పోసికొనుట యుత్తమప్రభువుల కుని తముకాదు.

సంక్షిప్త లేఖకుల కుండవలసిన చాకకర్తము హస్తలాభు నము లపారములు. ఏయూద్యోగమైనను చేయగలముగాని రిపోర్టు పవచేయలేను.

వీరి వేతనముల సభివృద్ధిచేయుట నాకు సమ్యక్మే.

ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు

ఈసంక్షిప్త లేఖకుల వేతనములను హీనముగా నిర్ణయించుటకు పూర్వము అధికారమందుండిన స్వామికన్నప్పిగారే కారకులు. ఇంగ్లాండులోని పార్లమెంటు సభాసంక్షిప్త లేఖ కులు వ్రాసిన గ్రంథపరిమాణమునుబట్టి పుటలలెక్కను ప్రతిఫల మివ్వబడును అందువల్ల పార్లమెంటుసభజరుగనిదికాలలో ఇతర ప్ర సంపాదించుకొనుటకువానికి అవకాశముగలదుమద్రాసుశాసనసభ లోని వ్రాయనకాండ్రమ స్వల్పవేతనములయ్యును గడపదాటి బయటకుపోవుటకుగాని వై సంపాదనకుగాని వీలు లేదు. శాసనసభలు జరుగనిదివలయులలో పిరుగుమాస్తాలుగా పనిచేయ వలెనట.

ఇది హేయముకాబట్టి వారి ప్రావీణ్య సమర్థతాగౌర వంబుల కర్హమైనవేతనముల ప్రమాణము నేర్పరచవలయును.

యస్. సత్యమూర్తిగారు

ఈ నవనాగరక ప్రపంచములో రాజకీయాంగోళనము నకు సంక్షిప్త లేఖకులే పట్టుకొమ్మలు. గవర్న మెంటువారికి సి. వి. డి. పోలీసువారే ప్రాణాధారము. మనకు మన రిపోర్టులే ప్రాణాధారము.

వారు శాసనసభలో పడేపాట్లు చెప్పనలవికాదు. ఒక్కొక్క సభ్యుడు ముఖ్యముగా కోశాధికార ప్రభుత్వ సభ్యులు మాట్లా డేబట్టెడు నేలమాపులు చూచుచు వెండ్లిమాతురునలె తలనం దుకొని ఏవో నోట్స్ గొలుగుచు సన్మాయి నొక్కలునొక్క మందురు. వారిముఖమునుండి వెలువడు వహావాక్యములను ఆక ర్షించుటకై సంక్షిప్త లేఖకుడు ముందుకులేచివెళ్ళి వారిముఖ దర్శనమాత్రమైన చాలునన్నట్లుగా చంద్రవకోర న్యాయముగా ఆవేదనపడును. ఒక్కొక్క సభ్యుడు పాండిత్యపక్షర్థ ఇతరకై శింఖము పూరించినట్లు గంభీరపన్యాసము చేయుచు వాగ్వి వాహములో అక్షరములనే మ్రొంగివేయుచుండును. ఒక్కొక్క సభ్యుడు ఇంటివద్ద ఓపికతో వ్రాసిన కాగితములకట్టును గడగడ మంచినీళ్ల ప్రాయముగా చదువుచుండును. ఆ యన పరుగును యూ రి పోర్టరు అందుకొనలేక వారి వ్రాతగ్రంథము లభించిన పిదప ప్రాణము తెప్పిరిల్లి. బ్రతుకు జీవుదాయని యనుకొనును. ఉపన్యాసాలమ్యు మెరుపుతీగల వలె అడుప్రశ్నలు వచ్చుచుండును. ఇన్నీయు సంక్షిప్త లేఖకు నకు నిత్యకృత్యద్యవస్థలు. నరసింహరాజుగారు శాసనసభలో చేసిన క్రొత్తవిర్వాట్లల్ల రిపోర్టులపై మరొక కష్టమైనది.

కనుక నేటిపాఠాంకాల ముపపాదించబడిన తీర్మానము సర్వజనసమ్యక్మైనదే.

సి. గోపాలమీనసమగారును, డాక్టరు సి. నరేశమొదలి యారుగారును తీర్మానమును బలపరచిరి. తీర్మాన మేకగ్రీషము గా సంగీతరింపబడియెను.

గొల్ల డాక్టరు పి. సుబ్బారాయనుగారు

రిపోర్టరుజీతములు హెచ్చించు విషయములో ఇదమిత మని నేనేమియు వాదనము చేయజాలను. ఈ వ్యవహారమంత యు న్యాయశాఖాధికారియగు ప్రభుత్వసభ్యునిచేతిలోనన్నది. సంక్షిప్త లేఖకులకు శాసనసభలోగల కష్టములు నేను బాగుగా నెరుగదును. వేర్వేరు సభికుల వక్రత్వలోభముల నెందుటకు నేనుగ్రాసుకొనను. నాయండే అట్టిలోపములకొన్నిగలవు. నా మట్టుకు నేను శాసనసభలో రిక్తి సంలి రములనుండియు సర్వత్వ మును పూని యుంట్టి నిగాని 20 ప చ్యా య ముల కంటె నెక్కు డు ప్రసంగించి యుండలేదు. సత్యమూర్తిగారు తరుచు మాట్లాడుచుండిరి. వారికంస్వరము గూడ స్ఫుటముగా శ్రావ్యమైయున్నది.

వెనుక అన్యాయతనహించియుండిన స్వామికన్నప్పిగారు రిపోర్టరు జీతములను హెచ్చించవలసినదిగా కోరియుండిరిగా ని వారిమాటలను వై నాన్యుపమివేవారు పరకుగొనలేదు.

ఈసంక్షిప్త లేఖక సంఘమువారు చేయుచున్నకృషియు ను గణేశఆయ్యంగారును వారిసహచరులగు ఇతరగౌరవకోపాధ్యాయులును చేయుచున్న నిష్కామకర్మయును సంపదనీయములు. ఈసభలో నాపాదించబడిన తీర్మానము ప్రభుత్వమువారిచే మన్నింపబడునని నేను నమ్ముచున్నాను.

డాక్టరు సుబ్బారాయను గారికిని వ్రాసిరర్థపర్తి గారికిని పూలమాలను మెడలోనేసి సత్కరించిరి.

సభ ముగిసెను.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవము

మార్చి 29:— ఈపాఠశాల వార్షికోత్సవము మార్చి 27 తేది సాయంకాలము శ్రీయుత డాక్టరు మాధవాచారిగారి యాజమాన్యమున నత్యంతవైభవముతో జరుపబడెను.

ఉంగుటూరు

(ఒక విలేఖరి)

ది 31-3-1927 సెలరంలి తేదీని తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా వుంగుటూరు ఆయుర్వేదవైద్యశాలలో డాక్టరుగారగు ఆయుర్వేదవిశారద ఆయుర్వేదగూఢాచారి పండితవర్ణుల సూర్య నారాయణ శాస్త్రిగారు ఈ గ్రామమునుండి గుడివాడ తాలూకా నందివాడ ఆసుపత్రికి వెళ్లసందర్భమున గ్రామవాసులచే శ్రీయుత తల్లాప్రగడ వరసింహ శర్మగారి ఆధిపత్యముక్రింద విడ్డూలుపుసభ జరుపబడెను. త. వెం. శివరామయ్యగారు చివుకుల భీమన్న శాస్త్రిగారు మొదలగువారు ఆయుర్వేద వైద్యమునుగూర్చియు డాక్టరుగారి సౌఖ్యమునుగూర్చియు మాట్లాడిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షులు ప్రకృతి వైద్యముగురించి చెప్పయ ప్రతిమానపుడు రోగమునుండి కాపాడుకొనుటకు తగినశక్తికలిగి యుండవలెననియు మొదలగుసంగతులు విపులముగా చెప్పిరి.

కీర్తి శేషులయిన

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి

జీవితకుసుమము

ఆంధ్రులకు విజ్ఞాపన

దైవభక్తులను, దేశాధిపతులను, సాంఘిక సేవకులను, ధర్మపాతక పాపీయులను, విశుద్ధ దత్తులను అయిన దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారు 19 సంవత్సరముల క్రిందట పరలోకగతులై యుండినను వారిశివిత వృత్తాంతము సమగ్రరూపమున ఇప్పటి వరకు ప్రకటింపబడకుండుట యెంతయు గోచరించును. వారు జీవించిన కాలము 27 సంవత్సరములు మాత్రమేయై యుండుట నలన వారి నాంగత్యములోనికి వచ్చి వారి నెరిగినవారి సంఖ్య యే మిక్కిలి స్వల్పము. ఆ స్వల్పసంఖ్యకులలో కొందరు బాపయ్యగారి మరణాంతరము గడచిన ఈ దీర్ఘకాలములో మృతులగుటయు తలపించినది. బాపయ్యగారి జీవితము అనేక ఘనకార్యములతో విస్తృతము జేరినదేగాక వివిధముగుణధర్మములతో విరాజిల్లిన సుందర కుసుమమంటిది యగుటచే వారి మిత్రులు జీవితములందది ఏ యే సందర్భముల ఎట్లు ఉపకరించెనో వానినెల్ల సంపాదించుట యాచర్యకము. కాన నికవానిని సేకరించుటలో ఆలస్య మెంతమాత్రము తగదని తాముమాడ అంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను. తమవద్దనున్న లేఖలనుబట్టి గాని, యెరిగియున్న విషయములనుబట్టిగాని బాపయ్యగారిని గురించి తాము కొంతవ్రాసి పంప వేదచున్నాను. ఇతరమిత్రులను గూడ నిటులనే బ్రార్థించుచున్నాను. అందరును పంపిన వృత్తాంతములను పుస్తకరూపమున బాపయ్యగారి రాబోవు వర్ణింపబడిన 9-3-28 తేదీకి ముద్రించి ప్రకటింప నలయునని నిశ్చయించుకొంటిని. తాము నా ప్రార్థనను మన్నించి సాధ్యమైనంత త్వరలో తమకానుక పంపుదురని నిరీక్షించుచుండును. వందనములు.

కామరాజు హనుమంతరావు.

ఇన్ని కుపేట, రాజమండ్రి. 22-2-27.

పురుష వానరము

కుంభకోణంలో అల్లరి.

కుంభకోణం, ఏప్రిల్ 3:- ఒక అడవి మగకోతి వారము రోజులనుండి విస్తలవిడిగా తిరుగుచున్నది. ప్రజలందరు భయపడుచున్నారు. పిల్లలను ఆడవారిని బాధించి గాయపరచుచున్నది. ఈ మధ్యాహ్నము ఒక నడివయసు బ్రాహ్మణ స్త్రీని తరచుగా యామె నూతిలోపడెను. చావసిద్ధముగ నున్నదని తెలియుచున్నది. పశువులగుడ హింసించుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్.)

కార్యేటిగరం యెస్టేట్ గ్రామోద్యోగుల

రాయబారము

కార్యేటిగరం యెస్టేట్ గ్రామ ఉద్యోగీయుల మహాసభాధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బి. మునుస్వామి నాయుడు బి.ఎ, బి.ఎల్, ఎం.ఎల్.సి. వారి యాజమాన్యముక్రింద శ్రీయుతులు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారి బి.ఎ, బి.ఎల్, ఎం.ఎల్.సి., డి. మునిరత్నమునాయుడుగారు, టి. దొరస్వామి రెడ్డి, డి. సంతోషరెడ్డి, వేణుగోపాలరెడ్డి, కాంపల్లె పాపానాయుడు, కె. సుందరరాజుశర్మ, సి. యల్. రాఘవాచారిగార్లు మఱి యనేకమంది ప్రముఖులు గ్రామోద్యోగీయుల తరపున, కార్యేటిగర సంస్థానములోని గ్రామములను ప్రభుత్వమువారు నూతనముగా రీగూపింగ్ చేయుటకు తలపెట్టిన విషయములపై తమ యసంతృప్తిని వెల్లడించుచు గౌరవనీయులగు చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వపు రెవిన్యూమెంబరు గారిని 29-3-27 తేది సాయంత్రము 5-15 గంటలకు సందర్శించిరి. రాయబారవర్గమునకు నాయకులగు శ్రీ మునుస్వామి నాయుడుగారును, పార్థసారథి అయ్యంగారును సుమారు 5 గంటలపై రీగూపింగులపలన గలగు కష్టనిష్ఠులగుటగూర్చి విమర్శగా మాటలాడిరి. గౌరవనీయులగు రెవిన్యూ మెంబరు వారియభిప్రాయముల నతిశాంతముగా విని సాదరభావమున నన్నివిషయముల బరిశీలించి సాహాయ్యమొనర్చునట్లు మాటయిచ్చిరి. అటువెనుక రాయబారవర్గ ప్రముఖులందరును మరలివచ్చిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

గోపాతీ కాంగ్రెసు జరిగి యిప్పటికి మాడు మాసములు గతించినవి. ఇప్పటివరకు జిల్లాయం దాయాతాలూకాలలో కాంగ్రెసు సభ్యత్వము మున్నగు విషయములగురించి సమకాలియీ యేదియును యీ కార్యాలయమునకు చేరలేదు. ఈమండలమున కాంగ్రెసులో సభ్యుల జేర్చుట మొదలగు పనుల అభివృద్ధి ఎంతవరకు జరుగుచున్నదియు 15 రోజుల శోకపర్యాయము ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారికి నివేదిక పంపవలసియున్నది. కాని ఆయాతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులవలన ప్రత్యుత్తరములు లేకపోవుటచేత ఆం. రా. కాం. సంఘమువారికి ఏమి తెలియబరచుటకును వీలుకలుగకున్నది. కావున ఆయా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘోద్యోగీయులు దీక్షవహించి కాంగ్రెసు నడిపించుచు 15 రోజులశోకపర్యాయము, అనగా ప్రతిరోజు 1వ తేదీకిని నివేదికల పంపగోరుచున్నాము.

కొన్ని తాలూకా కాంగ్రెసు సంగములు నూతన యెన్నికలు జరిపినవి. మరికొన్ని జరుపవలసియున్నవి. ఈ నెల 10 వ తేదీకి నాకుచేరునట్లుగా జిల్లా కాంగ్రెసు రాష్ట్రకాంగ్రెసు

-వ నం|| ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది మంగళవారము

సంఘములకు ఎన్నుకొనిన సభ్యుల జాపితాలను, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముల నూతనోద్యోగీయుల పేర్లను తప్పక పంపగోరుచున్నాము. అట్లుచేరినగాని సభ్యులకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ నోటీసు పంపుటకు అవకాశముండదు. కాబట్టి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులు 10 వ తేదీ లోపు ననే పై సంజాయిషిని పంపించగోరుచున్నాము. పిమ్మట పాలుగైదురోజులలో జిల్లాసంఘసభ సమావేశపరచబడును. సదరు సభలో చర్చించుటకు సభ్యులు తీర్మానములను పంపేయెడల ఆవి సభాకార్యక్రమ పట్టికయందు చేర్చబడును.

సారుపూడి నత్యనారాయణ, కళా వెంకట్రావు,

కార్యదర్శులు.

రఘువంశము

శ్రీ. కాళిదాసగిరామసారమ్ కాళిదాస స్మరస్వతీ,

చతుర్ముఖోధవాపాషా ద్విదుర్వా న్యేతు మాద్యుశే.

(ప్రశ్నము:— (1) పుత్రసంతానాపేక్షతో వసిష్టాశ్రమముందు నందినీధేనువునకు శుశ్రూష చేసి న దిలీపమహారాజునకు నందినీధేనువు సింహరాపముతోదర్శనమిచ్చుటకు, గారణమేమి? తానీయబోవు వరప్రదానముయొక్క చిహ్నము లెట్టివి నూచింపబడినవి?

(2) 21 దినములు సేవానంతరముందును, సింహదర్శనాత్పూర్వముందును నందినీధేనువు దిలీపమహారాజున కెట్టి ప్రత్యేక ఫలము ననుగ్రహించినారు?

పై యంశములను 2, 4, 5, 8, సర్గలలో కాళిదాసు ఏ ప్రకారముగా స్థిరపరచిన దిప్రమాణముగా వివరించునది.

(ప్ర:- 2, (ఎ) రఘుమహారాజయొక్క మహిమను అన్ని సర్గలలోనంతటి శేషముగా వర్ణించినకారణమేమి? (బి) శ్రీరామచంద్రమూర్తివారు రఘువంశములో నావిర్భవించుటకు గారణమేమి? (సి) రఘుమహారాజు జన్మమునకున్న శ్రీరామచంద్రమూర్తివారి యవతారమునకున్న ఎట్టి సంబంధము కలదో సహేతుకముగా నిరూపించునది.

పైప్రశ్నములు మనకాలేజీపండితులు ముగ్గురు వేరువేరుగా వారియభిప్రాయములు తెలియపరచుచు శ్రీరామనవమికి బూర్వదినముందు అందజేయవలెను.

తృప్తికరమైన సమాధానములను దెలియపరచువారికి శ్రీరామనవమినాడు రు 5-0-00 లు పారితోషికముగా నీయబడును. ఆసమాధానము లాంధ్రపత్రికలో బ్రమరింపబడును.

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయం } చదలవాడ గోపినాథం
కొత్తూరు } ఆనగరి ప్రెస్సిపాలు

ప్రథమ ఆంధ్రభట్ల శివశిరిరము—నూజివీడు

ఏప్రియల్ 1 వ తేది ఉదయంనుండి ప్రారంభింపబడినది—15 మంది భటనాయకులు వివిధప్రాంతములనుండివచ్చిరి. శ్రీ పుయ్యూరి రాజావారి విశాలమైన తోటలో శిబిరము ఏర్పాటు చేయబడినది. అందు బసలు భోజనములు ఏర్పాటు అయినవి. శ్రీవారున్న ఇతరభటులను ఎక్కువ ఉత్సాహముగా ఉదయం 5 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు పట్టిమ గోదావరిజిల్లా వాలంటీరు దళములను తయారుచేసిన ఏలూరువాసి యాదూరి సత్యనారాయణ రావుగారిచే కవాత్తులో శిక్షణ పొంది, 6.30-8 గంటలవరకు శ్రీ రాజావారిచే గుజ్జపుస్వారి శిక్షణకొనుచు, 8 మొదలు 11 గంటలవరకు, భటనాయక శిక్షణ గూర్చి, ధర్మములు, ఫతాకము, సుసర్పించి ఉపన్యాసములు శ్రీ యర్రగంట సూర్యనారాయణరావుగారు, శ్రీ యమ్. కుటుంబ రావుగారు, శ్రీహాన్ జోగయ్య శర్మగార్లచే వినుచు మధ్యాహ్నము 1-30 మొదలు 2 గంటల వివిధవర్షలు జరుపుకొనుచు, 2 మొదలు 4 గంటలవరకు, ప్రథమచిక్త్య డాక్టరు జోగయ్య శర్మగారివలన అభ్యసించుచు, 4 మొదలు 4-30 వరకు సంజ భాషణ; శ్రీ కుటుంబ రావుగారివలన తెలిసికొనుచు, 5 మొదలు 7.30 గంటలవరకు, భటశిక్షణ, పొందుచు, అట్లు సేర్పకొనుచు రాత్రి 8-30 మొదలు 10 గంటలవరకు తిరిగి భటధర్మములనుపన్యాసముల వినుచు ఉత్సాహముగా శిబిరము సాగించుచున్నారు. నూజివీటివారు 10 మందిమాడ ఇంద్ర జేరి శిక్షణ పొందుచున్నారు. సదరు కాంపు 5-4-27 వ తేది సాయంత్రముతో ముగించబడును.

హా. జోగయ్యశర్మ.

బంగారు పరిమాణపు రిజర్వు

బ్యాంకు చిత్తుచట్టము

(ప్రభుత్వభాషాంతరీకరణము)

(నిన్నటితరువాత)

40 వ క్లాజు.—ఈ క్లాజులోని నిబంధనలు రిపోర్టు లొక్క 149 వ పేర్లగ్రాఫులోని శిఫార్సులకు అనుగుణముగా మన్నవి. ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారు, ఇష్యూ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఆస్తులను, అవి నోటులకు సంబంధించిన లేదా రూపాయి తీర్మానమునకు సంబంధించిన బాధ్యతను తీర్చుటకు అగత్యమై యుండునంతమేరకు తీసుకొనుటకు అధికారమును కలిగియుండవలెనని కమిషనువారు శిఫార్సు చేయుచున్నారు. ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలు గారికి ఇష్యూ డిపార్టుమెంటుయొక్క ఆస్తులను మాత్రమే కాకుండా బాంకింగు డిపార్టుమెంటు ఆస్తులనుగూడ తీసుకొనుటకు హక్కును ఇచ్చుట కుద్దేశించబడినది. ఎందు చేతనగా ఇష్యూ డిపార్టుమెంటులో తగిన ఆస్తులను ఉంచుటకు బాంకి తప్పనిసరిగా సిద్ధాంతములో అట్టి అవసరము కలగవచ్చును, అట్టి సంబంధములలో ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారిచే నిర్ణయింపబడు ఏదో యొక యితర ఏజెన్సీచే నోటులను జారీచేయు పనిని చేయించుటకుమాత్రం నిబంధన చేయబడినది.

41 వ క్లాజు.—కమిషనువారియొక్క రిపోర్టు తాలూకు 161 వ పేర్లగ్రాఫులోని శిఫార్సులను స్వల్పమార్పులతో యీ క్లాజు అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది. కమిషనువారు శిఫార్సు చేసినట్టి కనిష్టపు రిజర్వు బాలన్సులకైన నూటికి యింతల సేవకులు హిందూదేశమునకు కొంతసేపు వగాకనబడుచున్నవి. కనుక వరుసగా డిమాండుయొక్కయు కాలపు బాధ్యతల యొక్కయు ప్రతి నూటికి 7½ వరకున్నా 2½ వరకున్నా యీ వంతులను తగ్గించుటకు ఉద్దేశించబడినది.

కమిషనువారి రిపోర్టు తాలూకు 162 వ పేర్లగ్రాఫులో నూచింపబడిన “బాంకి” లేదా “బాంకరు” యొక్క నిర్వచనము పూర్తియైనది కాదు. కాని సంక్షిప్తీకరమైన నిర్వచన మేదికాని కుదురుట కష్టము గనుక యీ బిల్లుతో చేరిన ఒక షెడ్యూల్లో ప్రధమములో యీ క్లాజులోని నిబంధనలు ఏ బాంకిలను వర్తింపజేసే ఆ బాంకిలను తెలుపుటకును షెడ్యూల్లో కొంతకాలము పిమ్మట మార్పులను చేయుటకు ఆలోచన సభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి అధికార మిచ్చుటకును ఉద్దేశించబడినది.

మాసవారీ రిటరను అది యేనెలకు సంబంధించినదో ఆ నెలయొక్క అంతమునటి తీగకులను మాత్రమే తెలుపును గనుక యీ క్లాజుయొక్క (3) వ క్లాజులో చెప్పబడిన సమాచారమును పొందుటకు నిబంధించుట అవశ్యకము.

బాంకివారు పంపుకొనే మాసవారీ రిటరను మీదనే కాక రిజర్వు బాంకి బోర్డువారి వద్దనుండి అందిన ఏ రిపోర్టుమీదైనను మాత్రం చర్య పుచ్చుకొనుటకు గవర్నరు మెంటువారికి వీలు గలుగజేయుటకు నిబంధించవలయు ననుటకూడ అవశ్యకము.

42 వ క్లాజు.—రిపోర్టు తాలూకు 87 వ పేర్లగ్రాఫు నందలి ఉద్దేశమును యిది అనుసరించుచున్నది.

43 వ క్లాజు.—ఇది కమిషనువారి రిపోర్టు తాలూకు 100 వ పేర్లగ్రాఫులోని శిఫార్సులను ఆధారముగా కలిగియున్నది. కమిషనువారు నూచించినంత శీఘ్రముగా ఒక రిజర్వు ఫండును నిర్మించుట అవావశ్యకమని తలపబడుచున్నది. కనుక ఒక తగ్గింపు చేర్చుట నూచింపబడినది.

44 వ క్లాజు.—ఇది కమిషనువారి రిపోర్టు 158 వ పేర్లగ్రాఫులోని శిఫార్సులను యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

45 నుండి 47 వరకుగల క్లాజులు—రిపోర్టు తాలూకు 159 వ పేర్లగ్రాఫులోని సమాచారమును యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

48 వ క్లాజు.—రిపోర్టు తాలూకు 157 వ పేర్లగ్రాఫు లోని శిఫార్సులను యిది అమలులోనికి తెచ్చుచున్నది.

49 వ క్లాజు.—బాంకి లిక్విడేషనుకు రాగల విషయమున కయ్యును బాంకి తాలూకు రిజర్వుఫండును నిలువ లేలే ఏదో సార్వజ్ఞిక పంచుటకయ్యును నిబంధనచేయుట అవశ్యకము.

50 వ క్లాజు.—ఇది రిపోర్టు తాలూకు 164 పేర్లగ్రాఫులోని శిఫార్సులను ఆధారముగాగోనియున్నది. ఆలోచన సభ ప్రోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి రెన్యూలేషనులను చేయుటకు వార్షిక కారము ఒసగవలెనని కమిషనువారు నూచించియు

న్నారు. దీనికంటే ఆలోచనసభతో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారి అనుమతిని ముందుగా పొంది బోర్డువారు రెన్యూలేషనులను చేయుట మేలని తలపబడినది.

రిజర్వు బాంకిని సృష్టించినమొత్తం లోకలు బోర్డులను నిర్మాణము చేయవలసినది లేనప్పటికిని తర్వాత అట్టి లోకలు బోర్డులు అవశ్యకమని తలపబడినయెడల వాటిని స్థాపించుటకు రిజర్వు బాంకికి అధికారమిచ్చుటకును, యొక్కవని దోచునట్టి అధికారములను పనులను వారికి అప్ప జేపుటకున్న 2 (సి) సబ్ క్లాజులో ఉద్దేశించబడినది.

51 వ క్లాజు.—జన సామాన్యమునుండి సవరణలను ఆర్థిక సవరణలను వాటి ముద్ద కిచ్చుటకారము పుచ్చుకొనుటకు క్రెస్సీ బిల్లుచే గవర్నరు మెంటువారిమీద మోపుటకు ఉద్దేశించబడ్డ బాధ్యతలను దానికి నోట్లను జారీచేయుపని ప్రాన్సిఫరు చేయుటకు కాలమునందే బాంకివారు తీసికొందురు.

2 వ షెడ్యూల్.—ఈ షెడ్యూల్లో నుండు నిబంధనలు ఇండియా యింపిరియలుబాంకు నెట్వర్కులో బోర్డువారిచే అంగీకరింపబడినవి. అవి యింపిరియలు బాంకి వాటాదారుల సమక్షమున ఉంచబడును. నూచింపబడిన షరతులు పన్ను లిచ్చువారిపై క్రొత్త భారమును ఏదిన్ని మోపదు. రిజర్వు బాంకికార్లు చేయబడిన ఏజెన్సీపనికైయ్యును ప్రైవేటు చేల్లించని కాఫిల విషయమైన నష్టముకొరకును ఇండియా యింపిరియల్ బాంకికి పరిహార మిచ్చుటకును యిండియా దేశమునందు బాంకింగు పనిని యింకను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రోత్సహించుటకును అవి ఉద్దేశించబడినవి.

బేసిల్ వి. బ్లాక్ట్.

1927 వ సం॥ జనవరి 13 వ తేది.

సరస్వతి పూజోత్సవము - నాయకులశిక్షలు

11 గరు విడుదల చేయబడుట

బారిసాల, ఏప్రిల్ 2:—17 గరు ముద్దాయిలలోను 11 గరు విడుదలచేసి సరస్వతిపూజోత్సవ సందర్భపు కేసులో నాయకుల 6 వారములశిక్ష విధించి కేసును చాలించిరి. శిక్షింపబడినవారిలో మువ్వరను తెయిలపై విడుదల చేసిరి.

(ఆ.ప్రె.)

కొమూ ఆస్పిలు

లంచగొంతెనమే శేరము

బొంబాయి ఏప్రిల్ 1.—డిప్టీకలెక్టరు మొదటి తరగతి వ్యాయాధికారిగ పనిచేసిన జె. ఎ. ఆర్. కొమూగారిపై లేబడి న లంచగొండేసేరమునకు 12 నెలల కఠినపరకమును రెండునెల రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడినది. ఆస్పిలులో 8 మాసములకు, 1100 రూపాయలకు తగ్గింపబడినది. తిరిగి ఆస్పిలుచేసి కొనుటకుగాను తెయిలు అడుగగా తిరస్కరింపబడినది. ఆస్పిలు విచారణ జరుగుచున్నది.

ఆ.ప్రె.

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్ణేతలగు

బ్ర॥ పసుమరె యజ్ఞనారాయణకృత్రిగారి

“సావిత్రి” (6 అంకముల నాటకము)

నెల రు 1-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. వర్తకులు ప్రత్యేకధరలు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. 8559

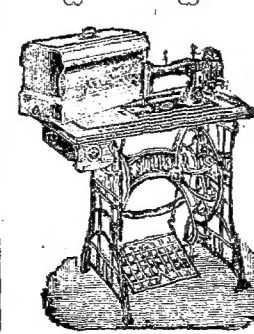
కార్యదర్శి, విద్యుత్సాధనసభ, బందరు.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

అత్తరుచేయువారికి, సబ్బులు చేయువారికి కావలసినట్టి అపకవస్తువులు అనగా సారముగల చమురులు, సువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరునత్తులు, పొగాకు, నస్యము, వరదీప్తులు, జొవగ వస్త్రము మొదలగువాటికి కావలసినవస్తువులు, సుప్రసిద్ధమైన హీకో అత్తరులు మొదలగునవి మావద్ద చాల సరసమైన సర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల జాబితా యిసాముగా పంపబడును. ఈ డిగునలిసమునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను. 8581

డి.జి.గోర్, 31, నుంగల్ దాన్రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

స్టోనరు కుట్టు మిషనులు రొఖధర 120/-

ఇది జర్మనీయందు తయారు చేయబడినది. విశేష కాలము వర ముక్తులేకుండా పనిచేయగలవు. ప్రతిపట్టామందును యేజంట్లు కావలెను. 3401
సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్సు చిలకలపూడి పోస్టు మనిరీపట్నం. రేకులమిషనులను, కూడ మేము అమ్ముచున్నాము.

చెన్నపురి జజారుధరలు

1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ 5 తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 85 0 0 మొదలు 112 8 0 వరకు		
వియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలిని ,, వ 42 గలవి రు 18 12 0 14 12 0		
నెల్లూరిని ,, డిల్లో ,, 15 8 0 16 0 0		
డిల్లి ,, డిల్లో ,, 16 4 0 17 0 0		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0 10 0 0		
నవ్వులు ,, ,, 22 0 0 25 0 0		

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా1-కి రు 205		15 0 0 16 0 0
నెనగలు ,, డిల్లో ,, 15 0 0 16 0 0		
పెసలు ,, డిల్లో ,, 16 0 0 17 0 0		
మినుములు ,, డిల్లో ,, 17 0 0 19 0 0		
ఉలము ,, ర 195		12 12 0 13 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా1-కి		158 0 0 156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి		14 0 0 25 0 0
కొండాపురంవేరునెనగపప్పుబా1-కి,		54 0 0 56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,		50 0 0 52 0 0
వేరునెనగనూనెగానుబా1-కి రు 188 మిషన్ నూనె		128 0 0
అనుదము బా1-కి		118 0 0 119 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		68 0 0 70 0 0
కూరపసుపు ,,		40 0 0 50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి 122 0 0 140-0-0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,		50,55
బెల్లము బా 1-కి		40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి		21 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి		81 0 0 82 8 0
చదరం		81 0 0 82 0 0
రవుండు		27 0 0 88 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	7 1 0
నెం 6 బెన్ని ధర		4 4 0
నెం 24 ,, సింహం		7 4 0
నెం 24 ,, లాక్		6 4 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		9 1 0
నెం 40 ,,		10 0 0
నెం 44 ,,		5 8 0
నెం 20½ మ్యాకాలక్		6 6 0
నెం 12½ మాళ		5 8 0
నెం 16½ ,,		5 14 0
నెం 20½ కాపురజీ		6 4 0
నెం 40 జమ్మరు		9 12 0
నెం 44 సాండ్		5 0 0
నెం 4 బెన్ని		8 12 0

7. దూది.

జోండావెట్టు బారు 1-కి		800 0 0
వల్పాడుదూది ,,		145 0 0

8. లోహములు.

నెం 100 కులంకిక		61 0 0
బంగారు, కులము 1-కి		21 0 0 21 2 0
పవరము 1-కి		18 8 8
ఇల్లడి బా 1-కి		234 0 0 238 0 0
ఇల్లడి బా 1-కి		254 0 0 258 0 0

గురుప్రసాదము

లఘుశబ్దేందు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతమును స్థాపనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి. రు 5-0-0 పండితులచే సిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయవారికి పోస్టు ఖర్చులు లేవు. చిరునామా.—మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, 3499 విజయనగరము.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

వ్యవసాయ సంఘముల స్థాపన

ఆంధ్రదేశమున తక్షణము జరుగవలసినపని

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు ఆంధ్రదేశ సరిహద్దుల ప్రకాశంపంతులుగారు భావికర్తవ్యమునుగూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

హిందూదేశమందంతటను వ్యవసాయములు జీవనము చేయు రహితులు మిక్కిలి బుణములే పొందుచున్నట్లు అప్పు తెచ్చుకొని బాధపడుచున్న సంగతి ఎల్లరకు తెలిసియున్నది. ఈ రహితులయొక్క మొత్తములు సర్కారులెక్కల ప్రకారము మూడు 800 కోట్ల రూపాయలకును. ఈ బుణము రాసురాసు ప్రతివత్సరము వృద్ధియగుచున్నది గాని తగ్గదలకు మార్గము కనుపించుట లేదు.

1884 సంవత్సర ప్రాంతములో యిండియా గవర్నమెంటువారు దేశములోని రహితులయొక్క బుణము ప్రతివత్సరము ఎక్కువగుచున్నదనియు, అప్పటికిగల బుణము తక్కువ రహితులు తీర్చుకొనుటకు ఏర్పాటుచేసి బుణభారమును వడ్డిభారమును రహితులమీదనుండి తగ్గించు ఏర్పాటు ముందుగా జరిగించినగాని రహితుల బాధపడుచున్నట్లు లేదని ఒప్పుకుంటూ అట్టిబుణము క్రికి తగిన ఏర్పాటు ప్రభుత్వమువారు చేయగలరని వాదనము చేసియుండిరి. కాని క్రియార్థ పముగా ఒక్కపనియైనను జరిగియుండలేదు. వ్యవసాయదారుల భూముల నభివృద్ధిచేసికొనుటకు ద్రవ్యసహాయము చేయుటలంపుతో చట్టమొకటియు, వారిబుణములను గూర్చినచట్టము మరియొకటియు 1884 సంవత్సరములోను దరిమిలను సామ్రాజ్య శాసనసభలో తీర్మానింపబడినవేగాని ఆ చట్టముల ప్రకారముకూడ ఏవిధమైన ఉపకారము న్ను బుణగ్రస్తులైన రహితులకు చేసియుండలేదు. ఎప్పుడైనను ఏకొలదిమందితో అట్టిచట్టములక్రింద ఏకొద్దిమొత్తమైనను బుణముక్రింద యిచ్చియుండినపడల ధనసహాయము కావలసియున్న బీదరహితులకు యివ్వకుండ బుణము అవసరములేని భాగ్యవంతులకే గవర్నమెంటునందు వారికిగల పలుకుబడి కారణముగ, యివ్వబడినవిగాని సామాన్యులకు యివ్వబడలేదు. ఈకారణముచే మైనచెప్పబడిన చట్టములు లేనివారితో సమమైనవిగా నున్నవి.

ప్రభుత్వమువారి లెక్కల ప్రకారము వ్యవసాయదారుల బుణము 800 కోట్లు కలదని చెప్పబడినను అది సరియైన మొత్తమని భావించుటకు వీలులేదు. సరియగు మొత్తము దీనికి రెండు రెట్లు అనగా 1600 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువగానుండ నుండగలదని మనము భావింపవలసియున్నది. సంవత్సరమునకు మూడు 40 కోట్ల రూపాయలు పన్నులు చెల్లించు వ్యవసాయదారులు, యిట్టి దారిద్ర్యస్థితి ననుభవించుట ప్రపంచములో ఏదేశములోను ఏప్రభుత్వముక్రిందగాని లేదు. రహితులు వారి తలకుమించిన బుణబాధ ననుభవించుచున్నారు. మానసియులగు దాదాభాయి డిగ్గిమహేశ్వరుల లెఖల ప్రకారము భారతదేశములో దామాషను తల ఒక్కటికి ముప్పది రూపాయలు ఆదాయముమాత్రము కలదు. ముప్పదికోట్ల ప్రజలమీదను పై బుణము పంచిన పడల తల ఒక్కటికి ఏబది రూపాయల బుణము గుచున్నది. అందుచే వారు స్వప్రయత్నము బుణము ప్రయత్నము కట్టి సావకాశమును కనుపించదు. కడచిన నెలలో ఎస్సెంట్ల యందు ఆర్థిక సభ్యులగు సర్ జే సి థ్ బ్లా క్టుగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చర్చలో యీ ప్రభుత్వము వారు హిందూదేశములో ప్రజలకొరకు చేసినబుణము (గీనిని యిగ్గిపులో నేవనతో డెట్టు అని చెప్పెదరు మూడు 950 కోట్ల రూపాయలు మైన గలదనియు దానిమీద సాలీన హిందూదేశ ప్రజల చెల్లించవలసిన వడ్డీ మూడు 80 కోట్ల రూపాయలు కలదనియు బ్లా క్టుగారు చెప్పియుండిరి. దీనిని ఖండించుచు నేను గవర్నమెంటువారు కై లెట్టు మొదలైన వాటిని కట్టుటకు విస్తారముగా ఇంగ్లండులోను కొద్దిగా యీ దేశములోను చేసినబుణములు ప్రజాహితముకొరకు చేసిన దేశ బుణము లని చెప్పటకు వీలుగాదనియు, భూమిసాగుబడికిగాను బీదరహితులచేసిన, సర్కారులెక్కలవల్ల కనుపడే 800 కోట్ల రూపాయలు నిజమైన దేశబుణము (నేవనతో డెట్టు) కాని మరియొకటి కానేరదనియు అట్టి బుణమును విముక్తచేయుటకు గాను ఎట్టిమార్గమును కనుపరచవలసినట్టి బడ్జెటు ప్రజాహితమైన బడ్జెటు కానేరదనియు సర్కారువారు చేసినబుణము క్రికి ఎట్టియేర్పాటుచేసినాగో అట్టి ఏర్పాటును రహితుల బుణమును తీర్చుటకు చేయవలసియున్నదని నేను చెప్పియుంటిని. రాబోవు రిజర్వబ్యాంకువిషయమై చర్చజరిగినపుడు జోషిగారు రహితులయొక్క బుణముక్రికి సదుపాయము చేయించవలసినదిగో కోరగా రిజర్వబ్యాంకులో అట్టి ఏర్పాటు చేయుటకు అనకాశములేదని ప్రభుత్వములో సర్ బ్లా క్టుగారు

చెప్పి యుండిరి. మరియొకరోజు చర్చలో రయతులయొక్క బుణముక్రికి విషయమున తిరుగ చర్చ జరిగినతరువాత రిజర్వ బ్యాంకువిషయమున బ్లా క్టుగారు మాట్లాడుచు నాచే కేయ బడిన ప్రశ్నకు జవాబుగా రిజర్వబ్యాంకు ఏర్పాటుచేయునపుడే రహితులయొక్క బుణముక్రికి తగిన ఏర్పాటుచేయుటకు అనకాశమున్నదనియు ఆవిషయము పెట్టెంబరునందు జరుగు ఎస్సెంట్ల సభయందు చర్చకువచ్చునపుడు రహితుల బుణముక్రికి బ్యాంకుల చేర్పాటు చేయుటకు కూడ ఆలోచింపబడునని మొదట వారు చెప్పిన అభిప్రాయమును మార్చుకొని వాదనము చేసియున్నారు. మరియు నిప్పుడు దేశమందెల్లడ సంచారముచేయుచు విచారణ సల్పుచున్న వ్యవసాయపు కమిషనువారు ఇచ్చు రిపోర్టుకూడ ఆలోచించి తగినయేర్పాటు చేయవచ్చునని చెప్పియున్నారు.

ఇప్పుడు మన ఆంధ్రరాష్ట్రమున, మద్రాసు నగరములో కూడ చేరిఉన్నటువంటి పదమూడు జిల్లాలలోను జిల్లాఒక్కొక్కటి దామాషను మూడు 950 లేక 1000 గ్రామములకులపు. ఈరోజు మొదలు ఈ ప్రతిగ్రామములోను, ఫిర్యాలోను తాలూకాలోను, జిల్లాలోను వ్యవసాయసంఘము లనువారిని ఏర్పాటుచేసి రయతులకుగల బుణపరిస్థితులను తెలియచేయుచు సభలనుజరిపించి తీర్మానములుచేసి మహాజరఅట్టి తయారచేయించి వ్రాస్తూ మెంబరుల సర్ బాసిథ్ బ్లా క్టుగారి డిపార్టుమెంటుకార్యదర్శికి పంపుట ఆత్యావశ్యకమైయున్నది. ప్రజలు తమకష్టములను తమకు కావలసినపరిహారమును ప్రభుత్వమువారికి వెల్లడిచేయుచు ప్రభుత్వము అట్టిలనుపంపినవారి ఆధారము మీద రిజర్వబ్యాంకుబిల్లులో అవసరమైన సవరణలను ఉపపాదిం చి కా వ ల సిన కార్యములను జయప్రదముగా నెరవేర్చుకొనుటకు అనకాశముండగలదు. ఇందువిషయమై ఆంధ్రదేశమునందంతటను ఆంగ్లో శన జరుపుటకు కేంద్రసంఘ కొద్దిదినములలో ఏర్పాటుచేసి తూర్పుగోదావరి,పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలలోని అన్ని తాలూకాలోను సాధ్యమగునంతవరకు అన్ని గ్రామములలోను శ్రీయుతులు బిక్కిన వెంకటరత్నము, కందుల వీరరాఘవస్వామియ్యారు, దండు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణరావు, అయ్యదేవర కాశీ శర్మరావుగార్లు మొదలగు ఇతరనాయకులు, ప్రచారక సోదరులతో పనిచేయుటానుకొన్నాము. సాధ్యమైనంతవరకు ఈ మాడుజిల్లాలోను పని పూర్తి చేసికొని ఇదేవిధమున నితర జిల్లాలలో నాయకులసహాయమున వ్యవసాయసంఘములను స్థాపించి కార్యక్రమమును జరుపదలచుకొన్నాము. ఇది ఆత్యంతావశ్యకమైనపనియైయున్నది. ఇంతకంటె ముఖ్యమగు బంగారుకెన్నీ బంగారుప్రాండర్లు బిల్లుల చర్చ రాబోవు అసెంట్ల యందు జరుపబడును. కాబట్టి ఆ విషయము కూడ ప్రతి గ్రామములోను ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారికి వెల్లడిచేయుట అత్యంతావశ్యకమై యున్నది.

పై వ్యవసాయ సంఘములు ఒక్క రిజర్వబ్యాంకు చట్టము విషయమున మాత్ర మేర్పడి తరువాత నశించిపోవుటవల్ల దేశమునకు ఏమాత్రము లాభముకలుగదు. ఈసంఘములు శాశ్వతమైన పునాదిపై ఏర్పాటుచేయుట ప్రజలకర్తవ్యమై యున్నది. రాబోవు సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుబడ్జెటునందు రయతులకు కావలసిన సదుపాయములు ఏమిచేయుచున్నది గమనించి, వారికి తమ అభిప్రాయమును వెల్లడిపరచి ప్రజల అభిప్రాయప్రకారము ప్రభుత్వమువారు నడచుకొను నట్లు చేయుటకును, ప్రజాప్రభుత్వము స్థాపనచేయుటకును ఈసంఘములే శాశ్వతమైన పునాదులుగా నుండవలసియున్నవి. వీటిని శాశ్వతముగా పనిచేయునీతిలో నుంచుటకు కావలసిన ధనమును వసూలుపరచి ప్రత్యేక కమిటీని ఏర్పాటుచేసి ఆధనమును కమిటీస్టాండ్స్ కుమించుచి క్రమముగా పనిజరుపు ఏర్పాటు చేయుట ప్రజలయొక్క ధ్యేయైయున్నది. ఈసంఘములు ప్రత్యేక రాజకీయ సంఘములుగాగాని, కాంగ్రెసు సంఘములుగాగాని ఉండవలసరములేదు. అన్ని పార్టీలవారు అన్ని సంఘములవారు ఈ కార్యమును పూనుకొని జరిపించినయెడల రయతు బుణముక్రికి డగుటయేగాక వ్యవసాయవిషయమున కావలసిన ధనసహాయమును ఏతాలూకావారు ఆతాలూకాకు చాల తక్కువవడ్డీకి సంపాదించి తాము లాభమును పొంది, ప్రజాస్వాతంత్ర్యపాపము చేయుటకు అనకాశము పూర్తిగా లభించును.

కాబట్టి ఆంధ్రదేశమున గల సోదరసోదరీమణు లెల్లరు యీ విషయమై పనిచేయువారికి తోడ్పడగలందులకు వినయ పూర్వకముగ కోరుచున్నాను. కొద్దిదినములలో కేంద్రసానమును ఏర్పాటుచేసి ప్రచారముచేయు కార్యక్రమమును ప్రకటించుచున్నాము.

తిరువూరు రేంజి ఉపాధ్యాయులు

ఆన 1927 సం॥ మార్చి 19 వ తేదీ తిరువూరు రేంజి ఆఫ్ టీచర్స్ అసోసియేషన్ లో చెరుకుపల్లి పట్టాభిరామయ్య టి. యె. గారి అధ్యక్షత క్రిందగావించబడిన తీర్మానములు—

ప్రతి సంవత్సరము ద్రవ్యసహాయమును పొందుచున్న పాఠశాలలకు నిర్ణయింపబడిన గ్రాంటునుంచి ద్రవ్యాభావము చేత తగ్గించుచున్నారు. ఇది అక్రమము గనుక పూర్తి గ్రాంటును యిప్పించుటకు ఈ సభవారు శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

బోర్డు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుల జీతములు ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి అధమము ఈక్రిందివిధముగా నైనను ఏర్పరచుటకు ముఖ్య అవసరమని ఈ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

ట్రైండు కానివారు	ట్రైయిండు అయినవారు
లోయర్ గ్రేడురూ. 20	రూ. 25-1-85
మైయర్ గ్రేడు ,, 15	,, 30-1-50
చేకండ్రి గ్రేడు ,, 30	,, 40-2-70

15 సంవత్సరముల సర్వీసును, 40 సంవత్సరముల వయస్సును గల ఉపాధ్యాయులను ట్రైండు ఉపాధ్యాయులతో సమముగా పరిగణింపవలసినదిగా నున్న జి ఓటు 10 సంవత్సరముల సర్వీసును, 35 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఉపాధ్యాయులను ట్రైండు ఉపాధ్యాయులుగా భావించునట్లు సవరణ చేయగలం దులకు ఈసభవారు శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రయమరీ బ్రయిండు అయిన ఉపాధ్యాయులు తిరిగి బ్రయిండుతో నిమిత్తము లేకుండా లోయర్ గ్రేడ్ లో గ్రేడు స్థితికట్టును, యోగ్యతను పరీక్షించి యిచ్చుటకు ఆలోచనలో నున్నది. కాన అట్టిచట్టమును త్వరలో ఆచరణలోనికి తీసికొని రాగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీమంత్రివర్గమువారిని అభ్యర్థించుచున్నారు.

నాన్ షెడ్యూలరీ సర్వీసులోనున్న ఉపాధ్యాయులకు ఏర్పరచబడిన ప్రావిడెంటు ఫండు రూల్సు కఠినముగ నున్నందున కొంత షోర్ కర్రముగ నుండనట్లు సదరు రూల్సును మార్పు చేయగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీమంత్రివర్గమువారిని కోరుచున్నారు.

ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయుల పిల్లలందరికి ఉచితముగ అధమము స్కూలు ఫ్రెనలు క్లాసువర్క్ నను సెకండరీ పాఠశాలలో విద్యగరపించగలందులకు ఈసభవారు శ్రీ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

కృష్ణామండల విద్యాసంఘమునందు నాన్ మిషన్ టీచరు మానేజర్ల తరపున యివ్వబడిన నాలుగు స్థానములను త్వరలో అమలులో నుంచుటకున్నా వీనిలో ఒక స్థానము విద్యలో వెనుకబడిన తిరువూరు రేంజికి దయచేయించుటకున్నా శ్రీ జిల్లా విద్యాసంఘమువారిద్వారా ఈసభవారు శ్రీ గవర్నమెంటువారిని అభ్యర్థించుచున్నారు.

చేతిపనులను అనగా నవారు నేత, నూలుపడకుట, మున్నగువానిని వృత్తివిద్యలలో అత్యంత ప్రాధాన్యముగ వ్యవసాయమును ప్రాథమిక పాఠశాలలో నేర్పుటకు అనకాశమును కల్పించగలందులకు శ్రీబెజవాడ తాలూకాబోర్డువారిని శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతపు పకనీయ గ్రంథములయందు పల్లెటూరివారికి ఆదరణములేదు. కనుక అట్టివానిని వారికి అనుకూలముగ నుండు నటుల మార్పుచేయించగలందులకు ఈ సభవారు శ్రీ దొరతనము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

పగటిబడులలో పనిచేయు ఉపాధ్యాయులు రాత్రి పాఠశాలలో పనిచేయుచున్నచో సగముగ్రాంటు మాత్రమే యిచ్చుచున్నారు. అట్టివారికి పూర్తి గ్రాంటు యిప్పించుటకు శ్రీ దొరతనమువారిని శ్రీజిల్లావిద్యాసంఘమువారిద్వారా ప్రార్థించుచున్నారు.

రవిలి శైట్టి వెంకటసుబ్బయ్య, కార్యదర్శి.

దక్షిణ యిండియా రైల్వేపనివాండ్ల తీర్మానము సక్షిణ యిండియా రైల్వేపనివాండ్ల కేంద్రసంఘ కార్యదర్శిగారు యీక్రింది ప్రకటన చేయుచున్నారు.

పనివాండ్ల కర్వ మైన కనిష్టవేతన ప్రమాణమునకై ఆంగ్లో శన చేయుటకు ఈనెల 24 తేదీని "దక్షిణ యిండియా రైల్వే కార్మికదినము"ను జరుపవలసినదని శాఖాసంఘములకు అన్ని స్టేషనులకును తెలియజేసిరి.

ఆనాడు ప్రార్థనలు చేయవలెను. ప్రతి స్టేషన్ లోను బహిరంగసభ జరుపబడవలెను. కనిష్టవేతన ప్రమాణమును నిర్ణయించుచు తీర్మానము చేయబడవలెను.

హోంబోర్డువారికి కేంద్రసంఘముద్వారా తంతివార్త యొకటి పంపబడవలెను. ఆకలిదీర్చిన జీతబత్తెముల రద్దుచేయవలసినదిగో తలచవలెను.

మదరాసు శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

కర్నూలు జిల్లా నీటివనతి

గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు—కడప, కర్నూలు కాలనీ దిగువరయితలు 1829, 1830, 1831 ఫస్ట్ లో సాగుగానటు వంటి మొరకభూములను నీటికి క్లెయిమ్స్ నిరాకరించుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారికి విన్నపమందిరా?

(2) వారి కేదయిన సహాయముజేసిరా?

ఉ.—1926 సం॥ అక్టోబరు మాసములో నందికొట్కూరు తాలూకా రయతులవద్దనుండి మాడు అట్టిలువచ్చినవి. వాటిని రివిన్యూబోర్డున కంపిరి. బోర్డువారివద్దనుండి చీఫ్ ఇంజనీరు గారివద్దనుండి రిపోర్టు వచ్చును.

కోరంగి ప్రాజెక్టు

తూర్పు గోదావరిలో యీ ప్రాజెక్టును రు.12 క్లెయిమ్స్ వేయబడెను. 12525 ఎకరములు పల్లపుపంటకు వీలగును, కాని 1927-28 సం॥ బడ్జెటులో దీనికొరకేమియు సేర్పాటు జేయబడలేదు. చీఫ్ ఇంజనీరుగారు దీనివిషయమై ఆలోచించుచున్నారు. అని కె. వి. ఆర్. స్వామిగారికి ప్రత్యుత్తరముగ చెలిసెను.

బొబ్బిర్లంక తూము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు—పోలవరం బలందు ప్రాజెక్టు సందర్భమున బొబ్బిర్లంక తూము పెద్దదిజేయదలచిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—ఇప్పుడున్న తూము ఎన్ని ఎకరములకు నీరు సర జేయును? ఉ.—164,800 ఎకరములు.

ప్ర.—ఈతూముద్వారా సెంట్రలు డెల్టాలో ఎన్ని ఎకరములు సాగుచున్నవి? ఉ.—144,000 ఎకరములు.

ప్ర.—పోలవరం డివిజనునందు ఎంతభూమి సాగుజేయబడును? ఉ.—16,817 ఎకరములు.

గ్రామములందు వైద్యాలయములు

ఎ. కాశీశర్మరావుగారు—స్థానిక సంఘములు గ్రామములందు స్థాపించు వైద్యాలయములు పాశ్చాత్య వైద్యాలయములేగాని దేశీయ వైద్యాలయము లుండరాదని నిశ్చయించిరా? ఉ.—అవును.

ప్ర.—గ్రామాంతరములందు దేశీయ వైద్యాలయము గూడ స్థాపించుకొను స్వాతంత్ర్యము స్థానిక సంఘముల కొసంగదరా? ఉ.—ప్రభుత్వవిధానముప్రకారము ప్రస్తుతము ధనసహాయమును ఎం. ఎం. పి. వైద్యులేపొందవలెనని ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించిరి. దేశీయ వైద్యులకు స్థానిక సంఘములు ధనసహాయము జేసినచో వారి కేమియు అభ్యంతరముండదు.

గంజామువంతెన

బుక్కికుల్యానదిపై గంజామువేపనునదొ పం తె న గట్టుటకు వేసిన అంచనాను ప్రభుత్వమువారికి ఆమోదించలేదు. అంచనామొత్తము రూ 842 లక్షలు. వంతెనలేనందున చాలయిబృందగానున్నదని ప్రభుత్వమువారికి 1923 ఫిబ్రవరిలో తెలియవచ్చెను. మరల 1924 ఏప్రిలులో మంత్రిగారచుట్టికి బోయినప్పుడు చెలిసిరి. రైలుకు రోడుకుగలపి ఒకవేలవంతెన వేయటనుగూర్చి ఆలోచించిరి. కాని రోడునకై ప్రత్యేకముగ నొకవంతెన వేయవలెనని 1925 జూలయిలో నిశ్చయించబడెను. దానికి తగినప్లానులు అంచనాలు 1926 సెప్టెంబరులో చేరెను. దానికి 1927-28 సం॥ బడ్జెటునందేమియు ఏర్పాటుచేయలేదు. డబ్బువీలును జూచుకొని యీపని ప్రారంభించబడును అని ప్రాత్రోగారి ప్రశ్నకు తరముగ చెలిసెను.

ఏలూరు మునిసిపలినామినేషను

ఎం. నారాయణ రావుగారు—ఏలూరు పురపాలక సంఘసభ్యునిగ రా॥ సా॥ బడేటి వెంకటరామయ్య నాయుడు గారిని ప్రభుత్వమువారు నియమించుటకు కారణమేమి? ఉ.—రా॥ సా॥ వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు, ఏలూరు మునిసిపలు అధ్యక్షులు, 10వ వార్డును అభ్యర్థిగ నిలచిరి. కాని నామినేషను కౌన్సిల్లో నందుకొనవలసిన ఉపాధ్యక్షులు నాయుడుగారు సభ్యులుగ నుండుటకుగాని, తరువాత అధ్యక్షుపదవికి నిలచుటకుగాని వీలులేకుండజేయు నుద్దేశముతోనే ఆనాడు ఊరలేకుండిరి. అట్టి కుయుక్తుల నిష్ఫలముజేయుటకు ప్రభుత్వము వారు నాయుడుగారిని సభ్యులుగ నియమించిరి.

ప్ర.—నాయుడుగారు మునిసిపలు సంఘమునందు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుగ పదేండ్లు, అభ్యర్థునిగ 6 ఏండ్లు పండియుండిరా? ఉ.—8½ ఏండ్లు సభ్యునిగను, 5½ ఏండ్లు అభ్యర్థునిగ నుండిరి.

ప్ర.—నాయుడుగారిని సభ్యునిగ నామినేటు చేయుమని జిల్లా కలెక్టరుగారిని యితరులుగాని శిఫార్సుజేసిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—నాయుడుగారు తాను అభ్యర్థిగ నిలచిన 10 వ వార్డును అభ్యర్థులుగ నిలచిన యితరుల నామినేషను కాగితములను పుచ్చుకొనుటలో అన్యాయముగ ప్రవర్తించగ ప్రభుత్వము నారాచర్యము రద్దుపరచును ప్రకటించిరా? ఉ.—అవును.

ప్ర.—ఆ ప్రకటన వెలువడన వెంటనే నాయుడుగారు నామినేషను జేయుమని గోరిరా? ఉ.—లేదు.

ప్ర.—నాయుడుగారు జస్టిసుపక్షమువారగుటయే సభ్యునిగ నియమించుటకు కారణమయినదా? ఉ.—కాదు. కారణము పైన చెలుపబడెను.

ప్ర.—నాయుడుగారు ఏ అల్పసంఖ్యాసంఘప్రతినిధిగ నియమింపబడిరి? ఉ.—ప్రత్యేకముగ నొక సంఘప్రతినిధిగ నియమింపబడలేదు.

జాతీయ విద్యాపరిషత్ ఉత్సవములు

లక్షమంది పాల్గొనుట

పాలుగారి యువన్యాసము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 4:—జాతీయ విద్యాపరిషత్ ఉత్సవములు జాధవపుర కళాశాలయందు జరుపబడెను. సుమారు లక్షకుపైగా ప్రజలు పాల్గొనిరి. బెంగాలునందు ప్రారంభించబడిన స్వదేశీయద్యమమువలన ఏర్పడిన సంస్థలలో పెద్దదియు చేర్చబడియు నిడియే. సర్ టాకర్నాధు పలిక్ రామవిహారి గోకుల్ గార్ల త్యాగచిహ్నముగ సర్ పి.సి. రేగారు సంస్థ ప్రస్తుత దశనువివరించిరి.

విసిన చంద్రపాలుగారు జాతీయ విద్యనుగూర్చి యువ న్యసిందిరి. 20 ఏండ్లక్రిందట జాతీయోద్యమములను నేటికిని భేదమును చూపిరి. (క్రీ॥వెను.)

భారతమాతృ మందిరము

బాబు భగవాన్దాసుగారు పునాదులవేయుట

కాశీ, ఏప్రిలు 4:—బాబు భగవాన్దాసుగారు నిన్న ఉదయము భారతమాతృమందిరమునకు కాశీ విద్యాపీఠమునకు దగ్గరగా పునాదుల వైచిరి. ప్రముఖ పౌరులందరును విచ్చేసిరి. ఆలయమున దేశపటము చలువరాల్చిపై చెక్కిబడును. శిల్పి దుర్గాప్రసాదుగారి వైఫ్ర్యా ముట్టిపడునట్లు కుచేరుడు బాబు శివప్రసాదుప్రొద్దాగు దానిని చెక్కించిరి. దేశమాత నేవచేయుటకు ఈ ఆలయమున కట్టించుచున్నారు. అన్ని జాతులవారును మతములవారగు లోనికి పోవచ్చును. ఆలయములోనికి చెప్పులతో మాత్రము పోవరాదు. కానుక లర్పింపరాదు. 24 లక్షల గాయత్రితో యజ్ఞము 20 రోజులు యభేచ్ఛగా జరిగెను. మాలవ్యాగారును అచ్చటనే యుండిరి.

అఖిలభారత హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము

కాశీ, ఏప్రిలు 2:—17 వ అఖిలభారత సాహిత్యసమ్మేళనము గరువారమునాడు భరతపురమున ముగిసెను. మహాసభవారు 11 తీర్మానముల చేసిరి. సంస్థానములందు దేవనాగరి లిపి వాడవలసినదని తీర్మానించిరి. డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగోరుగారు హిందీని యభివృద్ధిచేయగోరు నుపన్యసించెను. (క్రీ॥వెను.)

కలకత్తా కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 4:—నిన్నటిదినము జరిగిన కాంగ్రెసు మునిసిపలు సంఘసమావేశమున డాక్టరు ప్రమదనాథదేవస్థిగారు మూడవఅర్ధమును పదవికి అభ్యర్థిగనుండవలయునని తీర్మానింపబడెను. నేనును ప్రసాదుచంద్రబోసుగార్లు అర్హులమెనులగు నుండవలయునని ఇదివరకే తీర్మానింపబడెను. మహమ్మదీయ అర్హులమెనుల విషయమై రేపు చర్చ జరుగెను. మేయరు డిప్యూటీ మేయరు నియామకములు ఏవిధమున జరుగునో ఊహించుటకు క్లిలులేదు. (క్రీ॥వెను.)

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శి

బర్తెనుగారు నియమింపబడెదరు

ఢిల్లీ, మార్చి 3:—ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికశాఖా కార్యదర్శియగు సిముగారు ప్రభుత్వోద్యోగమునవలె వికర్మకంపెనిలో చేరసంకల్పించుకొనుటచే ఈ ఉద్యోగము ఎవరికి ఇవ్వవలయునా అను విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. బ్రేనుగారు తాత్కాలికముగ పనిచేయుచున్నారు. బర్తెనుగారిని ఆసానమునకు నియమింప ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సంకల్పించుకొనిరిని తెలియుచున్నది.

స్క్రీనుకమిటీ కార్యదర్శిగ బర్తెనుగారు పనిచేయుచుండిరి. విచారణముగియుగనే బర్తెనుగారు సెలవుపై ఇంగ్లండుకు వెల్లిరి. సెలవుగియుగనే వారీసానమునకు నియమింపబడెదరని తెలియుచున్నది. ఇంతకుముందు వీరు నైనికశాఖకు ఆర్థికవిషయములందు సలహానిచ్చువారుగనుండిరి. భారతశాసనసభయందు వీరుచర్చలసందర్భమున ప్రకటించినచేర్చు చాకచక్యము ప్రశంసించకతప్పదు. వీరు గొప్పపలుకుబడి గలవారు. (నుద్రానుమెయిలు ప్రత్యేకవిలేఖరి)

స్క్రీనుకమిటీ నివేదికము

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారి అభిప్రాయములు ఆసానియే పెడ్రెసు ప్రతినిధితో స్క్రీనుకమిటీవారి నూచనలపై సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

భారత నాయకులకు అన్నివిధముల తృప్తికలుగజేయు విధమున స్క్రీనుకమిటీవారు తమ నివేదికమును తయారుచేయలేదు. కాని వారు అన్నివిషయములను శ్రద్ధతో పరిశీలించి ఈ నివేదికను తయారుచేసిరిని చెప్పవలెను. ఈ నూచనలను సంపూర్ణముగా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి అమలునందుంచిన గొప్పలాభము లేర్పడగలవు. భారతీయులు కొంతవరకు తృప్తి చెందవచ్చును. కాని నివేదికతోపాటు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన విచారమును పుకొల్పుచున్నవి. ఈవిషయములన్నియు సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించినవనియు, సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు అన్నివిషయములను పరిశీలించి తగు ఉత్తరువులను ప్రకటించెదరనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. ఈ హెచ్చరికకు ఏమి అడ్డమో తెలియకున్నది. బహుశా: ఈ నూచనలను నిరాకరించుట కిది మొదటి ఎత్తువమో అని భయపడుచున్నాను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రి తమ సదుద్దేశములను ప్రకటింపవలసిన సమయమువచ్చినది. నిజముగ భారతీయుల ఆశయములపట్ల ద్రిటిషువారికి సానుభూతి ఉన్నదా లేదా అనువిషయము తెలిసికొనవచ్చును. ఇది విషమపరీక్ష. 8 యూనియనులవిధానమును ఖండించి విచారణసంఘమువారు దేశీయులకృతజ్ఞుల పాత్రులైరి. గొప్ప రాజశంకరైతై పూర్వమును దౌదార్యమును ప్రకటించిన జెనరలు స్క్రీనుగారిని అభినందించుచున్నాను.

బి. యన్. రైల్వేసమ్మె

ఈ నడుమ నన్ను డిస్మిస్స్ అఫీసునుండి ఒక ఫోరుమెను ఆఫీసుకు బ్రాన్సుఫరుచేసినటుల ఒక విలేఖరి వ్రాసియుండెను. ఆమాట నిజమే. ఆరేరువాత ఆధికారులు యేమలాలోచించి కొనిరోగాని మరల నాస్వస్థానమునకే నన్ను బదిలీజేసివారు.

దీనినిబట్టిచూడగా యిప్పుడు జరుగుచున్న వేధింపులు, వెక్కిరింపులు, బదిలీలు, పనిలోనికి రానీకుండుటలు మొదలైనవెల్లె తాత్కాలికావేశములచే నధికారులు చేయుచున్నటుల నున్నది. ఇరవై ఆరురోజులు శ్రమనొందిన అధికారులు యీ మాత్రము క్రోధమునహించుట మానవసహజమేమో యని యూహించుచున్నది. ఏమైన నేమి మాపనివారలెల్లను శాంతమువహించి సద్భర్తయంతమును, న్యాయసమృత్తమును, దౌర్జన్యరహితమును అను నాందోళనమునమాత్రమే జరుపగలరని నమ్ముచున్నాను.

దౌర్జన్యరహిత్య మగుటనే యీ సమ్మె ప్రపంచసానుభూతి నందగలిగినది. ఇటులే శాంతివ్యాధులు మావారలు గమ్యస్థానము జేరుటకు నలయుమనో దైర్యమును భగవంతు డనుగ్రహించుగాక అని ప్రార్థించుచున్నాను.

దేవరాజు సీతారామస్వామి

కారవకార్యదర్శి, ఆంధ్రజనసంఘము, భిరగపురము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యము—రామానంద శర్మగారు	0-3-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (శ్రీకృష్ణభాగిని) నాటకము—టి. శ్రీనివాస రావుగారు.	0-4-0
శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోధూమనిము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. జేబులోనియును. 1-4-0	
ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0	
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు	0-4-0
ఆత్మశిక్షాసాంఘము—పారిసంది జగన్నాథస్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0	
సత్యవర్ణపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0	
గురువోధావృత్తి (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4	
తిలకు మహాశయనిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు—మానికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0	
తత్వమచంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0	
సంగీత శతమతము. 0-8-0	
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సటీకము) —పారిసంది రామశాస్త్రిగారు 0-12-0	
మహర్షి దేవేంద్రనాథ రామారామి స్వీయచరిత్రము—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగ జదువవలసినది. ఘనవైఖ్యగూర్చినది. పుటలు 214 కాగితము. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0	
హిందీ తెలుగునిఘంటువు—పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారు (జేబులో నిమిషమునది.) 1-0-0	
హిందీ మొదటివాచకము " " 0-6-0	
హిందీ బాలకము " " 0-6-0	
హిందీ చదివిన తెలుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును. అన్ని గ్రంథములకును (తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము)	
శ్యామానుచరము(నవల)—ఓంలేలి సత్యనాథము గారు. నలున దేండ్లకు పూర్వ మాంధ్ర దేశమున కలవరపడిన రంపయు ప్రముఖ సంబంధించిన కథ యిందు వర్ణింపబడినది. కథ, వర్ణనలు, పాత్రలు, హృద్యములై పాఠకులనునముల నాకర్షించును. 1-0	
బారిష్టరు పార్వతీశం (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు(సాహితీసమితి) హాస్యరసభరితమునకథ. 1-4-0	
(కవుల జీవితములు గల, శతకములు, (మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు)	
శతకకవుల చరిత్ర—నం. సుబ్బారావు 3-0-0	
కవిత్వతత్వవిచారము 2-0-0	
సకలసీతాసమృతము 1-8-0	
వృషాధిపశతకము 0-4-0	
సర్వేశ్వర శతకము 0-4-0	
దేవకీసంపద శతకము 0-4-0	
ఓంటిమిట్ట రఘుపీఠశతకము 0-4-0	
అవిమరకము 0-10-0	
నవనాళసరిత్ర (ద్విపద) 0-12-0	
ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్రము 5-0-0	
నారాయణ శతకము 0-4-0	
కాళహస్తీశ్వర శతకము 0-4-0	
దాశరథి శతకము 0-4-0	
శ్రీరామ తాగశతకము 0-4-0	

హాస్టాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

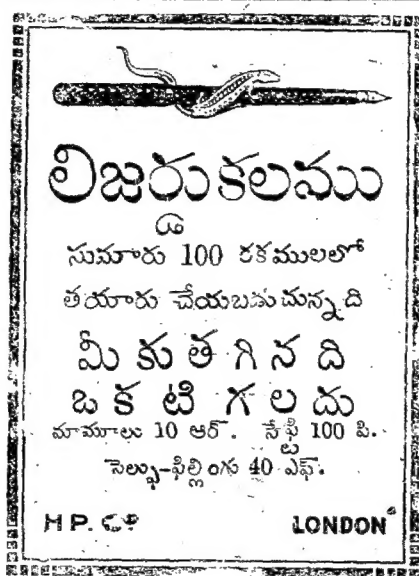
నెం. 6, 7 తంబు చెట్టిపేడి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

AMRUTANJAN BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

**AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.**

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

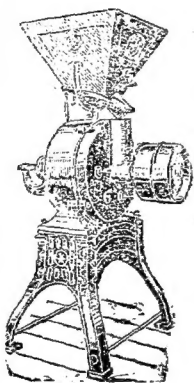
P. O. BOX 237

3434

MADRAS.

MACHINERY.

3392

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-sharpening stones.

Disintegrators — Latest types.

Rice Machinery of every
description.

T. & O. Brand Belting—
Special cotton and special Solid-woven hair.

Water Works fittings—Meters, valves etc.

Coffee Hand Mills—Latest improved designs.

White Artistic Cements.

3392

Sole Agents in India, Burma & Ceylon:—

THAKAR & OPADEY.

20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.

ఎప్పుడును మేలైన సరకు నేకొనుడు

కడచిన 9 సం॥ రములనుండి ప్రజల మెప్పునుబడసిన ఇందులో తెలుపబడినట్టి ధారపుసంచులను, వలలను కొనుడు. మిక్కిలి నాణ్యమైన, గట్టిదైన ములతో అల్లబడినవి. వర్తకలకు ప్రత్యేకధరలు గలవు. వివరములకు ఈ దినపత్రికమునకు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

1

ఆర్. ఎన్. ఫ్యాక్టరీ,

87 లింగి చెట్టిపేడి, మద్రాసు.

హిందూ దేశమునందు మిక్కిలి అభివృద్ధికరముగా నున్న భీమాకంపెనీ

మహా తైలకార్యము. 3477

ది జెనరల్ అస్యూరెన్సు సొసైటీ
లిమిటెడు (అజ్మీరు)

The General Assurance Society Ltd. (AJME)

19 సం॥ రములు మాత్రము పనిచేసిన తరువాత నుండి మనకు రూ 1000 కి రూ 20 చొప్పున బోనసును యిచ్చునట్లు ప్రకటించిన "ప్రథమ హిందూ దేశీయ భీమాకంపెనీ" ప్రస్తుతము ఆరులలో నున్న భీమా మొత్తము రూ 1,00,00,000

21 నెలలకు మిగిలిన మొత్తము రూ 1,09,000

ధారాళమైన పథకులపై పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

Apply to:—SUDPT., 44, Linghi Chetty St. MADRAS.

S. KABBOOR Esq B. A., F. S. S. LONDON.

Assistant Manager (Deputation) BANGALORE CITY

ప్రకటన

3588

వేదం వేంకట్రాయశాస్త్రి ప్రణీతంబులు

నాటకపంచ రత్నములు

ప్రతాపరుద్రీయ నాటకము	రూ 1-4-0
బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము	1-0-0
కాకుంజ నాటకము	1-0-0
రత్నావళి నాటకము	0-12
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1
శ్రీపునర్విహార, దుర్వాద నిర్వాహము (శ్రీలక్ష్మి పునర్విహారము కాశ్మీరీయుగావని నిరూపించు శ్రుతి, స్మృతులయందలి ధర్మసూత్రముల ఆధారముతో)	రూ 1-0-0
లిక్కిన విజయము	0-8-0
నా యితరపుస్తకములు గోరువారు జాబితాకు వ్రాయుడు.	
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారు.	
నెం 4, మల్లికేశ్వరరవి పేడి, మద్రాసు-అసి వ్రాసేది.	

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, శుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యస్థితిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలెను. 20 తులముల డబ్బీ రూ 1-4-0

పాలగుగంధిలేహ్యము—రక్తకుడి శ్రేష్ఠమయినది. సహమేహము, మేహపాదలు, నుచ్చలు, యితరవర్ణరొగములు క్షిణిస్థూలము, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలెను. 20 తుల డబ్బీ రూ. 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు వేరు. 75

పి.పి.పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీ కాళహస్తి

2118

పండిత మంత్రోత్తమ కష్టగోతుల

చంద్రమాళేశ్వర శాస్త్రి వప్తిపూర్తి

ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౮ స్వాతీ. భానువారం

15-5-1927 జరుగును. వారి గ్రంథములన్నియు 7 సంపుటలుగా అచ్చు ప్రారంభించిరి. ఆ 7 సంపుటముల నెల 20 రూపాయలు. చందాధనము అధ్యాంకుగా పంపవలెను. ఒకేసారిగా పంపలేనివారు దరఖాస్తుతో 5 రూపాయలున్నా మిగత 15 రూపాయలు నెల 1-కి 2 రూపాయల చొప్పున 5 నా యిదాలుగాను చెల్లించవచ్చును. మనీయార్డర్ల ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలయును. మొదలు రిజిస్టరు చేసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు వారే భరించి 7 సంపుటములను పంపబడును. కొద్ది ప్రతులే అచ్చుకు ఆరంభించిరి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను.

- 1 సాలగ్రామ లక్షణాదర్శము.
- 2 సర్వమత సారావళి
- 3 శేషేశ్వర సంవాదము.
- 4 కలిమాహాత్యై సంగ్రహము.
- 5 హిమాలయ యాత్రాప్రదర్శి.
- 6 అశ్వేశ్వర కరపూజాపద్ధతి.
- 7 లక్ష్మీ స్మరించేశ్వర నిత్యపూజాపద్ధతి.

దరఖాస్తులు మణియార్డరులు పక్కరాలకు చిరునామా పండిత మంత్రోత్తమ కష్టగోతుల చంద్రమాళేశ్వర శాస్త్రి శ్రీ కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా అసి పంపవలెను.